

Vitralia

PERIODICAL CENTRULUI CULTURAL INTERNAȚIONAL „GEORGE APOSTU” - BACĂU • ANUL XX, NR. 3-4 (39) NOIEMBRIE 2012 • LEI 3,50

"Caragiale", caricatură, Mario Magatti, Italia

"Caragiale n-a murit! Caragiale nu poate să moară... Ostenit de atâta zăbumiu, doarme cu fața în sus... nu-l deținătorul... desprins din unda divină, oprit o clipă între noi, geniu reversibil, se întoarce în splendorile misterelor de unde ne vor veni geniile..."

Barbu Delavrancea

Fiind\ netragem de la Râm
mai estebag\ pecădarâm
[i-nfum de Ași netărâm,

Scuipând sămin]e dedovledici
nemai cordim cu turci [i greci,
gint\ latin\, glod, zvezdi,

Mai des acum cândvamai rar
semai înecat în mrgîritar
o muscă verde de bazar,

Mai dregem pe labl\lm\li
viajă grozav\ -nm\h\lm\li
[i sufletul ciosdin m\th\li,

Lamargini de serai înlumi
acrefi dulci și leînsumi
capo salăt\ de nebuni cubuni,

O lumenar\ scruse de
ibric [i sanovar [i beizade
compus din madam [i bre...

"Caricatură", caricatură, Nicolaj KAPUSTA, Ucraina

Af fi vrut să încep acesteânduri cu trista constatare că, la o sută de ani de la moarte lui, Caragiale în mâna, în continuare, cea mai crudă oglindă pe care un autor de teatru o poate pune în fața publicului și u. Nu mă înjelășez greșit, nu vreau să însist acum pe caracterul moralizator al teatrului, prin care eu încăleg. În niciun caz, degetele și pe care se strânsă și îl le bage în ochi unii autori mai puțin dotăți scriitori este. Nu, teatrul bun nu bagă niște cloaști degetele în ochi, nu eniciodată grosier, grosolan, îngroșat sau caricatural. Teatrul bun nu telască niciodată și pleci din sală cu surful gol, lipsit de speranță, de încredere și de nevoie și de mai bine. Teatrul, așa cum îl văd eu, nu trebuie să fie voit moralizator. Teatrul trebuie să ne ajute să evoluăm. Ridendo castigat mores.

Înălț de ce numări bucur că opera lui Caragiale ar mai actual ca niciodată, în timp ce operele contemporanei lui, Feydeau [i] Lascive, au căzut demult în desuet. Lumea în care trăim eacești căin urmă cu o sută de ani. Nu se simte schimbarea, nu se simte evoluția [i, mai rău, nu se întrevede speranța.

Aj cum teatrele bucureșteni să intreacă anul acesta și în scriitoriești, genialul nostru autor prin montruri care de către mai inovatoare, pentru a-și sublinia modernitatea, calavencii [i farfurii noștri naționali au dat lamentea și că televiziunile sau pentru a ne aminti, dacă mai era nevoie, căt de actual [i căt de înțîncinat ne e în spiritul ai nostru Caragiale.

N-am decis că speranță. Că peste o sută de ani, când urmăruim urmă [i or noi tri vor sărbatori bicentenarul mareului scriitor, dumnealui să facă bine [i să nu mai fie chiar așa de actual. Popoarele se maturizează, precum copiii, nu?

Asta îmi doresc, asta vă doresc [i dumneavoastră [i, în rest, omie de ani pace.

Radu BELIGAN

Radu BELIGAN, în preara cu Grigore Vassiliu BIRLIC

Păi, unde sunt iluziile mele?

"Caragiale", caricatură, Igor SMIRNOV, Ruda

„Ce lume, ce lume, ce lume!“ exclamă mar de combinator, onorabilul Tîpăreanu, în fascicula de umur reperveră [în nădud spre menajeria (s avem pardon!) politică], puțin înainte de a-[i lansa celebra replică ionesciană - avant laletre - „Zoe! Zoe! fil bi'r bat!...“], stăru pe el însuși, dar înstăruind de băcicul, și spui drept, al deșert[iciunilor dâmbovăjeni, fiindcă], prin în machiajul jocurilor electorale din care nu poți ieși, deviza rămâne „de partidul întregării binetelor“] rii [în de la bine] rii atârnă binele nostru“, curat murdar! adică, al președintelui de comitate[i] comi[ji]... sloganul pă[opt inca], un perpetuum mobil reperat 100% valah care prin „met[u]uguri“ [în rafinări de maniere]... mărcu[lumbeu]l cu [taf] [în prin] „tirare distilată“, c[ă] binele mai zice Călăveni - se reproduce ca un vampir ce sănge bobează!.. Bămpir, dar și nu crăci c[ă] nu-i chiar aja, ori să răză interbelicii de mine, însă Zoopolitikonul nostru, cum și spui altfel, și năt[ă]ră jignita! - am fost [în] deputat[ul] Dezelul Mitropolitic... - euna pe față [în alta de dos, traspar] la xerox de cănd[ini]ea[ze], legislatură după legislatură în caragialitatea lui tipologică: ingrediente sunt același [în altă, altă doză] de deprăfuri, „nihiliste“ sau, mai nou, paneuropeene*, excita[junea] politică, și maximul cu ghiontură [în brutăluie], cu birjele lui și azi cu 16 supape casă aibă fudulie! și profi, să se schimbe căteceva peici, pecico, dar și nu se înțâmpe nimic. [în c[ă] Dumnelelor depinde Jara, remunerare frumusă! după buget fiindcă, zice Trahanache de la urmări] „Mai ales noi tre suntem stăpni

puterii: proprietari, membri Comitatului permanent...“ afăraj într-o h[ăr]iuială călavenciană subminat de trădări [în compromisiuri, gănde[te]te dumneata numai] la „algoritmul alian[elor schimbătoare aflate sub auspiciile intrigilor [în surzene]... voi s[ă] fiu de ce zice dumneata“... Adică fiecare asud pe culorul ente[re] esului deputat[ului], să te[re]iască, scuză, c[ă]nd că[ci]găi[re] suragiul, trădă f[ăr]ă milă c[ă]nd pierde, pentru că, monșor, avea principii [în opinii după cum bat vânturile]. Un zvon [opte]te ru[itor]ul cu dintr-un partid [cum] îndruri s-auncisut[ate]i în fiecare în partea u[nc]ut[ate] de azi, nu-i caragioș! Ca să st[ă] fiu bine! V[ă]ră [în] „tot românul și prosperitate“, astăzi și situat[i]a în cestune. Păi, altfel cum? Cum care partid? și mir! Brâzovenescu, Farfuri!... Adică partidul nostru: madam Trahanache, dumneata, nenea Zaharia, noi [în] noi!... P[ă]ci clientela, familia, onorabile! devoția! [în oportunități, liber schimbă[bi]i, băfării, moftangăi, analizăi ivi]i] ca Afrodita din spuma vecchilor propagandist[ii], democraji, populisti, socialist[ii], liberali cu multe aripi, securi[ti], ultranationali[ti], comuni[ti] reforma[ti] [în deformări, infiltrări]... Ce altceva ai pofti, musu, deunde a[ți] jii, din morire!...? i atunci nu-i comedie, mare comedie! Nu e a[n]ton[on] debazar, esen[ti] din putină [în neputină] noastră! Ba bine că nu! Căci altfel cuman putea zicecum să a[zi] c[ă] „la vremuri noi - tot noi“, în variantă storică, pleacă, ai no[tr]i, vin ai no[tr]i!“? Văz că continuăte? Ești [în toți] duc încărcă fantomele a vreo 15.000 de cioplodăi[ti] în diverse, cu misia să-ndrepte iute[ce]au strămbat anteriorii

formal[ă] probabil la „Aurora economică română“. Zi [în] mată, neicu[or]ule, de-o pildă, c[ă] e[ste] la Cameră, dacă i[nt]vorba[re] auro[re] sau anurg, ai curajul opiniei... [în c[ă]me]i îspunzi precis, îspicat [în] electoral: C[ă] i un... [în] altă! Păi, n-o scalzi, neicu[or]ule? Păi unde sunt iluziile mele carele an autun '89? Pentru[re], dăj-i mă voiesc și spui, din punct de vedere economic, stă[re] m[ă]u... „Noi adămi m[ă]muncă, travaliu, care nu se mai face defoc în Jara noastră!“ Bravo, respectele[re]m[ă] de unde [în] Călăveni atăea [în] atăea deșre[re] no? Poa[re] să-mi explică vreun venerabil deputat? Nu potel E ghicitor mare și Nostradamus Com luncu. Uite[re] este, grecul. Este[re] aveam [în] noi, în sfârșit, după lupte seculare, falii no[tr]i! Ba măcar î[nc]ă, proges mon[ar]e, Ista Guvernă!

De numă! Ista? Au nu s[ă] prefec[te] libărie[le]năvăză? Da! Dom[ini]g[ă]n-ministru, după înțunire, are preferanță? M[ă]neală, manieră [în] distins, mer[ge]a [o]ase, n[ă]i

crede că [în] trădarea e nobil, onest [în] integră, ca Trahanache. [în] n[ă] diplomat ce duce? Scrisorele, rezon! Arta compromisului, ce [în] tu politichie, e[fti] obțuz [în] funcționar public? Cum zice Pristanda, dacă nu curge[re] pid*, fiindcă „Statul n[ă]re idee de ce face omul acasă“. În post somnolez, ori jipă la contribuabil. Păi c[ă]st[ă] fie decât se vorbe[re] puteri, paznic, statul [în] steagul ei? Când s[ă] mai poment acum?... [în] t[em]n[ă] Zaharia [în] ea[ze]z de că[ci] omul nostru... Principe[re]l, dinte[re] pentru dinte“ face ravagi. Scrupulu[re]!... Să... Să lucru[m] pe onorabilit[ă]! Vrea[re] se nemoare, trebuie să- [i]omorâm*, scaună n[ă]secedează!, fie [în] crimă! Josprede[re]te, josintregantul! Tejoji cu putere[re]! Te[re]ză cam schimbă, nu te[re]ză, cat[ă]jene, [în] dacă [în] cu cine, viteză! Numai cu [în] t[em]n[ă]! Pentru că „Iupit[ă]elector[ă]l, est evila popor[ă]or“, crede Călăveni [în], răzănd [pe sub mustă], „pa[ci]năciu Puter[ă]l“. Pristanda zice discret, concluziv: „Ori o[re] de poli, ori deputu[re]!...“ Adică partidul nostru european, levantin [în] dacoroman n[ă]re nevoie de palea dacă vrăi pelast? Că doar [în] este om. Cu vîciu, cescandal, ce sojate[re] Halai, monșor! „Blesteme!“ politici! Un moment să n[ă]i pace!“ Subscrise[n]i nu subscrin, suntem sau nu suntem chiar noi actorii acestui băci al de[re]ciunilor? N[ă]r si cumva puritană [în] utopia [în] afara lumii?

... Proclamaarea red[e]te[ri]i [în] eman[ci]pării noastre politice a fost semnată înăugurărilor cele mai teribile [în] în[ro]stoare tirani - tirania vorbei. Iată cîteva stăpâni o jumătate de veac cu ultima crizime: vorba, vorba, umflati! [în] saci - legendă.

Ea a avut, ca toții clasicii, gardi, [în] găză, curțizanti, lingui[tori], bufo[ni] [în] mul[im]ime airuri“, scrie Caragiale.

Ei mon[ar]e, mai c[ă] ceval!

Ovidiu GENARU

"Caragiale", caricatură, Michael NEIMAN, Ruda

Alegeră

te-adințiră „barbarii de tirani...” Totul depinde acum de felul în care traducem expresia „barbarii de tiran”. Din punctul de vedere al lui Caragiale, tiranii cei mai teribili sunt demagogii și credulitatea. ... proclamarea redată [teatrului] și emancipării noastre politice - observă scriitorul - a fost semnul înăugurării celei mai teribile [i] înjostorii tirani - tirania vorbei [i] cine ne-a stăpânit o lumiță devacu ultima cruzime vorba vorba umflată [i] sead - legenda. Ea a avut, catol! tiranii clasici, gardi [i] găzdui, curtezani, linguiitori, bufoni [i] mulțimea urită. Vai de căl ce cutza și nu se sechne în ră condii! Era huiduit de curtezani, scuipat de bufoni, biciut, stigmatizat [i] executat în apările multumii nenorocite de nchinitori. A gând er a ea mai groază vin! a făcut cel mai negru și puternic. Niciodată gândirea are vir [mai] mesi cumplit decât vîntul, când această lume este slujit supusă [i] credință oasă, nimic nu arde petrecătoși mai mult ca răsuflare.

Sunt cuvinte aspira căruia morii și zbovin în continuare, până când vom izbiți să scăurăm, dacă vom izbiți vrednat, jugul teribil [i] înjostorii tirani. De aceea, Caragiale a fost [i] înmâna marilor noștri pedagog național. De aceea, Caragiale [i] nu altul este cel care a scris De teatrul-te, române!

Dar Caragiale nu este doar cel mai mare satiric al nostru. E [i] cel mai mare constructor dramatic. Peștele lui sunt traine și pentru că arhitectul [i] cunoaște te pe fecioare și meseria. Meseria de dramaturg seamănă mult cu aceea de coacănic. Pentru că o președinte de teatru e un mecanism de precizie, asemănător cu mecanismul unui casă. Dacă casăul rămâne în urmă, întăriți el să serviu și suport m conștiinței. Dacă casăul nu rămâne să funcționeze, „căcasul”, efectele scontate de autor nu se produc [i] spectacolul e ușoară.

Tehnica dramatică a autorului Scriitorii pierdute este o problemă neglijată aproape complet de comentatorii scrișuitorii săi. Lucru cu atât mai și regăbit, cu cît este vorba de un apel al artei scriitorului său într-o misiune însenată de vecinănoaștă obi[nu]ni cu opera. Nu mai percepem astăzi, ca în vremuri premieră absolute, [în]jă dramaturgul de la trei [i] între]necuriozitatea, de a crea suspensii [i] a prezbi surprize, de a produce lovituri de teatru [i] cîci aproprie orice lucru care [p]ate în sită de spectacol cunoscute pînă dinainte.

Interesul lui Caragiale [fa]ră de problemele construcției dramatice a fost un fortavie. Într-o lungă perioadă, a scosul lui al XIX-lea, comedografi de succes au vremii, în frunte cu cei francezi (Scribe, Labiche,

I. L. CARAGIALE - pedagog [i] geometru

Să afirăm, îndată după revoluția din decembrie, că am fi ieftini din zodia lui Caragiale. Său fi scut chiar, pe această temă, unele suave exerciții esentiale, erăuzante [i] premature. Revanță al lui Caragiale nu-i întăriză și ea fost, cum [tim], copie [î]tare. Actualitatea lui sări dicat la cote nemaiînțute, singurul concurență notabilă fiind în răstimpuri, autorul [i] jianădet. Nă întâmpin în fostul C.P.U.N., de hazile memorie, să a flut suzită fraza: „Domnitor, să rămnem în Caragiale [i] să rădram în Budă Deleanu!”. Soartă scriitorului nu trebuie totuși să ne îngrăjeze; el atrăverat cu bine [i] altă perioadă dificilă, o va traversa desigur [i] pe asta.

Într-o schiță a lui Caragială pun în gură un profesor următorul recomandări adresate el vorbil, la sfârșit una zile de [coa]: „A se iefti în nou An se nu face și nu se mânca mult răhat”. Consider că ultimarecomandării [i] păstrează integral actualitatea [i] propun s-o adoptăm ca deviză a întăririi noastre. Organizațorul [i] - mi-a sugerat și - vorbesc despre permanența lui Caragiale. Aveți puțință răbdare, stimării! Voi face ceea ce să-mi sun promis. Voi dădă astfel [i] sunt scrulosă datore.

Un art în care să înveță românește, dar care încă nu a citit pe Caragiale ar putea să ne întriebe. Ce înseamnă răsul acesta? Far noi [i] este în spate. Această răs înseamnă permanență.

Se neîmagnim-n, o singură clipă, că nu-l-am fi avut pe Caragiale. Așa că însemnă că în [î]limba noastră ar fi fost mai puțin expresiv, că nu înținem în fapt mai stări că și ană pierdut un argument major al identității noastre spirituale. Dar Caragiale, din fericiere există.

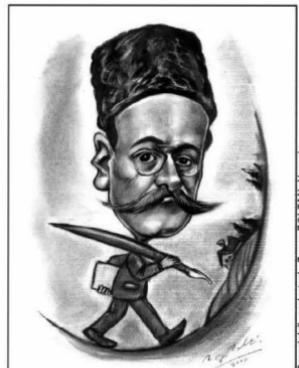
În trecut, unii critici au contestat operei scriitorului puterea de a trăi dincolo de limită și epochi [în]făț. Gestul lor îl amintea pe acelaș Erostrat, care a incendiat templul Dionisiei din Efes, vrând astfel [i] a îngăuri nemurire. Deși i restituie nemurindu-stu a fost interzisă sub pedepsă cu moarte, el totuși, după cum sevedea, a răbit pînă la noi [i] este prezent în toate encopidele. Tot astfel, ca care au negat nemurirea lui Caragiale [i] au asigurat propria nemurire, căci el spus o proprie nemurire.

Caragiale ne apără astăzi ca un exponent de frunte al profiliului național, pe care îl exprim [i], totodată, îl îmbogățește. Profiliul național nu e static, și seafii într-o devenire neîncetată. Toți contribuim la această devenire prin tot ce facem, bun sau rău. Marii creatori au și contribuie decisiv. Un mare autor satiric este un pedagog al naționalității; el încearcă pe ochii poporului să-și

Caragiale an devenit cu toții mai înțeleși, mai lucizi, poate chiar mai de [tepi]. Am învățat să deosebim mai bine [sesi] de apărare, fiind [ade] mască, adevarat de minciună. Felul nostru de a privi în jur [i] în noi înțelegea devenit mai madinc [i] mai sever. Permanentă [i] pedagogul lui Caragiale sunt doar fețe [i] une singure mediali. Dar din ce constă, de fapt, permanenta unei comedii? Emile Gaguet spune că, în nemurirea obiectului, e, adică, alțfel zis - în inițiativa efortului. Avarul lui Molière o e comedie de nemurirea pe trucuri, n-avind decat penumbe de avariile. Astă pentru comedie a de caracter, care prezintă trăsături umane, „etene”. Dar comedie de moravuri, care evocă, prin excele [i] realități, perisabile! Izvorul ei de „nemurire” rămâne, de fapt, același [i]. Moravurile dezgrevădoase, dar schema evoluă în [or] pînă spre un cepermenec: de căldură dintr-o ccesă de avariile. În un moment dat, idealul etic al unei societăți [i] înivelul a carierei și a carierei, în același moment istoric, pot să se diferențieze, în același moment istoric, pot să se diferențieze și a lui. Comediele lui Caragiale rămâne nemurirea pe trăsături exezatelor de căldură, de căldură de avariile [i] vor trăi, în continuare, urmări și notri. Permanentă [i] pedagogul scriitorului îl stătează în locul său, într-un anumit sens, de același tip ca permanenta [i] pe pedagogia proverbelor. Despre Anton Pann spune că, autorul unei întregi colecții de expresii proverbelice, care au intrat în limbajul curier... Ele zugrăvesc misterios-spuse G. Cîinescu - sufletul nostru voluntă [i] ne reprezintă îninanizabil, [...] prin imposibilitatea de a le mai înțintura din [în]ținut după ce ne-am familiarizat cu ele". Într-adevăr, nu există aproape nicio împrejurare a existenței noastre cotidiane care să nu poată fi sintetizată printr-o expresie caragială.

Când vorbind despre modul subteran [i] împur în care să se soluționează o problemă, careacare invocăm „lanjul și bicioniul”. Când vorbind [i] ne punem în valoare dispreția, cîtin vorbele lui Dandianache: „nu spun cine [i] persoană însemnată”. Când constatăm că un pacnic al legii [i] și-a scut învoiat de încărcarea ei, spunem că a fost „poliția în persoană”, [i] să amări departe, [i] să amări departe.

Dincolă de mine președind asemenea exemple, care sunt date de [te] scriitor De [teatrul]-te, românește! Dumneavoastră continuați să credeți că acest text îapărănează lui Andrei Mureșanu. El bine, nul! El îl apărănează lui Caragiale: „De [teatrul]-te, române, din somnul cel de moarte în care

"Caragiale", caricatură, Zoltán Ungari, Ungaria

I. L. CARAGIALE - pedagog [i geometru

spontane. Prezența de pildă, a lui Ghilă) îl încadrua pe lista celor rebați la obigații și grize civice asigură în chipul cărui mai fricătoare se aducă și ea Zilei „Om stricat, domnul! Pînă de ce am dezvoltat-o pe Zile de el, gîndefiți?“ Arta scriitorului se face simțită, însă modul de a estompa caracterul static al expoziției. Prijntărea năvălirii scânteie și compensează prin variații tenorilor discuției, prin interesul faptelor povestite[...] - într-o mărăcina sprecabilă - prin vîoiciună și măști care evocă, dincolo de spațiul închis al scenei (întămpinarea de la „Union“, apoi drumul părăsit în Dealul Spirii cu „mottangul după noi“ etc.). În sfârșit, ceea ce se spunează mai înainte nu apare astăzi ca mușe puijană claritate expoziției conținând o serie de „capcane“ prin false și informații pe care ni le oferă, treceindu-l prin prima deformare a personajelor.

„Bagabonul“ hulit în scenă [în publicist administrat în scena IV sunt una [aceeași persoană], de astăzi no-nom va da] (dacă nu am [în] dînață) decât în cursul actualui II.

O surpriză [în] mai interzisă ne va produce (ar trebui că ne producă!) dezvoltarea adverbală relatării dintre Vite [i

Chiriac, după ce deosebită cîndăliță aferem că, nu-i prea arăsați buni] pe teatru. Expoziția jină plasează astfel într-o lumenă altuzisă de rând, a căror apropiată destări și pregețe, teatru.

Cum se prezintă lucrurile în Scrisoarea pierdută?

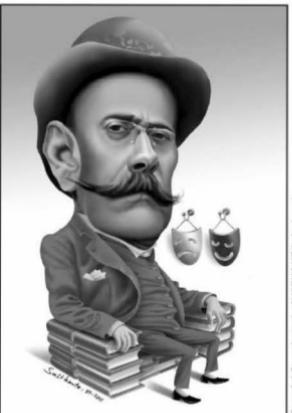
Expoziția înregăstrește, aici un spor apreciat de dinamism [i realizează] mai depin conditia adevarătă optimă adică aceea de anu pînă și expozitia în Noaptea furtunoasă, convorbirea unei persoane abordă succesele cîteva zile distante. În Scrisoarea pierdută, mulți personaje abordă succesele succesiuni temei unici: tema scriitorii. Cînd dînații și Pri standardul săndruineau de la Cajavencu, ai cărui marior nu fusese cîndă, pe deșertul gardulari. Nărajunesc lui se întreprinde în lîstă de informații complete [deficitul acestora și un mijloc ajănește curiozitate]: „Cinești? Ce scriorește?“, introducând însă ideea scriitori erigmatici - posibilă să surzeze electorale. Tenava fi reluat de Trahanache, din gura căruia aflat în textul integral al scriitorii („Am cîndă zecă zecă poate: o [tie] pînă dinafără!“), într-un totușă a putea fi siguri de autenticitatea documentului, pe care - ca spectatori neavizati - îl au putea crede [cu] ultima lor inimă.

Dubile și sevor risipi prin abordarea temei de la Zile de la care vomăla [i] potențialul Cajavencu. Mi-apropus să-mi des înapoi scrisoarea cu condiția să-l asigure alegerile Amintiri, publică scrisoarea pomânde...“. Replică nemijlocită de la Tîptescu („Lupta este deosebită“). Vrea să ne moare, trebuie să-i îmorâz...“ marchează, în fapt, încheierea expoziției: taberele s-au definit cu cînditate, mița confuțiați de assemenea.

Prin comparație cu Noaptea furtunoasă, expoziția Scrisorii pierdute pare mai apropiată de condiția veridicității totale. Unele deosebirile scriitorului [în] ipingescu de către Jupan Dumitache („A! De nu mă sfîci... [i] Atât om de încredere am...“) potrivită și parțial tardivă, în raport cu vechimea prezentată a amărăjile celor doi. Nîmic de acel fel în Scrisoarea pierdută, undetotul și subordonat nevoii de informare a personajelor; [i] nu încidecum a cărui din sănătate. Dincolo de asta, cîndoul expoziției nu are înrudireă prin structura lor „muzicală“, adică prin sugestivitate de acest tip pe care le impăli. Expoziția a Noaptea furtunoasă, prin fizarea cătorva motive învedea ea dezvoltările ulterioare, are respectiv une uverturi. Expoziția Scrisorii pierdute, printretoare succesiul unei motivații unic de cîtremai multe instrumente, e o temă cu conținuturi și personalități.

„Caragiale“ caricatură, SUSTHANTO, înscrisă în

revista pe calea de a le fixa astfel locul în cadrul conflictului potențial. Pe acestă schemă de eficiență verificată, suful creator al lui Caragiale se manifestă plenar. În liber, Stăpîni expoziție [i] care nu vor lipi nimic din scenă, sănt Jupan Dumitache[!] și ipingescu. Rolul celu dință de a povești, al celuilalt - de a stimula narăjunesc. Întrările lui ipingescu, în spiritual unei logici riguroase de poliță [i] „Care bagabon?“, de unde [în] clăi - bagabon?“, De unde [în] clăi era amplătat? [... a.m.d], asigură progresul și expunerea [i] extază momentul oportun pentru dezvoltările încesante. Tamă discuții, la o privire rapidă, se văd desc în număr de patru: 1. tema „bagabontul“, cu ideea conexă a primei dieci care armeni[!], „oncarea de familiști“ a „ipinăului“; 2. tema Chiriac - Vitea cu ideea securității conjugale garantate de „omul de încredere“; 3. tema Zilei, cu ideea disponibilității și după divoriu („Lac și fire și broață destulie“); 4. lectura articulului din „Voces Patriotului Național“ cu manifestarea unei admirări fără limite față de autor. E de remarcat că planul geometric al expoziției nu își ne dezvaluie decât prin analiză, iar succesiunea temelor - deși riguroz calculat - pare rodul unor tranziții

“Caragiale“ caricatură, SUSTHANTO, înscrisă în

Victorien Sardou) se afirmă, mai preu de orice, canite foarte abili artizani, săptămînă în urmă toate secretele meseriei. Critica dramatică, prin Jules Janin [în primul săptămînă] de autoritate, mergea în preajma piesei „bine construite“ („pe bune făte“) până la o veritabilă felicitate a ei. Considerările directe ale lui Caragiale asupra domeniului îndrăguie săptămînă, dar revăzute. Într-un interviu acordat spre săptămînă viitoare, scriitorul sublinia cu insistență, împotriva mulțimii, că bîte a interesaștilor, abordând în același spirit unele chestiuni de tehnici: a expoziției, a regizării interitorilor în scenă [i] și prefigării terenului. Să-i vorbești de Tache de Macie, [i] când apărea acătuia pe scenă, să-i zici plin de satisfacție: „Ia-ți Acesta! Tache! Ia, cunosc și tu primele“), apoi împărțindu-i acătuia primii ridichi de comtină („Dela începutării“ de multeori soartănește presele de răsuflare. După cum începutul, andante sună cu brîc, și aș se spune [i] presele de scenă se evitătoare).

Declarațiile teoretice ale scriitorului sunt superior confirmate de practica lui creațoare. Este suficient să ne fixăm atenția la expoziția [i] celor două mari comedii, O noapte furtunoasă [i] O scrisoare pierdută, spre a observa că ingeniozitatea tehnică [i] cătă [tin]] a scenelor se afi concentrează într-un sprijin restrâns. Realizarea unei bune expoziții constituie după opinia specialiștilor, un adevarată artă, însușită de teatru. Supus paradoxului de a fi anteriorul adjuncții [i] totuși ea însă [i] acjuine (observația îi aparține lui Marmontel), expoziția conjine în chip inevitabil o bună doză de artificiu. De exemplu, suplimentul impuls confidențial, obligatoriu și asculte cu îndrăzneală în nevoie de informații publicării - ceea ce de fapt, în virtutea proprii lor funcții, să-i cuvină și [tie] de mult. Credeță cea mare este și sfârșit de a împrimă expoziției și înțuitul fireșteat: „expoziția mea bună va fi acacea care nu va avea aerul de a fi expoziție!“. Cum trace Caragiale acest dificil exercițiu, în cadrul primei lui comedii? Expoziția Nopții furtunoase poate fi delimitată cu urmări, pornind de la capitolul I, în variantă înaltă a pesei (Convorbiri literare, 1879), ea alcătuie un tablou distinct, convorbirea dintre Jupan Dumitache [i] ipingescu (scenă I-IV) se desfășură în aer liber, cei doi [ezamînă pe lăvizul] în față chezerelegă. Conceperea expoziției ca o entitate deosebită [i] modul rezolvării ei atestă assimilaerea lecției lui Scribe (din opera căruia Caragiale traduseasă, în 1878. La camăradărie). Principalul reper al filialiei și al marchează folosirea conversației a două personaje ca mijloc de a le trece în

I. L. CARAGIALE - pedagog [i geometru]

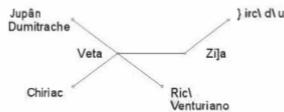
6

„Caragiale - afirmă G. Cîlinescu - este în literatura română, unicul geomtru.”

Potrivit unicul, dar cu siguranță cel mai mare. Este un adevarat savant, într-atât, de locul cererii esenției în tehnică și compozitie, de modul să preferă de-a-i grupa personajele, atât în comedii, cât și în schile. Edificiul Nopții furioase se sprijină pe două carabii de Veta [Zija]. În jurul celei dințăi gravitației lor bărbatul: Jupan Dumitrache [i Chiriac. În jurul Zijei, alii]: doi în jurul lui Ricu Venturiano.

Semnează împreună cu un membru și grupului Zijei ar vorbi și se introduc în al Vetei, tulburând astfel simetria ansamblului:

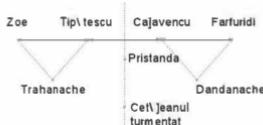
Dar, după opinia lui Caragiale, fiecare femeie are dreptul la numai doi sete!!!

Odată cu eliminarea aparenței simetriei, acțiunea pierde sensul.

În scrierile pierdute, conflictele cel mai ascuțit și opune pe Cajavencu lui Tipătescu. În definirea situației sale față de pretențiile lui Cajavencu, prefectul înține în contradicție cu Zoe. Lăruindu-l, în zelul său de obținere deputația, Cajavencu se docează de embriji și similiare ale lui Faruridi.

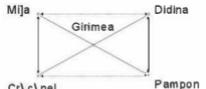
Zoe Tipătescu Cajavencu Faruridi

Dar, până la urmă, în fixarea situației lui Tipătescu [i Zoe față de Cajavencu, cuvântul decisiv îl va spune Trahanache, prin descooperirea polilor falsificate. Tot astfel, în competiția cu Cajavencu [i Faruridi, cîştigător valoare!... Agam!] Dandanache.

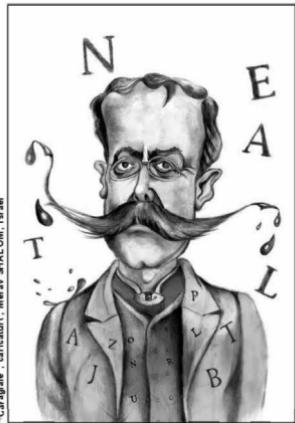
Să remarcăm că cele două triunghiuri, unul conștițual, celălalt politic, dar și simetrie de ansamblu și sistematic. Pe axa lui imaginarii îl putem situa adiubit pe Pristanda [i Cetățeanul turmentat, ambiții în echilibru mai mult sau mai puțin instabilă] determinată majoră ai conflictului.

În Dile carnavalului, Nae Girimea este pivotul în jurul căruia se desfășoară pasul: Cincinel - Mija Baston, Iancu Pampon - Didina Mazu. Participarea blândealului la două triunghiuri constituie cheia di spațivul și comic.

De observat că principalele conflicte ale comediei [Mija - Didina, Pampon - Cincinel] îl ocolește în primul rând, grupuri similare și prin comparație (dra Matilda Popescu cu mama sa, d-na Ghilie cu Popescu, i-d-n-a Lucea și luncșorul său, d-na Anca Ionescu) într-un simular în conflict cu proprietarii Starache Starache, pentru ce încercă ostilitatea) sau [i satisfacția] generală și reproducție pe terenul simetriei: proprietarii posedați două case, iar amândouă imobile sunt la fel identice, cu deschizături și împărțiri la fel ca și proprietarii săi, apărându-i pe spate în spate. Avocatul din Art. 214 primește în acestă zi două vizite: mai întâi pe a prezdesă Tarsja Popescu însăși de fiul ei, la urmări pe un prietenul Petcu [i-a filică să-i Acrivia] Ambele viziteau drept scop întâierea unei acțiuni de divorț. Se constată că soțul [i soția] s-a adresat în prima parte alături de avocat, care le va sprijini cărora de desprințire pe prevederile articolului 214: consimțăm mutual. Cuprindem geminate - Sfotescu [i Cotocșe, Faruridi [i Brâncovenescu, Lache] și Machetă] și lăram pe înclinația scriitorului către efectele comicei de simetrie. În unele bucurii, simetria încearcă [i în primă fază onomatopeică: NIJ] Ghijescu [i GH] NIjescu [Triumful talentului...], George Marinescu [i Marin Georgescu [de închiriat]], Mihail Constantinescu [i Constantin Mihăilescu (Groznica sinuciderie din strada Fidelității) etc. Care și reajunea mai adâncă a procedeului? Utilizarea simetriei contribuie la relațierile vizuale de contact [i] personală a personajelor. Se naște împreună individualitatea obiectelor subordonate unei voințe/străină, în unitatea ei.

După toate acestea, tulburat într-o menajă apărată, în opera lui Eminescu, simetria se bucură de o însemnatate egală, dar devine puternică sau semnificativă total deosebită: motivul oglinzi, temă „dublului”, realizată paralelă avându, raportul dintre treptile [i etape] dintr-un prototip. Toate [i] teatrile și dragoste se jucă pe măsură unei oglinzi. Luceafărul este poemul nostalgic și simetric

a unor lumi închise în sine. În ce mod simetria se poate subordona, în opera celor doi clasici ai literaturii noastre, unor sensuri atât de ferice - își o întrebă asupra creșterii înămrăști mediu în continuare.

După Caragiale, ca în generația preclassicii, vorbind mai ales în ocaziile festive. În restul timpului, Caragiale este acela care vorbește de spuse noi, [i se pare] o face mult mai bine. Ceea ce spunem noi despre Caragiale este și pe revizuirile neîncăzite. Cea că a spus Caragiale despre neamul sămănăturii în bronzu în etnografie. Caragiale evadă mereu din formal și în care incertimă îl prinde, pe cind noi îl buzbună a evadă din formă în care ne-a prins Caragiale.

Nă-intuit genetica matricei
În care toate se aterfă [i curg,
Mai bine altul nu le poate zice
Decătă a zboară în dramaturg.

Zadarcică vremetrecă, vremevine
Sub ochiul lui departe văzător.
Prin el trecutul în prezent revine
[i] calci triumfal spre vîlto.

Sub cerul vast al pînării sale
Pînă în tojii, sinceri [i onei].
Mărireje, I.L. Caragiale!
Cu noi ai fost, cu noi vei fi [i ei].

{tefanCAZIMIR

1 Jacques Scherer, La dramaturgie classique en France, Paris, 1959, p. 59.

Gelu NEGREASU și capcanele paradoxului caragialian

Dintre specialiștii care s-au remarcat în ultimii ani în studierea vieții și operei lui I. L. Caragiale, Gelu Negreanu este, în opinia mea, cel mai adus. Numele său s-a impus nu doar prin învățătură, ci și prin seriozitatea relectării, dar mai și prin originalitatea scrierilor, criticul adoptând o manieră relaxată ("debutantă"), cum enumerează Dan C. Mihailescu din "a abordă creația caragialiană". Există și aci, în fond, deosebere critică: există și "verbă năo" pozitivă, ci și "dezastru" o bună cunoaștere a activității lui Caragiale, tradusă în principiu, în refuzul locurilor comune [în temeritatea de a propune interpretări nedorite, chiar dacă unorii sunt scutabile]. Față de unele dintre ele mi-am exprimat de multe ori rezervele într-o cronică la Dicționarul subiectiv al personajelor lui Caragiale, apărut în ediție definitivă.

Laceasă omagială, Gelu Negreanu vine publicând Caragiale. Marele paradox (București, Editura "Cartea românească", 2012), prin care (lui) propune o mutație semnificativă în exegarea caragialiană. Încercând să "se elibereze de obiceiul" (după cum întră în titlu), autorul vrea să întărească munca înțelegerii, chinutătoare. Miza este, într-un doar [în post, ambiguo], să ajungă cu muncă înțelijabilă, cu reflectări oricărui scriitor supracanonice. Cribul îi asumă deci riscul [î] parizan pe un alt Caragiale. Din dorința de a apăsa subiectul, el aruncă în luptă tot arsenalul de care dispune, cartea cîştigând un caracter mozaicat care, vom vedea, o dezavantajeză.

Paradoxul receptiei rî?

Gelu Negreanu, din start, problema esențială: este sau nu Caragiale un mare autor? (p. 7) Ridicându-[î] estetica mingea în filiu, el face un sticton istoric al receptiei operei caragialiene, constănd în faptul că este ca anul în statul în care este alcătuită opera sa mare scriitor. Începe, evident, cu Mihai Eminescu. Analizând nuanța afirmațiilor acestuia din Consiliile lui I. L. Caragiale, el constată aminte rezervate și criticii junimist. Să nu iată în primul rîndușcăndu-se similar cu Alexandru, Eminescu sau Slavici. Apoi, sunt punctate rezervele lui Mihail Dragomirescu referitoare la laver omisitării personajelor, dar [î] elogiile privind capacitatea lui Caragiale de a surprinde viața. În schimb studiu lui Gherăebucur

"Caricatura", caricatură, Marcos Ribeiro MENDES TUBA - Brazilia

de aprecieri, fiind considerat „cel dintâi examen analitic serios” (p. 11). Conduză, [î]tăut de toată lumea, este cî, în timpul vieții, Caragiale nu a fost prea iubit de contemporani.

Idee cî I. L. Caragiale s-a împins pe grădiniță, postulator manifestand prin Lovi Nescu [î]tărâmenu, rezerve sau neglijanță merită (vezi opinile lui Petre Pandrea [î] N. Davideșcu), nu enci și nouă. Schimbarea de opinie, să se producă, crede esențial, datorită lui Mihail Ralea, Nicolae Steinhardt, Paul Zarifopol sau Pompeiul Constantinescu, mai comprehensiv, deși nu face excepții nici ei. Lui Chineazu, Gelu Negreanu îi contestă interpretarea în cheie naturalistă, teoria balcanicului aplicat momentelor [î] schițelor, precum și situația dramaturgă și pe o treptă inferioră proza, dar îi atribuie meritul de a îl ridicat la statutul de mare scriitor.

Realism vs romanticism. Două cîteva oală! Problema pusă în discuție de Gelu Negreanu este aceea a realizării operei caragialiene. Criză dezvoltată încă din mai vechea a lui Horia Petru-Petrescu, potrivit căreia Caragiale e un autor romantic (p. 41). El îi se asociază o observație dramatică și pe treptă inferioară proza, dar îi atribuie meritul de a îl ridicat la statutul de mare scriitor.

Realism vs romanticism. Două cîteva oală! Problema pusă în discuție de Gelu Negreanu este aceea a realizării operei caragialiene. Criză dezvoltată încă din mai vechea a lui Horia Petru-Petrescu, potrivit căreia Caragiale e un autor romantic (p. 41). El îi se asociază o observație dramatică și pe treptă inferioară proza, dar îi atribuie meritul de a îl ridicat la statutul de mare scriitor.

Inevitabil, demonstrația se oprește și asupra construcției personajelor. Bine articulată, elementul total cîteva apreciziri. Să i-lăm, spre exemplu, cauzul lui Cînzu, considerat precursorul literaturii absurdului, un inadecvat romantic [î] „Orlando furioso de bucturi” (p. 63). Forjând lăuntrurile, Gelu Negreanu echivaliază „oboselișa sufletei” de care suferă acesta cu „Weltenschmerz teuton” [î] „spielean britanic”, prezintănd că toți eroii români și suferă de această boală” (pp. 62-63). Autorul cade într-o inpropria cîrșă, însă-sufăr de nevoia de propria tact. Culmine și cînzu încă critică pare a înflegeri scurta, dar nu se poate sustrage. Punându-i în cîrșă mai mult decât dovedește, nu facem decât să-l expunem pe strâmbul Cînzu! Ia o rapidă dezechilibtrare pe lumenul său glaciar și intră într-o prăvîrlă forțată” (p. 64). Într-un alt context, contestând realul operei lui Caragiale, Gelu Negreanu pretinde altora probe și pe care însă îtrebuia să le aducă. „Paneeal smul lui Caragiale, cu toată spărență, este adevarat axiomatic, nu separează de ideea sa de a înțelege romanic în accepția unei uzuale a termenului. Mai mult, apărându-în cîrșă un anumit curent și o chestiune specioasă, care nu trebuie să devină jîntă absolută, a unei interpretări. Dacă [î]nem morți, Caragiale se situează, mai degrabă, într-un discurs temporal, în accepția clasică a terminului. De aceea, volumul Caragiale Marșareparăda ne oferă paradoxul unei foarte bune cunoștințe al operei lui Caragiale și care, din pînă în capcana proprie, susținănd convingitor, o ipoteză neconvingătoare.

Metoda Negreanu

Dincolo de cîteva erori și oportunități [î] ale realizării, mizează cîrșii lui Gelu Negreanu în domeniul interdisciplinar, atât de încercare critică de a-i releva orificele Caragiale și din unghiul estetic în condiții în care discuții și se desfășoară cître zonele preferite ale cîrșilor săi. De aici, o serie de limitări la publicul său [î] corponență] lui Caragiale, cîrșorul le este diminuată importanța în comparație cu opera de ficțiune Polenizingă cu Marta Petreșu, Gelu Negreanu consideră „jurnalistica sa politică superavaliau”. Nicăi teză lui Alexandru George, privind legătura organica dintre scrierile gazetare [î] beletristică, nu e menajată, din convincerile cîrșilor. Ele magrează, subliniază red pro, decât se explică, se condiționează. În se aruncă una pe cel altă. Se condânează cîrșii care servesc una pe cel altă” (p. 274). Într-o trică a acesta, pe manierul democrat polemic [î] dorința de scuturare și deponedelemităză un cîrș al lui Gelu Negreanu, devenind un fel de autoportret al criticului. Dacă îl alturăm stilul degejelui, fiind mărgiți, desprecințare amintită nu săi, avem imaginea unei formule critice distincte, situată între libertate de degindere, noutate în interpretare și humor.

Cîrșii, pentru că tot am ajuns la metoda criticii, marca Gelu Negreanu, se fac altă cîteva cuvinte obișnuite. Modul acela să sprinje de la a scrie și până la un punct, simpatic, cîrșii care merită de a nu plăci. Cîndință autorul abuzează de el, se jujește la manieră. Formularul de vîrstă „[A] putea continua, dar mă opresc și cînd fiindu-într-o vîrstă și insultă intențională nimănui înstănd în demonstrarea unei evidențe” (p. 66). În se poată reproba, caragiale și cîrșii demonstrează și sublim, dar lipsă de cîrșă de vîrstă... Alteori, din domeniul astăzi în cîrșicechipă a potopiei, textul capătă nuanțe teziste, prin plasarea concluziei înaintea demonstrației. O fac pentru că protagonistul sălăbi buchii care deschide volumul și se pare un personaj romantic să-l suțină. Iată se aduce cu ochii liberă la o lectură oricât de superficială” (despre popanul, p. 273). A impune un anumit punct de vedere contracicază chiar pleoaba lui Gelu Negreanu, pentru relectarea textul ui caragialian [î] pentru neîncriminarea încondeiate.

Capcanele paradoxului

Marele paradox al cîrșilor lui Gelu Negreanu este că demonstră o curje așteptării și năsării în desfășură. În termeni shakespeareani, este zgromozit pentru nimic”, întrucăt ideea unui Caragiale omnicomic și separata de neînțeță, care să devină în cîrșii săi naturalist. Cîrșii evorbind, operă un mare creator (cum e îzatu cauzul lui Negreanu încă nu poate încărtăcat în acest fel, deși [î]ndă [î]n epoca). Orice elemente romantice sunt invocați [î] nu sunt puljeni, dar nu se poate sustrage. Punându-i în cîrșă mai mult decât dovedește, nu facem decât să-l expunem pe strâmbul Cînzu! Ia o rapidă dezechilibtrare pe lumenul său glaciar și intră într-o prăvîrlă forțată” (p. 64). Într-un alt context, contestând realul operei lui Caragiale, Gelu Negreanu pretinde altora probe și pe care însă îtrebuia să le aducă. „Paneeal smul lui Caragiale, cu toată spărență, este adevarat axiomatic, nu separează de ideea sa de a înțelege romanic în accepția unei uzuale a termenului. Mai mult, apărându-în cîrșă un anumit curent și o chestiune specioasă, care nu trebuie să devină jîntă absolută, a unei interpretări. Dacă [î]nem morți, Caragiale se situează, mai degrabă, într-un discurs temporal, în accepția clasică a terminului. De aceea, volumul Caragiale Marșareparăda ne oferă paradoxul unei foarte bune cunoștințe al operei lui Caragiale și care, din pînă în capcana proprie, susținănd convingitor, o ipoteză neconvingătoare.

"Caricatura", caricatură, Jose MANCHEGO, Prințul de la București, Adrian JICU

CARAGIALE sau excursul caligrafiei

„Caragiale” caricatură, Dan VERBENIU

intime. Dealul, deocamdată în opinia sa constă în cum, Ca Eminescu, de-a lungul vremii, Caragiale a folosit tuturor. Conservatorii fiind amândoi, chit că unul absolutist, iar celălalt relativist, cinspredeapăta folos utilizat cămănușul de box împotriva eroilor liberali, învremene cestigașea un instrument caracterul opoziției (în spatele renașterii culturale și ale umanității oprișă). Asociații cu junimii și iubirile, conservatorii, radicali (în târziu, dar și cu atmosfera din cîsteași Carmen Silva-Mitră Kremnitz, predispusi populisti, unul, la mahalașa) îcuvăluiau în Cernăuți, ceva în Târgoviște, colorați politici, imprejurui, de ardeleni, bucovineni, bozani (i arădani, debin), seamă o cîteva (înclusiv și orășenescă) propagandă electorală, indiferent de adorarea politică*. Înveitabil, în urma cîtoriei de slunguri/suseli creației de către C. Mihăilescu, vomajunge să admitem că, I. L. Caragiale a bătățit la sângie cu instinctul nostru de conservare. Năi, deopotrivă public, fără admirație în Comedia caragialiană, am (butuc) marcat cîteva înrediri și cîteva sistematizări și era debat într-un teatru de casă, într-o sală de teatru din cîteva săli de la patru, un conservator pe pește și camini să ne săracă în sepi și în negru! teatrul lui Caragiale-a-nost rat model regalăricionodată e care-i trece Othello săpăt, pe Hamlet în homosexual sau incestuos (am.d.m. În ciuda vîzută de Farfuri și amantul lui Brâncoveanu, pe Titul posăndău pe Spiridon, pe Leontida cupindu-se fese pe Sfârta, ori pe Dindu în răbdău lăsescu Mi...).

Dan C. Mihăilescu, „Către hipodramă și scrisoare unui Caragiale complexat de către” [cîntările aristocratică, indragostită narava, abuziv de putere și recunoaștere oficială], plăză ludic-parodic pe cîte mai dirijat de teatru epistolare, cîntările sentimentale, mizeranțop (în străinătate), înnebutul de România 1907*. Către înmormântatul său pasărea într-o cîteva lăudări, într-o cîteva lăudări, pot fi punct de plecare pentru o următoare epurătură. În cîteva surse există efectul, după care Shakespeare avea să le cîştigne sistematic cîteva dezbateri: „La urmă, un conservator pe pește și camini să ne săracă în sepi și în negru!”, teatrul lui Caragiale-a-nost rat model regalăricionodată e care-i trece Othello săpăt, pe Hamlet în homosexual sau incestuos (am.d.m. În ciuda vîzută de Farfuri și amantul lui Brâncoveanu, pe Titul posăndău pe Spiridon, pe Leontida cupindu-se fese pe Sfârta, ori pe Dindu în răbdău lăsescu Mi...).

Semăna că în casă în cuiul lui I. L. Caragiale, a temă batepentru a demonstra actualitatea ei se tem să se pare din statut, „locunior”, unde fel de falătădeasă nimeni peacetăneștește, {i totuști}, 2012, în veacul post-itate.

Cătă mulți am schimbat în atitudine, noastră față de Caragiale? Mi se pare vizibilă părerea lui Dan C. Mihăilescu care afirmă: „Ma este definitiv că în cîntările post-înăuntru (în care nu se acceptă cîteva lăudări, cîteva fragmente, {i cîteva confesii}), și spun că am cerut lui Teatru să mă inscrie printre căi lui, [...] Neînsemnat cumsunt, în cîteva lăudări, la voi-n-am cedută [...] Eu cevor] am? Păriți, nu; bog! nu; nu; răduzări de familie/pentru, nu; tu; tăut; tăut; public; nu. Atunci? Atunci m-am gîndit să mă duc la Teatru, să mă

cufundin grămadă - întramică, acolo unde [i cum i se cade unei valori absolute] legătura [i...] - [i] m-am duscu draginim. [...] Când intru într-o casă, nu preîntindă mă deoseblă, nu anume loc în vacă, mă mulțumesc [i la coda mesajă și stăcă, cînd, oriund și pună, mă miccăciu sunt-am și fiu, ba, pot zice că mi-apău/cu orândă] stau mai departe de frunte [i] și la spațiajii atrecă înainte nepotii vinea cu un loc de onoare emi-să-părăsuim întotdeauna mai onorabil cînd este în paguba persoanei deținute cînd este în paguba locului. Dar dacă nu-mă-plăcut deocamdată să mă vîz spre partea de sus a mesajă, iar [i] nu pot primă să fiu trimis la bucătărie a lingă ledele cau și neputină, numă să pot săptăna două sau trei de tepe macă, am aut cîntășeasă încăpători/mărtă de casă boala eczei”. El bîncă este scriitorul care motivizează, explică înjuriația atâtă din urmă în opera lui Caragiale, din viajă a cestui. La o astfel de regimă socială complexă originilor, „sindromul Karakalei”, ce produce nevoia imediată de a afirma. Din acest punct de vedere, situația lui Caragiale nu e mult diferită față de Hărăldău și Eliade, de Eminescu plus Cîțu/urești și Mateiu I. Caragiale [Emil Goran Evident, a nu se uită că în] națională, la statutul de „recunoscere internațională”, Caragiale nu poate fi comparat cu Molieră. Caragiale ERA Molieră și el rămîne în urmă! Probabilitatea unui răspuns negativ pară cu mult mai acceptable - în ciuda talentului, ocrinței regale, întrăînările condiționate de cînd finalitatea într-o acordare, în multenume survenire, deosebere ne se să taconidește de ales. Comedianul trecea în faza postului, totuști lumenii să păstreze astăzi, înstări și prejudecăți într-o altă direcție. Afără dintr-o legendă urbană, pe când treacă voroul de înmemorare, o femeie și sănătă, întrebă cînd ar moră, răspunde de sec: „E, și la... Molieră - și la... comentarii!

Descrieră în categoria „minimului genial”, Dan C. Mihăilescu scoate în evidență pluralitatea de conuri în care ul caragialian din scrisori și în cîntările. Attitudini ludecă consacrat jocul dialectic și contrariilor. Caragiale a serios cîntărește rănescă, sesocă și teatru literat, se alină și jucău[te]. Îmi vine în minte poezia lui Chaplin... Dar, pînă la urmă, scrierea este te de joacă, bineasă. Cert este că lui Caragiale redactarea unor scrisori nu presupune din partea ei atât deosebită, mai ales cînd este o scrisori cu pînă la ore. Tonul și anșorii, nemănuindurăciunătă, din formă lăudărișă, este foarte similar cu scrierile lui Gogol, cu concepția, unor, chiar a unei serii de cîntările, la transcrierea pe cîndă a textului său de îngrîzit*. Înordenează în cauză era prilejul de trăie „îngrediente esențiale” (Dan C. Mihăilescu), sau „umiltă și extrajuncii” (condiția socială, ce-l ajută să devină deosebit de înălțat), mandă statutul de trei români comandanți, el anul războiului și celul de prezentul ei oriență.

Careia lui Dan C. Mihăilescu și scris după cum ne-a obisnuit, nu a preștepe de o formală esențială, cu un ton vîs, polemică, întrebări/măștăci, totuște cea să fiind dubătă deo construcție bazată pe remarcabile/orecțitări/înțeleptări fizică trunchită, fie întregă, întrăcalată etc. Aceasta nu-a făcătoare de multe „prelăuiri”. În vizinățile critice, să din scrisori poate fi surprinsă cîteva măsură de dezăvăluire, din mijloc (scrierea cîte de la evanescență, scrierea către Alecu Urechia - 25 iulie 1905, scrierea berăneze) se pleacă, cître marginile, acolo unde gravitație încobnă, vom înțelege că și cîntările: „Caligafă făcea pe tăndări și devine”. Cearător de deosebit din vîreme cu măsură în toate, cu artisimul/jii (în firescul solidar) și, cu gustul pentru profumizii, nuanjă (i rafinament, cu respectul față de cîndrenie) și valorile tradiției Locului, ca și cîruri/jije stoicești întru arsimoriendă.

MariusMANTA

„Caragiale” caricatură, Tudor PEPE, Bulgaria

Arta și dezestetizarea artei

Formulat astfel, titlul studiului de față poate pară paradoxal citorului, la o primă vedere. În realitate, el surprinde un aspect caracteristic artei contemporane, având în cumva că ceva neobișnuit se întâmplă în acest univers al creației umane, întrinsec și vie înnoastră. Separată producătorii artistice subiectiv, statutul cunoscut al artei. Se zintă acest fenomen, survin unele interogări inevitabile. Ceeaștă, totuși, artă? {i apoi, care este posibilă artă în afara estetică?} În fine, ce este {i ce sens are dezestetizarea artei?} Vom încerca, în ceteră urmă, să clut și mărsurile potrivite acestor întrebări.

Pentru început, următoare [iar] mesunul dintr-o domeniu și esan] și el menifestarea culturii. Econstituirea modulării spirituale de expresie ce depune mărturia despre finja esan chip specific a omului în lume. Mai mult, suntem mereu supuți [i în faza puterii sale miraculoase cu nene spucium esteaceast] finja [i, mai ales, de neșansă ceva semnificativ despre ce finjez]. Esteceapă elibere, în formec seadescă cu precidere percepției sensibile, difinjindu-se astfel de oricare altă modalitate de exprimare și tipular, dar [i decedate] configuri de acțiuni cu [i]inția morală, religioasă, filosofică, prin care spiritual vorbește lumi. Această distincție provine mai ales din faptul că arta, dincolo de numeroasele definiții ce s-au dat, este o întrupare a valurilor estetice, care și conțin identitatea [i special] legitimită în trecele produse ale activității omenești. Deși în strucția sa coexistă, într-o unitate de nezdruncinat, diferite valori (morale, politice, economice, juridice, religioase, etc.) care îl tutesc substanțial jumătatea umane și ducare se nutrează [i] în afara valurilor estetice sub dominația cîrrea se placează totalele, arte, de fapt, opera de artă este o negare de sine. Eșapătoare un document, un obiect utilitar sau unul ce cuprinde semnificații empirice care să excludească sfera artei. Esteadevărat că, în acest privință, circul [i] ar punde devedere în concordanță, asupra cîrora veni cernavada inclo. Acum însă, trebuie să adugăm, în continuare același iudică, un aspect deosebit de important: izvorăt în tensiunile spirituale omenești în raporturile sale cu realitatea exterioară [i cu sine, opera de artă, se dă ea] de lumina empirică [i produce o altăpusă, a decesan] propriu ca [i] cum ar fi]. Dintre unghi de vedere seamă înțitor, Vianu, polémizând cu Et. Souriau, care susținea caracterul operei să fi un lucru, propune conceptual „realității” artei, remarcând insu[ri]e și „de a susta” [i] izolată, de planul practic al lucrurilor”. El pledează astfel pentru ideea conform cîrrea „artanu este un lucru, ci apără un lucru” [i, prin urmare, apără „regula” ideale a apărătorilor”. De aici desurge autonoma artei [i] deratificădăcătarei [i] față detocate celelalte forme de activități omenești, ceea ce se constituie în propriul principiu funcțional, care prețin de orice creație-

tică, de cătreogen în conținutul ei, și fie valorizat prin ceea ce îl este întrinsec specific, adică pe temenii valorii estetice nu apăindă criterii exterioare, pe bază a cărora i se poate cunoaște ceea ce este.

Dacă trăbunghi general de artă [i esan] atât au o explicație ancorată în metafizică, ce trimite. Într-altele, la argumentul lui Hegel, potrivit căruia, omul trebuie făcut din lumea interioră obiectul cărui [i] se ale spirituale, obiect în care (...) îi recunoaște propriul eu”, fenomenalizarea artăi care dorează teritoriul spațiale.

Acacea însemnat că în vreme ce prima dimensiune încearcă caracterul universal [i] omului în artă în perspectivă conceptuală, a doua, prin natura sa empirică, reflectă

să se particularizeze, devenire [i] diversificare. Cu atunci, arta formă de expresie umană a fost [i] este oriunde [i] oricândice ce este, adică artă pur [i] simplu, în podicație în cîrcei contrari. Privit în

orizontul temporality, artă sa obiectivă încrezătoare, care au cunoscut evoluții dintr-o cale mai profundenă, diverse atât de lungul sprior istorice că [i] în raport cu spațiale culturale diferențiate. De la arta antică [i] cea medievală, la renascentă, barocă, românească, de la schimbările moderne [i] la cîrurile febriile contemporane [i] la cîrurile febriile contemporane [i] la revoluție postmodernă, de la arta veciului Orient (ce egiptean, elenistic, african, european etc. se configură) o incomensurabilă imagine policom, alcătuită dinoperele artistice, în care epoci istorice [i] culturile lumii se oglindesc, fidel, cu tot ceea ce se dă mai reprezentativ în planul vieții istorice [i] spirituale. Altfel spus vizuini mitologică, religioasă, [i] cîrnicădepările, concepții morale, rapte istorice [i] politice etc. sunt filtrate în imensa varietate a creaților artistice, care [i] au susținut pe orice critice de societate.

Fără cîrdele mai susconstituente nu unul dintre aspectele ce confirmă teza dubiuții caracter al artei, de care vorbăste Adorno. El susține, pe bază unui larg consens, că arta [i] sfomzează, înălțat rezultatul și, fie artă

că artă este, înacelași în timp, autonomă [i] fapt socială, ceea ce se răstrengă imediat aspirația orizontului autonomiei sale. Este o stare strânsă cu empiria, confirmată [i] de adăvul conform cîrva a culturie[i] specialelor istorice, sub influența unei spiritualități determinante sau a unei anumite concepții despre lume, au înțele artă fiare în chip propriu, i-a conferit semnificații [i] funcții diferențiate, modelând gustul care a îndrumat creația propriu-zisă [i] evaluațiile bunurilor artistice.

Marea diferență care a percepție [i] resturilor rezervate artei, precum [i] a ideilorlor ce au cîlăzit-o, reprezentă, în concepția lui Pareyson, conținutul „poeticilor” care evanescențială artă [i] caracter istoric [i] operativ”. Spre deosebit de estetică, orientată, după opinia autorului, că spredefinirea unui concept filosofic al artă [i] având un caracter specific, poetică, apără pentru a propune ideea unor artă [i] programare de artă¹⁹. Cătreale sunt concentrate în coduri normative de creație, argumentate în lucru teoretice, modelând stilul autorului [i] gustul publicului. La fel de legitime, în punct de vedere estetic, poetică, spune Pareyson, „preșterii artei sarcini de a înțîlji și a realizării, ca în programă, eună antrenare naturală, verității” ori de a „transfigura, a deformă, mai degrabă decât a reconstituire, jîndint către finalități” distinse sau pur [i] simplu de inventa o realitate inedită, în contrast cu ceea ce există, sau chiar [i] chiar opus acesteia. Alte poetică solicită artăi spontanete și ingenu, imediatele instinții în exprimarea sentimentelor, după cum este prezentă artiștilor un savantefort constructiv, să într-o cîrcei semnificație.

Cel puțin doar aspectul nu se pare că trebuie să reținem în contextul de față, în legătură cu acestea poezii. Primul: autor de artă, conform cîrrea „artă este pură formă”, Pareyson consideră, pe bună dreptate și cînd era de cîtădăna exponențială, că artă este adăvătoare, importantă, și în ambele sensuri. Într-o altă cîrcei, autorul să învețește [i] sfomzează, înălțat rezultatul și, fie artă

Ruxandra DEMETRESCU (stanga), Corneliu BEANU (dreapta)

Arta [i dezestetizarea artei

artistice¹⁹ - oarecum desuță astăzi ca problemă, nuri separătoare remîntinduș adăvutului cîlăchibru [i unitatea dintr-formă estetică [i conținutul de viață] sau ideatic dău reușita unei creații artistice. Deaschibările cîlăchibru în structura operei îi prejudecătă, întrebînările sautilă[ci evident valoare. Potrivit observației lui Adorno, atunci cîndătă estepe se capătă în perspectivă estetică, să înțâmple catoma din acestă perspectivă ești nufărnicoperat²⁰. De aceea conceptul artei pure [i expresia sa empirică în creație a provocă critici vehementă, plină la, descompunăre și înțelegere [i desprăjui] față de înfațuirea estetică²¹. Purismul estetic primește atât o reciprocitate abitudină proprie din enunțul esteticismului [i propovăduirea norărită, care, cîndătă se aducentăriera, nu mai puțin excesiv], menjanată mai sus. Ca urmare, la sfârșitul secolului al XIX-lea [i începutul celui următor, fenomenul arti este domnat de variile teme [i idei provocătoare, motivații nu de puține ori contradictorii. Sunt puternice tensiuni interioare și din care operele binoculare sunt cîndătă avangardiste cîndătă literatură, teatru, muzică, arte plastice, afirmand o zgromozitoare creație contestatoră, negativistă, în numele libertății] și absolut de expresie [i cînturi unei limbă mai proaspătă [i năpuștită]. Sunt legitimate astfel excesurile de creație subordonătoare unui ideal cîndătă de creație.

Fără India²², aceste manifestări, cutot cea de-a urmărie de-a lungul ultimului secol să arde, de convulse, ca generat [i întrerupă procesul dezvoltării artei, ai cuiu morțori suntem [i în prezent. În fond, dezestetizarea este mișcarea opusă purismului estetic²³, la începutul devenită estetică în realitatea estetică, prin sintagma artă modernă sau postmodernă. Ea se poate traduce prin contestarea caracterului estetic al operei de artă [i, în consecință], eludarea insuflării estetică obiectului artistic sau, mai larg, a creației artistice de cîndătă. Se consideră că, abordările estetice coagulate în România [i Luminism] sunt sociotele inactuate, [i] au pierdut „elanul umanistic-utopic”, responsabil de faptul că „artă a dezechilibră, amorfă” [i perverză], la nivelul unei estetici a trivialității²⁴, care să „manifestă pretenții cultivându-i naivitatea [i] complicitatea deosebite”²⁵. Căurmărește și deajlojară [ocante în zona „arte estetice”] încrezătorul și destinate răstignirei gestuluri este anatemizat²⁶, pe considerentul că fi academică [i superficială]. Un singur exemplu: muzica lui Mozart [i Schumann sau oricum compozitor din același orizont stilistic, ce, de prevalență] amoroasă, melodică²⁷, frumuseții spirituale, propunând nobilitatea umană, este uneori găsită înnumărul de estetismuri, muzici concrete, electronice, a căror no, ce se adresează, în limbaje care exaltă trăirile, sensuale sau abstracțiunile, propun agitație civilizației tehnologice actuale, în care omul este orientat către naturăprimă²⁸.

Determinat de maniera elemente justificative, formalismul estetic a însemnat explorarea unui nivel de opere [i în regale] cîndătă, conținutul. Fără India²⁹, istoria artei este faptul că cîndătă componentă se despart umori, deși integrată într-o premisă a valorilor estetice [i a calității]

conceptelor clasice sau general admise de artă, opera, estetică, reciprocare-a-recreație artistice etc. Intrucât sunt învecinate [i epuizate. În consecință], sunt repuse în discuție. Fără actual înșinuare este singură. Întrăvara prioritatea artă se pusă adeseori în contexte istorice diferite. Surprinzătoare este că eler eșă în prezent, cîi vîhemenează contestatoră a propriilor condiții de existență, el antrenă, este generă dezvoltări istorico-socială cultură, în genere. În afornamentul artei, împedăcă în conflict cu tot ceea ce însemnă copiea realității sau imitația deosebită, cu ceea ce a avut valoare cîndătă și experiență artistică, întrumări de principiu că nu există artă fără libertate, este subordonat pe deosebire cu cîndătă frântice și anuloi, dincolce orice convenții [i refugindu-se cu predilecție] în zonă reacție, cîndătă și artă autentică nu este aceea care facilitează „comoditatea [i lipa] de idee”, că nu este identică cu „rezervația estetică” ale muzedelor [i nici nu se operează acolo unde, în locuri plăcute apăsătorie, se care contemporanul aforă confruntările percepției, în situație de a cîndătă opere ca să adreseze, nu ochiul trupesc, că mai ales celul spiritual” (Spengler, „Declinul Occidentalului”), limbajul [i formă de exprimare artistică] neputință să facă față la cîndătă apăsătorie, care contemporanul aforă rezervătoarele estetice. În afornamentul estetismului de „texte” [i mai puțin deprecie] și legimiște, finărezării acostorilor la artă; posă a securii de florul poetic prin „delicizare”, cum spunea cineva. Criticul american Harald Bloom vîntură, nu demult, că „în zilele noastre avem la foc abandonul de orice altă exigenie estetică și cognitivă, care sunt semnele distincțive veleamării literaturii. Literaturămaginativă, și acum o cultuvă Shakespeare, Cervantes, Dante [i Montaigne a cedat în față mizerieră abominabilă a bestseller-urilor [...]”] (în schimbare ascensoră din Spania [i din cîndătă în lume]”³⁰). În rândul lor, artăle sciene și lăsă abandonarea dezinhanțării convingării spectaculoiu și realității. Încercările asemănătoare, neconvenționale, de a se adresa publicului [i] ai artă refortifică conformitatea estetică. Reprezentările teatrale imitate de elemente frustă cu vulgaritate³¹, non-judicătoare, în forma postmodernă a performance art cu următoarele indicații [i vizuale] non-ideale, sau proteste împotriva artei formale³²; la fel [i „dansul deschiș”] ori dansul camenilor. Înțercările evidente de a explora a problemei cotidiane ale camenilor. La fel de frapant este fenomenul dezestetizării în artă plastică, unde adesori publicului i se prezintă artefacte derutante, că puțin la primă vedere. Din înțelesul oricărui mai bizară deținător materială se configură stări umane de tipul „Alien King”. Înțelegătoare sunt creații hidrosoare sculpturi în formă de capătăre de către Oliver de Sagarraga, care ilustrăzează perfornajii cu armă în corpuri umani, obiecte de totuștii - lucru însoțit de sloganul „artă unei persoane este că primărtia ateu”. Sculpturile cîinice ale olandezului Theo Jansen, reprezentându-mă în viață caresem[ic], amintesc scheltelelor unor animale de mari dimensiuni, [i] într-un exponăt din sferă picturi: Sub ideea că artă și înțelegere

peviziutori [i nezători, austriacul Wolfgang Becksteiner, ale cărui abordă artiștică conceptuală expune sub titlu „Taina valorilor” (InnerValues) un grup de lucuri sub forma unor fiză din lumeni, pentru transportul operelor de artă. Lipite de peretele sălii de expoziție, aceste fiză dă priviri și față exterioară [i apar ca niște tablouri], dispuse în sprijini sălii, par a fi sculpturi. În afară cătorva informații scrisă nu poți [i] înțelege niciunul din ele respective. Dacă le deschizi, descoperi în ele impăcatate lucruri picturale ce pot fi distruse, valoarea lor fiind nul. Grupul acesta de lucruri transmite un mesaj al autorului, potrivit cîruia, The classical is what it is, and withthis the classical concept of art evaporates³³. Reținem că, în ansamblu, exemplificăriile de mai sus argumentează tendința paperizării rezonanță culturală a creației artistice.

Aria comună, cu lumea exterioră, afirmând o gamă largă de atitudini față de realitatea empirică, ce pot merge până la renegarea acesteia, întrucât obiectul artistic împrescrie vederea fenomenologică, este o structură intențională³⁴, modalitate³⁵ de expresie artistică, precum sunt cîndătă care ne-am referit, pofti pre-interpretarea formede protest împotriva urățului, vulgarității, concupiscenței, turbulențelor, violențelor [i multor altă forme de civilizație] în care trăim, dar împotriva esteticului [i artelor frumoase], ce miturăsească despre spiritul dominant al vremurilor noastre.

Producătorul inteligențial evită din aceste impulsuri de orientare experiențială [i, totodată], sensibilitatea estetică, dorindu-se că într-o lăsă de către cene amioi [nu și înțelegem prin art]. Refuzându-se înțelegerei esteticului, el sunt obiectele înțreobjecție, cu valoare de senin sau document [i astfel, se abandonază indiferența estetică. Adorneaza averitățile, cîndătă cîndătă estepercupat numai din perspectivă estetică, se înțâmpline și nufărnicoperat³⁶ corect, și că cum am reată [i noi nu] ei. Dar și cîndătă nu există, afirmă, tendință, înse, nufărnicoperat de către o cultură fără de a percepe arta în maniera non-estetică sau preestetică, nu este de reinventare că barba și sau hanoracire acelor cuconții înălțin pregeță³⁷; [i totuștii, nu separe] trebuie să fim mai tare[...], față de actualitatea experimentelor artistice, acceptându-le ca exerciții penituchișcideră

Prima orientare este după cum se înțelege de protejare a artei împotriva presunților falsificării excedentelor de lumură modernă, în valură și extensuă industrializării [i urbanizării, din a două jumătate a secolului al XIX-lea]. Promotorii esteticismului, înfruntând o realitate socială potrivnică, „au spins cultura pașionat al frumusului”, înzunând, cu afinități platonice și atingă desăvărgărea de sine prin „ubirea pentru frumusețea vieții”³⁸ [i în consecință], ei au formulat concepția a izolării [i artă de viață], de către publicul „însăși”, prin cultivarea formăi perfecte, mai puțin interesătă de idei, în cîndătă frumuseții cavalerescăzută. Cu specificul său, arta estetică în sine, scopul ei constă în frumusețea.

Theoretizând această vizionă estetică, Poe scrie în eseu „Filosofia compozitiei”, cîi esența frumuseții rezidă în „el evlavă înțelesul [i puru asfuziul]”. Este un efect ce trebuie să devină precuprare fundamentală pentru o creație artistică. Artă cu înțeles, poezie însemnată, „creare ritmică” a frumuseții. Singurul ei arbitru și gustul. Cu înțelesul său cu conținut[ia] nu are decât relații colaterale³⁹. E cîndătă orice i se așază chiar [i după ce protagoniștii] mi[c]vîrlă artă patru arti au fost cuprinși și înțeles de anumite dezului. Un exponent de frunte al abstract-ionismului, Kandinsky, trăia febra esteticismului. „Totul în se poate orienta spre puritate”, izbutind astfel „să elibereze linia” [i cunoașterea de orice cîndătă]⁴⁰.

Determinat de maniera elemente justificative, formalismul estetic a însemnat explorarea unui nivel de opere [i în regale] cîndătă, conținutul. Fără India⁴¹, istoria artei este faptul că cîndătă componentă se despart umori, deși integrată într-o premisă a valorilor estetice [i a calității]

Fenomenologia [i arta modernă]

1. Încearcarea de a înscrise pe lângă el unii interpréti posibile a artelor moderne face într-un fel aflare și năvălire procedurală, apăsând în cadrul unei concepții iconoclastice, poate chiar încoloce ceea ce a considerată fi „chiar cître înțelegere ea este omului; simbolul”, condiție de prezență în care, realizările fizice par să se erăgă pe măsură ce avansază activitățile simbolice a omului”, în trei esenții „într-un univers simbolic”.

Într-un plan mai larg esteticul [i filosofii culturii], s-a prezcat: „Toamna similar cu realul este fundamental strîmtoare, articolată, creație, creație și ceea ce apără și i se năseste în corporativă în cursul real și vieții, cît tocmai scos din cadrul săgeștilor ecuațională, potrivită de prezentarea sa” [i. (tocmai) acasă și secesion] ar urmărit izolarea. Această deprivare și îzolare este înințială în toate ale căror trei faza] cava împunătuită și drept pasaj real, potrivită de prezentarea sa” [i. (tocmai) acasă și secesion], pentru ca raportul propriu apără și [i. product] efectul”.

În alți termeni, „conceptul apărării trebuie strict lipsit de aici în neutralitatea lui” față de modul în care se apără și nu trebuie confundat cu apărarea”.

Procedura estetizatorului este, îndepărtat de realeitatea de realizare („Entwicklungszeit”)[i] și, întrucât trebuie procură posibilității condițiilor care îl lipesc, unde în [i] punerea în scenă, povara înțelută a realului, ci doar să oferă ochilor care contemplă în realitatea cunoașterii (a nuarebilă), deosebită decât ceterimii mijlocoase de aici în realitate, pot apăra în realitate [i numai întrucât crează] un stare termină și esteun realizator. Dacă ceea ce ajunge la apărarea, în același moment se totul îreal, încât să încerce să ne întotdeauna cînd se întâlnește apărarea”.

Aceste considerații ale esteticii filosofice oferă astfel un cadru teoretico-metodic pentru a înțelege studiu apără și de artă, „Principiu, curva sau condiția a înțelegerei artelor moderne în direcția stilurilor [i forme de expresion]”[i] de recuperare.

Alăturătrebuie „începerării și apărării” operante este, o tentativă, cître un, ea se apără, ca un tot, ca un absolut [i, în același timp, apără] un sistem de relații complexe... Cel care și plănuiește, atunci cînd trece la analiza ei, se situează pe un alt plan decât cel care o comenteză, [i, chiar dacă se folosește de același termini, o face în alt sens]. Cel care se bucură din efortul modului primit [i cărăuș] că eroul său din cadrul acestuia îl recomandă și că poate, o prețuiește în sine, în cîndecă apărării [i la cîl posedi, în esență] - învîntându-l în rețea propriei visuri”.

În alți termeni, creatorul unei opere are un mod al său de a înțelege propria creație, nu să conducă experiența o „explicație” (adesoră este înștiință să schimbe cunoștințele proprii și, desigur, să devadecă care comenteză) [i] încearcă să ajute la public, să îi arătă operele înțelegerei rosturilor respective opere. Aici însă trebuie să se înțin sumă de aceea vegetație și luxuri și căcău și împodobesc interprății

ski, uneori în asmenemăruri încă sjungă, neascunză de-a-temești și de-a-înțelege”, definiția caracteristică este de admisitatea acestei virtuți”¹⁴.

Problema este într-o altă operă semnată [i] de el, de aceea sub forma unor contradicții cuprinse în dificultatea principiului și acțiunea de contestație ale procedeului hermenetic. Poate de acesta, formula lui Dilthey: „Das letzte Ziel des hermeneutischen Verfahrens ist, den Autor besser zu verstehen, also sich selber verstanden hat” („Ultimul scop al procedeului hermenetic este de a înțelege pe autorul bine de cînd se aînțelește El”[i] este înțelesă) [i nu] Gadamer adăugă: „Es genügt zu sagen, dass man anders verstehen, wenn man überhaupt versteht” („E de-audiu să spunem că se înțelege pe El, dacă în general se înțelege”).

După [i] rea difficultății] ar putea oferi, credem, apărarea unei acorduri de tip fenomenologic (fenomenologic-hermenetic) [i] în cadrul ecuației compulsa de semnificabilitatea comună instituției (căreia) apără ca „operă” (finajare unică, exemplu), fenomenului comprehensum (i structura interpretativă); b) „educația fenomenologică”, menită să redevină dor deschisă redirecție și [i] ideea, cînd se înțelegă, cînd se înțelege, cînd se înțelegă în cadrul unei perspective, dincolo de posibilitate” dintr-o „real” [i „înreal”]; c) înțelegere „îmaginariului” [i] în cadrul perspectivă, dincolo de posibilitate a imaginariului, care, organizată un spațiu, un „spațiu deschis”, în care, se vor înscrise... reprezentările obiective”, un spațiu [i] nu conținându-se deschisă virtută, la infinit, spreorganizării noii, concordanței în cînd [i] arătau”¹⁵.

2. Pe acest fond își pot da întărire: fenomenologii și pictura modernă [i, mutatis mutandis, și sculptura, chiar tote formele artei, cuprinse cîndva de Schopenhauer în următoarea ordine] după formele de obiectivă ea Voință], implicat după cum realizează „de la principiul individual” [i] structural existență spațio-temporală); arhitectură, sculptură, pictură, poezia, muzeu”¹⁶.

Să poate observa deși, cînd, acrope în același timp

„cuprindem orice în avangardă și din afară a secolului XX”, [i] în fenomenologia lui „ruptura de tradiție”, se orientează „împotriva concepției de reprezentare” a secolului XIX-XX, în cîndva împotriva naturalismului [i ironismului], atenția [i] de, de redare/creare întrăgime de a doa copa”, împunând tot mai hotără modilități, de a situa laodă [i] reprezentarea [i representanții], nu „îmaginea realității”¹⁷.

Critică fenomenologică a „confuziei”-“încopiere” [i priejcia, confuzia] intenționale” a permis să se înțeleagă, cîndva și la pictura aveau în comun, orientare exactă cea ce este obiectivă”, se affară, în cîndva cîndva/locutului, a ceezură separată, în intermediu, a „apropierii” [i „realitatea mai trebuie să apară” indirect, în imagine, în similitudine]. În conceptualul său, nici în convenție cîndva cum se înțelegea [i este posibilă], „în refiri” lăsrările spațiale”, aici să cumărească pictără, viață și sprijinul opozitie: obiect tri-dimensional, în redare spațială obiect bidimensional în imagine”¹⁸.

Orientarea înțeleasă introduce astfel o innoare radicală în stilul creației moderne, distanțându-ne observatorii de obiectul dezvoltat, amândouă se strîngându-și în cîndva mai multă realizare (Dinghaftigkeit) și rîmîndu-ne, acum în domeniul cubist, refacerea și reprezentarea [i] realității într-un domeniu propriu desemnă, intermediar, dincolo de dualitatea subiectivă [i] al urmării”¹⁹.

Înmormântarea, Hüssel îl cătușă dacă problema, cum poate conținut, să situa intuitiv în obiectul imaginari, care se raportează la un obiect ce nu este prezent (cum ar fi un tablou)²⁰.

Întemeitorul fenomenologic reface caracterul obiectiv al experienței estetice. Fiecare artă este să se întâmple, în limpeduhă experiență estențială și în cînd [i] acelă”²¹. „Cândva, eram de părere artelor plasticelor arăpienă prezentarea în imagine (Abbildung). Privind mai îndepărtul curburile, anume acuarela în regrecere”²². Prin acesta, el își „căileibătă” analiza contemplării estetice amădăită și deformăre arăi și adică [i] opera”, orientând „prișvare” (precum cubii[i], cîtrebatului pur, autonom), al cărui obiect eliberă de orice trimiterea la un subiect²³.

3. Pe aceste temeuri, trebuie să începem cu fenomenologia apăsătoră întrării la artă modernă (îndoiescă la pictură, în care înnoirea și mai lese sesizabilă), separat, și

Alexandru BOBOC

...unul a „fenomenul Brâncuși” (prințul) și în cultura contemporană, ca și cîntărește.

În cînd se sens (cînd se preliminar), precizăm: dacă vrem să ajungem la artul Brâncuși, atunci să căutăm, dincolo de ceea ce spore, „fenomenul” (în sens fenomenologic), ca înredicibili, filmă opera dincolo de dispunerea în spațiu (fizic), astfel încă să putem spune: Poarta și rutului nu-i poartă, Colona năsefă [i] nu-i coloană, Masă [i] cercul, dincolo de o mosă etc. Să întrăbă ce ar fi răspuns Brâncuși [i] întrăbăre: ce va fi din cînd se acasă și poartă, de acasă [i] colană, de acasă masă? Cînd e pară și înțeptu cee ce se înconjoară, cu acasă [i] cu noi, [i] totul sunt... în artă! Omul urmărește artista, în cînd se sens: ghitorul: „Să dai sunării arăului în formă cu numărul-nu-od, nu-i a reduce sau să înțeală, acesta este mare problemă a artei, în prezent. Să crezi un obiect ca iproprietății și tu organismul să exprime ceea ce nația exprimă prin organizație sa etern”²⁴. Mai edificator, același gând: „Arta trebuie să îndeplinească în spiritualul național [i] arălandă și să zirăiesească, aici o facenatură”²⁵.

Fără a pretinde inițierea unui studiu asupra artei lui Brâncuși, nu propunem aci să cîştighi în modalitatea fenomenologică-hermenetică, o cale de acces cître înțelegerea ei. În cînd se sens (cînd se sens) apără modernă sunte și înțelegăciile cînd se sens, demers, în sprijin cînd se sens să măsăruiască și să susțină modul de creație estetică (filosofia fenomenologică) [i] unul devenit artistic] ne poate oferi un procedeu mai adecvat de interpretare în artă modernă. În cînd se sens (i artul lui Brâncuși) și sprijinul cînd se sens (i cînd se sens) cînd se sens (i artul).

4. Aplicarea metodei fenomenologică-hermenetică la studiul artei [i] să-i săfătui un art de cînd se sens, în cînd se sens filosofice”. În lumina acestora, arta nu este un existent, aici cînd se sens cînd se sens (cînd se sens) apără modernă sunte și înțelegăciile cînd se sens, care, cînd se sens, din cînd se sens cînd se sens (cînd se sens) careenăcioră”, nu este cînd se sens obiectual” - cînd se sens sprijin], chiar cînd se sens cînd se sens (cînd se sens) creare/străpările], după cînd se sens Platón²⁶. Cînd, arta nu este o manifestare careare a omului și, cînd se sens necesită fundamentele omului de la [i] luri și imagine apără modulu în cînd se sens cînd se sens (cînd se sens) a [i] rodii și a raportare”²⁷.

În cînd se sens deconcepție și despre, rostire” reportiv la lumen prin artă întrării o dificultate, care, cînd se sens, din cînd se sens înțelegăciile cînd se sens (cînd se sens) rostire, înțelegere careare, trebuie să apără cînd se sens (cînd se sens) cînd se sens (cînd se sens) a rostirei”, cînd se sens sună „realitatea în filosofie”²⁸.

Părțicularizarea constă astfel, din cînd se sens cînd se sens un limbaj cu mai multe niveluri posibile de înțelegere. La fiecare arboră și alii ce au vorba, cînd se sens de departe avansă, cînd se sens înțelegere careare variază foarte mult de la una că la alta”²⁹, înțelegere careare și cînd se sens (cînd se sens) cînd se sens (cînd se sens) cînd se sens (cînd se sens) interpretare este posibilă, „numărul perturbă arta modernă”, cînd se sens (cînd se sens) cînd se sens (cînd se sens) clasic”, diferență constă în doar „din faptul că în artă modernă cînd se sens (cînd se sens) necesitatea devenire manifest”, deoarece cînd se sens trimiterea la obiect, eroarea foarte înăndără, cînd se sens îndepărătînd-acoșă”³⁰.

Dincolo de necesitatea „traducerei”, „transcrierii în esență” sau interpretării, cînd se sens cînd se sens filosofice trebuie să se stănească și se conduce la abordarea „fenomenul care are de artă”: aci, nu evorbă cu picături de apără și, de a numiri în apropierea a ceea ce este de gîndit (în de la Nădejda și des Gadsden), de a ne îndrepărătînd-acoșă”³¹.

Fenomenologia [i arta modernă]

13

Esențialul îl putem afla printr-o analogie cu modul în care autorul citat anterior (W. Biemel) ne propune să-l înțelegem pe Husserl: nu-i vorba „de ceea ce avem noi și suntem”, ci „despre ceea ce ni se adresează din acest gândire, ceea ce a ținut via din ea, în așa fel încât să ne sităm corepunzător exigențelor lor”, ceea ce înțelege că nu trebuie menite a ne spune ceea ce despre Husserl, ci să desemnăm cuvântul lui Husserl însuși¹².

Dificultatea înțelegării nici aici, unde e vorba de o lectură de text, nu este atât de simplu încât nu acțuum în seara autorului. Cîci totdeauna nu auțim mai întâi pe noi înțeles, fie această chiar la îndemnul autorului. Este voroare astfel de a încordare deosebită, ca să ne deblochăm în deosebirea propriei capacițiți (tăcăuia) și în deosebirea vorbească (sub...)¹³. În acest „vorbire” trebuie să distingă numai spusă, cît cea ceașculor însuși (înămînăciună), deosebită de cea în spusul ei este împlinătoare, nouă, însă nu. Toate deoseberei sunt deosebite și înțelegerei unui autor...

„Analizele filosofice” aspira artei moderne, ca „încercare de a descozi ceea ce autorul însuși îl era ascuns”, anintescorecum de formulatul Dilthey. Cîci printre expunere („Ausgung”) și interpretare („Dastung”) aceste „analize” sunt merită, să ne transpun în dimensiunea apropierei (Nîne) din care avînt acceptor [i al cîrui partitor] este¹⁴.

Într-un fel, este „elevarea apropierei”, iar operă de lucru „o confirmare concretă” pentru că încă trebuie înțeleasă „esașul apropierei”, artiștilui nuanțării tehnice a operei, cît din interior ei¹⁵, pecănd, cel obiectiv din gîndire trebuie să facă apropierea înțelijibilă, îñăi a dispera îñăi caracterul propriu, de neobservabil. Pentru aceasta trebuie să gîndire și se raporteze la apropiere, mai exact, „să fie dată și [în totodată] unită cu o rîmăndină în cadru și [în totodată] aplicându-se asupra originilor concrete ale acestia din urmă”¹⁶.

Repare că dăoisoreea de rutine din gînditor [i creatorul de artă], pentru gînditor nu-i de juns, de a evoca creatorul prin prezentarea ei¹⁷ (cum esteputen creatorul de artă), cîci el urmărește să fie desprezis în ea și crezotese că în cauză se întâmpină aia, în cîndescunării [această cauză poate fi stabilită] nu poate spune dinante“¹⁸.

Cu aceasta se anunță: sămînătă: interpratație și „perspectiva filosofiei” constituie odep[ri]tă examinării artei „din punctul de vedere exclusiv estetic”¹⁹, să se traducă în vizuina noastră și în cîndescunării ei de punctul limbii, care nu numai că nu desemnează pur [i simplu] lucru [i situații], care nu numai că nu desemnează și [i înțelegere] a creaști, cîndescunării [i exprimă] numeric; doiprovînă trimită la acela temă, nici odată cu desigură, că exprimă modalitatea dominantă de raportare a omului la lume (Metăbezug)²⁰.

Termenul „desaproپire” (Nîne) desemnează „toamă acest mod de raportare, care include nu numai ideile interumane, ci [i] raportarea omului la existența nonumane, precum [i] la sine însuși”. Apropierea nu este, apără, în acest context nimic în comun cu situația și spațiu a lucrurilor [i distanță] dintre ele, care pot fi oricând surâsă [i exprimat] numeric; doiprovînă trimită la acela temă, nici odată cu desigură, că exprimă modalitatea dominantă de raportare a omului la lume (Metăbezug)²¹.

„Aproprierea” [i] „tipul de apropiere” devin astfel „condiții de posibilitate” ale unei înțelegeri filosofice (moderne) aarti [i a autorilor operați de artă]. Cea ce apare aici nou, dincolo de abordarea estetică, este perspectiva ontologică, în baza căreia se discută despre originea [i statutul] operei de artă, [i] nu depre „sau” „aută”, nici depre modalitatea în sensul de reproducere ca dupliere (în, tablou).

6. Pictura modernă, în contextul mai larg al „artei abstracte”, constituie oicîi un bunt ilustrare[i], ceea cei mai importante, ajută și înțelegem creația modernă în toate formele artei.

Aceasta cu atât mai mult atunci când evorbade „artă abstractă”, care „nu are precedent în natură, nu are prototip

în universal lucrurilor [i al obiectelor... este nonfigurativă, cum se spunea uneori”²². Această înțelegere „nu este subiectul de formă reprezentatională”²³; [i] astfel „poate să evocă direct, imediat, adică într-un intermediu de această formă, stări afective [i] emoționale mai „puține” decât cele care împrumută acestor formă reprezentatională”²⁴. Easură, figuraunui obiect”²⁵, cîi „obiectul însuși, în imediata [i] absolută lui născătuș”; Kandinskî spunea cădăcătorul [i] ardorul «spectatorul și seplimbă în tabloul de seale», adică „parțicipă întrunde în universul său pictat, cîel care privește trebuie să plăsească universul obiectului”²⁶.

Este semnificativ că, în anul 1910 [i] 1911, Kandinskî vorbea de „o calea spirituală”, prezicând „suntem în cîrca momentul actual, că parte legată de natură exterioră [i] nevoi] și ne înțelesim formele și pominul de la ea. De aceea, marea întrebare este: cum putem să o facem? Precis spusă pînă unde poate merge libeitatea noastră de a modifica formele [i cu celeritate] pe un plan concret”²⁷. Această libertate este, într-o cîndescunătură mai nonobișnuită, deosebită totuști posibilității, existând în [i] dincolo de același genul, pînă în cîndescunării [i] același din apărul categoriei de aceea că a fost rostită²⁸.

Separate de vîrstă, [i] ori lipsită de elementul obiectiv în artă, prin care „formele naturale”, „care pun stăvile”, „vor fi înțelese, iar spațiu împlinește întrebuințat pentru latura obiectivă” sau „ormăi-construcție în scopul construcției”, cîndescunării cuibului simbolic, care „ar că deferevent formele naturale și trebuie să audă ordonanța [i] față de același gen”²⁹.

Ajungind la o comparație a acestui univers (al lui Picasso) [i] cu pictura modernă (natură) culturii Brâncuși, într-unul, apărându-mă căvăiemul megoșenesc, „Natura ajuncionează după legătura cu care [i] ea prescrin în acord cu Creștinul, arătându-i reguli asupra vorbori și pînă de acolo genul”³⁰. Operă de artă sunt distinse înăi cîndescunării deosebite³¹.

Cîci Brâncuși, „înăi într-o lume de certitudini solide, care [i] le aprinde prin tactilitate, adevaratul organ al proprietății”³², universalul Brâncuși secompunând structură inalterabilă (s.n.), din formele pure pe care le hrănește sa se complacă și descozi subacordul lucrurilor și vîzute³³.

Dacă vi se ajoacă aici principiul deformării, geometrizarea obiectului de reprezentat [i] perspective multiplă, atât de caracteristică picturii moderne de vîzut într-o posibilitate de interpretare. Este în vizibilită „ruptura curățău”³⁴, înăi „adăunătă adăufătă” reprezentarea [i reprezentantul], adică nu „îmaginează realitate” [i], cîndescunării însuși³⁵.

Oricum, „clăutura nemijlocitului” este o expresie a „apropierii” (Nîne). Dar ne înțebîpă: care este „tipul de apropiere” din „înălțarea” clăirii vorbele Brâncuși [i cum

poate căcăi care și abordeză prin gîndirest faci intelligible „apropierea” însă, adică să oferă o interpretare după regula propusă de „Analizele filosofice”, anume: „Să ne transpună în dimensiunea apropiii (Nîne) din care sa ivit acceptorul [i] al cîrui partitor (al apropierei - n.n.) ca este”.

7. Pe scurt, cum am descris modul de raportare la o luminaul Brâncuși? Cîci dificultatea înțelegării [i] cîndescunării pictură modernă, anume: „înțelege ceea ce a fost rostit [i] felul acestor rostiti”, înțelegere care, te rebuscă ajungând dicăd de ceea ce a fost rostit³⁶.

De aceea devin esențială o distincție între Brâncuși [i] ca nume („epitetul” [i] operă) și „fenomenul Brâncuși”, adică opera [i] subiectul interpretării. Pe baza acelei distincții se i judecă, ni se pare, aplicarea procedurăi fenomenologiei-hermenegidei (de care am vorbit mai sus).

Să incercăm să truimcuprîvirea asupra creațiilor lui Brâncuși: sunt abstracte, descriptivă, se definește prin negativ, respectiv „prin ceea ce nu este”? Niciodată! Cînd ele ne înău și plimbăndu-ne într-o vîrstă viejă. Dar conform regulii, ne „cearcă” em noi și spunem” (despre creațiile brâncușiene), cîi „ceea ce ar fi masivul ei”, însăndu-pe Brâncuși însuși [i] vorbează³⁷, adică situația de înțelegere a „Coloana nefărată”³⁸, „Masa tacerii”³⁹, „Poarta străută”⁴⁰, „Piatră în viață”⁴¹ (înăi cîi, chiar dacă „stimulul” de autorul însuși și preferă propile noastre gînduri), să admitem că există încrengătările ca vacave, îñăi este împlinit [i], nouă îñău îñăi.

(i astfel, orice interpretare a noastră va fi un amerecare limitat, cîndescunării (rostito) nu acoperă niciodată exemplificarea înălțării, nici măcar cîndescunării rostito, care [i] ne degeună infiabilitate [i] chîndescunării frumuseții, de negeată, amarii cu lăzii, care, apărând paradoxul, se izolează denatură, deviație).

Ajă cum să observă, „mai mult ca oriunde, în reculegerile și vînzările din după-amiază” vîlje sale de sculptor, Brâncuși instărează un respect adinc [i] nemijlocit pentru ființă via a materialului ca atare, cu imanentele sale virtuale și rostitoare” condamnând orice sacrificare a materialului sculpturii, cîndescunăndu-te de comportament drept cîndescunător. Mirela Stă. Materialul⁴².

Un anumit „material” însă, care în formă [i] pierde originea, trace din natural în semnificativ-infibulat. În alii termeni, tridimensionalitatea este antipere spectivistă. Cîci de la perspectiva „s-a impus în numero cîndescunări de la trei dimensiuni”, ea „a fost aplicată în general după o încadrare centrală, adică de o manieră bidimensională”⁴³.

„La Capitală”, caricatură, Thago LOBO, Brâncuși

"Caragiale", caricatură, Valer TSVETKOV, Bulgaria

Fenomenologia [i arta modern]

14

Acestă atitudine se concretizează la Brâncuși în rerefuzul practicului lucrului cu model: „De ce să lucrez cu modele? A ceva ducelă cadavre sculptează”, „într-o inclinare spre simplitate și originalitate”, la el se lătură „o entitățcare care prin ea însă [i], în frință contribuie la soluții - se deschide [par] pe verticală, altă, solitară cîmpului orizontal; că întrăsează coordonatorul...”¹⁰

Sculpturile Brâncușii realizează, în fond, începutul arhetipale care [i] anunță, doar continuarea; și ne relevă sensul adânc existențial al artei sculpturii. El [i] plătește astăzi fin întrările în dialogul ce poate fi deschis de o formă sculpturală desăvîrșită.¹¹

În acest sens, actuația deplină, înzonațională și universală, ca pe un punct determinat, motivul „Coloanei înălțări” este ca [i] cum ai spune, „cîndan moritorii” sunt cîndan de aurasul Precum „lumea moritorică”. Iumea Coloanei [i] a cîrtoarelor ca și cîntării velorici [i], totodată, [o] formă de planul creației, nu întrînlă obiectul în cotidian.

Este adevarat că, de la cîndatele configurații „prezență” creației și lui Brâncuși [i] într-un context natural [i] deviză) nu leagă autonoma ca, obiecte” destinatului observării, ci contemplării [i] subiectiei estetice.

„Emanciparea” în acest sens survine, ca în pictura modernă, pentru că „necetește” [i] interiorul, care face ca

formele naturale să fie subordonate unor „intenții constructive” (cală Pascasă [i] Kandinsky, și gung) redistrubirea constructivă, pe o suprafață aparent naturală, de înălțări și forme” (artistică) să alcăute (ontologic) cîndacă locul pecătării [i] emanației. Fiind cîndan nu[n]tă, nu le poate recunoaște privirea obijectului, ci numai „privirea comprehensivă, interpretativă”. Cîndcă vorbe și de un nou univers, anume cel „formelor”, cîndace Kandinsky spunea că, anume că „ar dor”, ca spectatorul să „se plimbe” în tablouri sale, ”ar următoră semnificație: că care „privete” trebuie să se desprindă de universal obiectul, este o idee care se potrivește [i] parții lumea lui Brâncuși. Bințină[re] este noutatea poziției de spundere din complex muzical, după legile fricii, și de „lumea” după legile creației, ale instituției valorice în formă exprimă de artă”¹².

Nu [în] ce măsură apelul la figura Imaginariului conduce la acestă „înlegere” dar este importantă și prin inscrierea „temelor” se deschide cîndacă ontologic. Oricum înst., interpretarea tematică trebuie să „în” seamă de semnificația în planul lorică, [i] nu ca obiect sănătificat. Că „Masă” [cor] este eternumană sporește omul, „Poartă și rutului” o portă... cîndcă sunt ca și vînt Brâncuși și fie în forma „artă”, „aceea căuți îl este înțipărit [i], nouă înșuși”.

„Lumea” din opera, ca lumă și instituție (ontologică) [i] cum posibile” (alintării) și neputință) cîndcă mult deține lumenoastră; de aici înțepența noastră „lum nebulu[n]tă”, de căci Brâncuși [i] sauvați creatorul nu ne ar spus... cea ce ascupă de cîndva de simbol de altceva,oricum conferind vie[i] un nou înțeles [i] o nouă înțîlpare”¹³.

Forma nu este figura, aceasta din urmă fiind doar configurație (Gestalt). Diferiții se potră desăvîrși, deosebit de la artă abstractă, deși „încearcă în mod delibera să spălăfiguri ca astăzi” osprim”, „operă de artă abstractă” nu este figura unui obiect: ea este obiectul însu[i], înimediata [i] absolută lui nouție”¹⁴.

„Formă” se păstrează, figura (în sensreprizațional)

înst. nu. Deși opera pleacă (o spunea Dilthey) de la

Note:

¹ E. Cassirer, Versuch über den Menschen. Einführung in eine Philosophie der Kultur. Hamburg, F. Meiner 2007, p. 47, 50.

² N. Hartmann, Estetica, București, Editura Univers, 1974, p. 41.

³ Ibidem.

⁴ Ibidem, p. 42, 43.

⁵ H. Foucault, Viajă formele București, Editura Meridiana 1995, p. 6.

⁶ Ibidem, p. 7.

⁷ W. Dilthey, Die Entstehung der Hermeneutik, în: Gesammelte Schriften, V. Band, 6. Aufl., Stuttgart, p. 331; H. G. Gadamer, Wahrheit und Methode. Grundzüge einer philosophischen Hermeneutik, 4. Aufl., Tübingen, 1975, p. 280.

⁸ J. Burges, Pentru o poetică a imaginariului, București, Editura Univers, 1983, p. 113, 115, 116. Este vorba de o posibilitate de configurație (reconfigurare) a ceeașu [i] (de la) pe care el (Husserl „eu[m]” (căpătare) de la) (apariție) (ontozonă (intențională) de cîndacă, pentru un amurt tip de obiect) (intențională). Desigur, într-o manieră diferită (de la) Husserl) [i] poetică (în particular, genială).

⁹ A. Simionescu, Die Weisheit und Vervollständigung ihres Semantischen Werks, Bd. II, Frankfurt/M. Suhrkamp, 1989, cap. 3.13.33, 34.35, 36.37.39. Încep. 31 (Despre geniu) = precizare deligat în teză „ghidul în ceea ce privește geniu” de la cunoscătorul, obiectul real și ceea ce cunoscătorul nu constituie în vedere în lumea considerată rezultat, ci ideal (platonian) și propriu și propriu de cunoscător. Caracterul cîmpionat al geniu[ului] constă în cîndacă se separă în totușu din genialitatea generală. În sfârșit, geniu[ul] (p. 454) totul.

¹⁰ H. Rainer-Sopp, Annäherungen an die Wirklichkeit! Phänomenologie und Malerei nach 1950, în: Edmund Husserl und die phänomenologische Bewegung, hrsg.von H. Rainer-Sopp, Freiburg-München, Alber, 1998, p. 79.

¹¹ Ibidem, p. 100, 101.

¹² Ibidem, p. 65, 66.

¹³ D. Trif, Die Phänomenologie in der Gairia: Husserl und die Malerei, în: Phänomenologische Forschungen, Neue Folge (1997 - 1. Habilitation) Alber, p. 96.

¹⁴ E. Husserl, Phantasia. Bildbewusstsein. Einleitung. Zur Phänomenologie der anschaulichen Vergangenheitsvorstellungen. In: Husserl, E. Husserl, Gesamtausgabe Bd. XXII. Textausgabe nach dem Nachdruck (1989-1925), hrsg. von E. Marbach, The Hague, Kluwer, 1980, p. 522.

¹⁵ E. Husserl, op. cit., p. 514.

¹⁶ D. Trif, op. cit., p. 104.

¹⁷ I. Pogorovschi, Brâncușienă & Brâncușiu, București, Editura Eminescu, 2000, p. 154, din Cartea de mînti, penitru brâncușiu (Editura Albatros, 1976).

¹⁸ Ibidem, p. 155.

¹⁹ W. Biemel, Expunere [i] Interpretare (Philosophische Analysen zur Kunst der Gegenwart, 1968), trad. București, Editura Univers, 1987, p. 296.

²⁰ Ibidem, p. 292.

²¹ Ibidem, p. 293.

²² Ibidem, p. 294.

²³ Ibidem, p. 295.

²⁴ W. Biemel, Reflexionen zur Lebensphilosophie, legiștisch, în: Phänomenologie heilige Festsschrift für L. Landgrebe, hrsg. von W. Biemel, Phänomenologische 51, Den Haag, M. Nihoff, 1972, p. 49.

²⁵ Ibidem, p. 49, 50.

²⁶ Ibidem, p. 50.

²⁷ W. Biemel, Expunere [i] Interpretare (Philosophische Analysen zur Kunst der Gegenwart, 1968), trad. București, Editura Univers, 1987, p. 24.

²⁸ Ibidem, p. 172, 174.

²⁹ Ibidem, p. 174.

³⁰ Ibidem, p. 174-175.

³¹ Ibidem, p. 175.

³² M. Bihor, Arta abstractă, București, Editura Meridiana, 1972, p. 24.

³³ Ibidem, p. 45.

³⁴ Ibidem, p. 47, 49, 137.

³⁵ W. K. Andresso, Spiritualul în artă, București, Editura Meridiana, 1994, p. 22, 97.

³⁶ Ibidem, p. 105.

³⁷ Ibidem, p. 106.

³⁸ Ibidem, p. 107.

³⁹ I. Pogorovschi, Brâncușienă & Brâncușiu, București, Editura Eminescu, 2000, p. 154.

⁴⁰ Z. Vezi, Codul anticlasic. Limba și stilul arhitecturii, București, Editura Padis, 2000, p. 24, 25-28.

⁴¹ I. Pogorovschi, Brâncușiu, apogeul Imaginariului, Târgu-Jiu: Editura Unindra, „Constantin Brâncușiu”, 2000, p. 198.

⁴² Ibidem, p. 62.

⁴³ H. Foucault, op. cit., p. 7.

⁴⁴ N. Molodan, Pictura [i] spațiu, Editura Meridiana, 1978, p. 31.

⁴⁵ J. Clard, Ideea [i] forma, Editura (tin)fi, 1982, p. 11.

⁴⁶ M. Bihor, op. cit., p. 34, 37, 45.

Alexandru BOBOC

Alexandru BOBOC, Ioan MITREA (n spate), Valentin CIUCI

Continua promovare a modernității, avangarda ca prejudecată

Oricineva așteaptă sămânță, inevitabil, cu o fatalitate. Ea se produce în chip natural prin capacitatea unor creatori de a vedea mai că ce se va întâmpla mai târziu. Proiectele în virtualitate apărătoare, conform în adesea unui rîmă dor, nățională și lăzită, motive de nevoie de la un brâză limitat de percepție sau de înțelegere și la îngrijorări semnificative privind orizontul cunoașterii. În fapt, avangarda sămânță cu rea-olujul înțeleptului mental și ilor, instrumentarul exprimării, sincronizarea cu provocările imediatului. Dacă acceptăm că asta este un reflex al socializării, înseamnă că spiritualul timpului poate primi ca marcat distinct denincapă [i obi]nunță imediată dar [i provo]că vremea zile ce veniau în mod inevitabil. Pe bună dreptate se afirmă că orice idee nouă debutează ca prejudecată [i sfârșește ca o banalitate].

Prejudecătele în ceea ce mai adesea de confortul impuls de autoritatea obișnuință. Neacord permanent sensibilitatea ceea ce a clasificat printre fără glorie acceptarea și operarea se potrivesc modului în care genul de cenzură reportajelor sunt simbolice. Ultimul, adesea că nu sunt suntem adăuga că, cu ceva vorba mai înainte, ricanasem la oferă și prea îndrăzneță neconformitatea [i]tăpitiștilor nostru. Ne este destul de deosebit să recunoștem că tot noi, acum enuntă [i], neavem în minte [i]găji decesul unui avangardist al unei deschizători de drumuri. Exemplul este abundit în sfera cunoașterii și artele [i] puljeni sunt aceea care, prin anticipare strategie și spiritul, și au declarat solidari cu lăzitățile considerabile adesea ei alături.

Până la urmă, întrucât suntem sămânță, săptămână în urmă înzinsă în acțiuni, sămânță și de la un alt acționare, decădăt un fost revoluționar care și-a ajuns... Decacea, considerându-se avangarda ca prejudecată convertită în succesiune de forme conservatoriste.

Privit astfel, universal artelor vizuale apar pe permanent deținut și temporale [i] clasiciziri conservatoare definitive. Evoluția jurnală trebuie privită în sensul propus de deprecatale dinastie și ca permanentă metamorfoză, unde soluție [i] suntem de la evoluția mentală și ilor. Caracterul polemic permanent, afirmativul [i] exclusivist, face că reacționarii avangardăi și agită spiritul până la tulburarea completă a apărătorilor. Orice analiză a avangardăi nu poate decida de ceteră, cutot ceea ce spălit uman a creat în timp. Deși și rile par căine inevitable,

casingările lor și ale unui ipotecă progres. Nostrii se vor trezi și în [i], după ovrema contestații [i], și înțelegere, deținitori vornești ai adevarării absolute. Unii au înțelegere [i] de a provoca mereu, altii [i] înțelegere de a se acomoda.

Retrospectiv, putem accepta ideea că Renata Ierera a echivalat cu o profundi schimbări de optică [i] artă, modul uman universal, creștiile lui Leonardo sau Michelangelo fiind profundi ferite [i] de orizontul artistic antichității [i], în același timp, continuându-se pe un alt plan, ca vizuirea [i] spiritualitatea. Ulterior, s-a dovedit că imediat ceață era unul [i]jali poscuror se afăru destul dispus [i] să-i dea jos. În fapt, trebuie acceptată ideea că niciun current artistic nu este chiar în înțețătul, atât de omogen precum poate trebui. Prin urmă poate și acela, [i] soluții și mire diferite. Câte personă [i] este [i] reprezentată și că dă celul vizual cu ideile afișate în zonele imanente ale conținutului.

La începutul veacului al XIX-lea, dispută dintre Jean Louis David și Eugène Delacroix a transformat definitiv disputa dintre doctrina neoclasică [i] noile orientări influențate de romantism. Delacroix a afirmat că visoriile pe ulei și acuarele sunt acela care, prin anticipare strategie și spiritul, și au declarat solidari cu lăzitățile considerabile adesea ei alături.

Până la urmă, întrucât suntem sămânță, săptămână în urmă înzinsă în acțiuni, sămânță și de la un alt acționare, decădăt un fost revoluționar care și-a ajuns... Decacea, considerându-se avangarda ca prejudecată convertită în succesiune de forme conservatoriste.

Toate acestea se petrecu concomitent cu apariția [i] contestării impresionilor, adevarării și la saloanele oficiale. Primulă expoziție din atelierul fotografului Nadar a generat [i] contestații [i] evidentă neuniformă.

Intr-o liniștită evoluție, refuzările vor fi la rândul lor refuzate. În [i] neo-impressionismul vestit luciu, odip, pescașii artiști francezi, Sub influența armoniilor lui Zola, naturalismul invocat, peisajul îndeobște devine doar decor unde prim-planul este susținut de finje umane, sacralizate prin ritualul unei istovităre mundi. Viajociștii într-un scop simultan careasemănuți refuză. Simbolismul cultivă motive literare [i] le exploată, plastic în imagini unde visul, fantastici, nevroza virtute, soliditatea, moarteau animi compoziții uite Gustave Moreau, Ruyvis și Charles James Ensor. Edward Munch, Arnold Bucklin, Ferdinand Hodler [i]că, cofără de Pont-Aven, animă și spiritul lui Gauguin, pledează pentru renunțarea la perspectivă în favoarea unui sugestiv decorativism. Se pregătește astfel terenul pentru o nouă avangardă, care a Art Nouveau și artul său Arté 1900, identificabil [i] în arhitectură.

La începutul secolului al XX-lea, convulsiile successive vor dinamiza spațiul social [i] cel al artei, societatea industrială provocându-lă [i]tăpitiștilor, să se întră întrabile maladii ale șefurilor. Alianța socială [i] are drept rezultat strânsul dispars în favoarea altor forme de expresie artistice, iar Manifestul futurist ce împinge și distrugerea muzeelor [i] ardea operei vecni pier învenție și tehnologie. Expressiunismul exaltă trăirile paroxistice, iar echivalentul lor cromatic cunoaște tensuni tonalei fizice. Graficătura [i] tabloul românește de actualitate durează și se revoluționează în aer. Prima configurație mondială care configura lumea, de tensiuni sociale și sunt de departe de a se stinge. Grupul german Der Blaue Reiter [i] Die Brücke vorăjite ca pavanoșăturile avangardăi, capernamant, stară despirit.

Lecția lui Cézanne domină în primăvara și iunie 1907, în Paris, de la Academia de la Louvre, în cadrul expoziției de la Galeria Bernheim-Jeune.

Braga [i] Picasso, avangarda deprofesie prin respingerea a priori a soluțiilor anterioare, percepută ca locuri comune. În consecință, prezenta la Parisă flăcăne slavă, ilustrații de Chagall, Soutine, Pascin, intervine ea [i] colii de Paris a deschis calea tuturor evoluției lor posibile de la Suprematismul lui Malevici [i] raionismul lui Larionov [i] la abstracția [i] irică a lui Kandinsky [i] Paul Klee. Dadaismul, Suprarealismul, Ofișismul, Vorticismul, Purismul se vor constitui în tot atâtăria a zangerelor de balcoane [i] interagenție. Practic, fiecare artă săscine și artă nouă poate ori să înceapă de la punctul liniei proprii creație. Spectacolul derunită [i] întrigă, nedumeri și cel înțelepță nepomenit.

La jumătatea secolului trecut, modernitatea primează apelativul de poezie, demnitatea ca expresie și tendința de integrare și globalizare. Artele plastice [i] extind arealul de învestigație [i] înțeță și la bursă pentru vizuale.

Tehnicile IT cucerescă și amplifică semnificația culturală a comunelor recente și distante specializate. Soluții apelăciunile elementare de limbaj cunoscute și ignorate. Orizontul virtual producător [i]că, divinitate, antinorme, programările și teoriile aerelor structurale. Experimental, performance, happening, instalări și evenimente, deruite pe alții. Privită ca o formă de neobarbarie, cultura postmodernă are de la ei [i] detractori.

Mii de avangardiste sunt succu cu reprezentații [i] totul se consumă cu frenzie promovării nouă. Noutatea pare o idee și mediaci [i] manipulație. Propunerele noastre de înțelegește exponentială, dar [i] refuzurile sunt permise! Artă băneșteică, mininală, ArtePoveră, Op-art, nou realism, artă conceptuală, hiperrealismul, post-minimalismul, nouasubiectivitatea și un verbiagă insurgent [i] controversabil. Într-temp, unii recuperă vîntul cu instrumentele [i] ele de ultimă generație. În fond, trebuie să reflectă evenimentul și să înțeleagă triburile: ce se pie de cînd și cum? care? Povară nouă [i]jii devine o virtute a clarătorilor sau dor supărat, un discursiv context în numărul eternă avangardă? Unde, întră, impostorii sunt foarte convințioși, în temp arti [i] autentici au shala proprietății incertitudini.

Michel de MONTAIGNE

- ctitor al pedagogiei moderne

Se impunește în acest an 420 de ani de la moarte lui Michel de Montaigne (1533-1592), considerat promotor al pedagogiei moderne, care a acordat o mare importanță educației: „Cea mai grea [mai importantă] [trei] este această cunoaștere și deprinderă [teorie] [instrucția copiilor]. Scopul educației este de a forma omii cu bune moravuri [în cu sprijinul devoiului - nuspedită] [în] cui sunt regi... „Noi nu vom să facem gramaticieni, nici logicieni, ci, un om, gentiloman... Grijă studiului nostru edeu devine mai bună [în] mai înțelept...“.

Acest mare om de cultură s-a născut în Parigi (Franța), dintr-o familie nobilă, fiind crescut într-o atmosferă blânde și lăsată la liberă dezvoltare. În vîrstă de patru ani se îngrijea ca în fiecare dimineață să fie să se trezească în unele muzici, pentru a învăța o dilegeță rebuscă, cel ar fi lucrat să fie înăudisită de zua. Limbile clasice (latinescă și învățătă în casa preșcolară) prin conborză zilnică cu preceptorii [i servitorii săi]. Montaigne își va aminti: „Era o regulă inviolabilă canicula, nici mama, nici valoarea, nici camerita să nu întrebuize cineva în vorbirea cu mine decât cuvinte latine și pe care le învățăt la parțea conversacumine“. Când a intrat în Colegiul de Geneva - cel mai bun din Franța - Montaigne și-a făcut eliminația latină. El și-a străduit să o amintească negativă de la învățăticea sa [aceasta de colegiu]. „În vîrstă de cincisprezece ani, în urma decăderii pe copii chinișii [i] nu vedea decât profesorii apărându-și demâna... Erau deosebiti, puțin războinici.“

O perioadă de timp a profesoat ca jurist la Bordeaux. După aceea, acțiunile foamei multă prin Germania, Elveția și Italia.

Opera sa capitală avându-l la bază în Esais (vol. I), deosebit de interesantă și profundă, spune că cunoașterea și învățătirea trebuie să fie înțelese ca o artă, nu o cunoaștere și învățare. În Esais, Montaigne urmărește să dezvăluie cunoașterea și învățarea într-un mod nou, deosebit de original, care să nu fie doar o cunoaștere și învățare a cunoașterii, ci și o cunoaștere și învățare a cunoașterii.

Educația trebuie să formeze omul în întregime: „Nu e un suferit sau numai un corp care e educat, ci eun om. Nu trebuie să desfăci pe om în doar. Cum spune Platon, nu trebuie să educăm unul înalt [în] altul [în] un altul, ci trebuie să le conducem împreună, cum să conducem o persoană de la înțelept la aceeași înțelept“.

Montaigne susține că „în relație dintre cameri, frumusețea copilului loc. Nu este cea care o înțelege încredincă. Grecii înțelegă prin naștere și cuvierii [i] frumusețea, și binele. Aristot celor frumosi, decât din nevoie ce și de la utorul lor. El trebuie să fie respectat prin virtutea [i] prin deosebită deosebită [i] amabilitatea [i] dulcețea [i] generositatea“.

Disciplina trebuie să fie blandă, „Am vizat caninii, fericii [i] copiii adăpostiți [i] înclinații ei bucurând emul puțin decât altora un bobânc, nu [i] cici nici limba, nici sprâncenele loviturile care li se dau“. Deoarece e zădernică.

Cum am precizat, Montaigne a criticat [cole]pedantele timpului său, care se îngrijeau de o ample memorie, necușindu-se de locul primului loc. Nu este cea care o înțelege încredincă. Grecii înțelegă prin naștere și cuvierii [i] deosebită deosebită [i] cunoaștere și învățare. Mai important edeu cunoștințelor lui Hannibal [i] Scipione, decât de a cunoaște datele și locul Cartaginei“.

Adesea urmărește învățătore să se subordone moralității, „Într-o primă cunoaștere și învățare se adaptă înțelegerea [i] sunt acela cea ordonată morală și de la sensul moral, carene învățătore, ane cunoște, atât și murmurinele [i] și bimbinele“.

În acest sens, „istoria nu trebuie învățată pentru cei neînvățăți și trăimi, pe lângă faptul că pentru cei reformați [i] judecată. De asemenea, experiența personală în contextul învățătorei și învățătorului“.

„Nu se învăță ajudecă [i] având bine, fără ane excepțională [i] iudecători... Tot ce reprezintă ochilor noștri este

bine decât o carte: răutatea unui servitor, prostia unui valăt, contactul cu oamenii, călătoriile în vîrstă“.

Nu trebuie învățat nimic prin autoritatea [i] creditul pe care îl are cineva astupă noastră... „Nei nu avem regi [în cugătă], ci fizice disponibile de sine înăudite, cumpărate. Sinecă, Albindeleme găsi ele din florile florile, însă mireea, pecenea și face cu totul altor. Număr alegătură decinbură, nici demigheran“.

Marele om de cultură nu era de acord cu o solicitare

equivalență adevărată: „Eună dorere și chiar spiritul copilului printre omuncii chinuțători - 14-ori 15 ore pe zi - l-a făltă cu adulțitul, cu a unui hamal, nici și-va dă aplaciat în exces la studiul [i] vorbitor; aceasta îl face incapabila de a disculpe cuvintătă [i] în înțeță de la calema bune cupăjăi. {i} căi [i] cunoștiți învățătore, numai din prima [i] comisă recușează de tine“?

Montaigne ne recomandă învățătorei să evite limbile străine, dar într-o anumită ordine: înțelege limbă maternă, prin conborză, apoi limba poporului vecine, cu care să învăță, prin cîlătorii [i] converzări, apoi limbile clasice: greaca [i] latină.

Prin tot ce se vede învățătorei [i] face, copilul trebuie să devină bun. El trebuie să fie capabil deoarece activității. „Valoarea cunoștințelor [i] adevăratelor virtuți stă în ușă în ușă, utilitatea [i] plăcere exercitivă sală. În acțiunile sale se va vedea prudență, drăguție, dacă are modestie în jocuri, cumpătare, ordine în economia sa, indiferent în gusturile sale și în ceea ce pețe și în viață“.

Educația trebuie să se facă într-o atmosferă de încredere [i] exemplul pînă în vîrstă nu trebuie să îl lipsească, vreodată: „Un fel este estimabil dacă nu [i] îl lipsește copilul, decât din nevoie ce și de la utorul lor. El trebuie să fie respectat prin virtutea [i] prin deosebită deosebită [i] amabilitatea [i] dulcețea [i] generositatea“.

Disciplina trebuie să fie blandă, „Am vizat caninii, fericii [i] copiii adăpostiți [i] înclinații ei bucurând emul puțin decât altora un bobânc, nu [i] cici nici limba, nici sprâncenele loviturile care li se dau“. Deoarece e zădernică.

Educația trebuie să se facă într-o atmosferă de încredere [i] exemplul pînă în vîrstă nu trebuie să îl lipsească, vreodată: „Un fel este estimabil dacă nu [i] îl lipsește copilul, decât din nevoie ce și de la utorul lor. El trebuie să fie respectat prin virtutea [i] prin deosebită deosebită [i] amabilitatea [i] dulcețea [i] generositatea“.

Contribuția sa în educația intelectuală este indubiosă [i] inestimabilă. Altătră de Rebeldia și excedit un promotor al curențului realist [i] individualist în pedagogia modernă.

Michel de MONTAIGNE

În Essais, problema educației nu este învățată în cadrul unui sistem de educație bine închegat. Dar Montaigne evidențiază în chip desăvârșit și stabile de educație [i] a vrătit unele [i] noi, care trebuie utilizate în formarea caracterului copilului. Obiectivele educației sunt: să dezvoltă primum în întregime; să respecte natura individualului; să dezvoltă sufletul [i] a încrederii de către cunoștință deosebită [i] scrisoare; să-și relateze pe copilul său în contact direct cu natura; să apliceze la activitatea spontană copilului, învățătorului numai prin activitate propriu-educație activă“.

Acese idei, aspirația orășeană și rasăneala [i] care în primul rînd își impun, vor fi relativizate în fața lui alii pedagogi: Locke, Comenius, Rousseau etc., iar astăzi au devenit teoria de bază a pedagogiei.

Cu toate acestea, Montaigne a fost un sceptic în privința [i] învățătorilor educației. Scopul vine de la cunoștință grecească, care înseamnă a cerceta și a înțelege înimicul, neîncredere, îndoială. În rezultatul cercetărilor, există învățători.

Contribuția sa în educația intelectuală este indubiosă [i] inestimabilă. Altătră de Rebeldia și excedit un promotor al curențului realist [i] individualist în pedagogia modernă.

ConstantinLEONTE

Constantin LEONTE (stanga), în primul rînd cu Ian MITREA,
Cabinetul de Cultură - George A. Pașcu - 2011

M-am născut cu o convingere:

Bogdan G. STOIAN

Poem pentru pian [i-o altă seară]

Fumăcuse
fumăcăjii cum
fiecar sfum o ducemai departe demine
o nobilismu ca pe referită la locuri roșii
în care se dansa tanăr

Fumălăngi mîne [i-o smăeam]

în altă loc

în altă tîrnp

sau înaltă viață

undeva în brațele unui amant
al unui părinte
sau la o altă masă dintr-un alt loc

Pună o cruce de cenușă [i-p]ru în coc, cercas
[i-decolteul larg cu un zâmbet amar
Avea sănii rotunzi, bătrâna înaltă
pușni noapte pe porumb și stăng
[i ochi flui capăt

Cetățis și în tangoul ștașă, să dansăm

mi-azis
strivind-jigara

Terog

am [opti
luându-i măneare ceasarea
în care îl scriam

ce-o să fac oare când o să ne întâlnim [i
bătrâne inimiți taleor să-mi sparg faja?
o să cad sau o să -ji spun
bună
cu gura plină de sănge?

Ne-am întâlnit întrăzu
[i petegopol! îl săz de-stăte absențe
a început să-mi crească o crustă
[i lumea aceea cu serii înunte
tangouri uitate atingeri sfărâite în...

Atonci a spart un craniu în asfalt
un craniu de copil vopșit în culorile apusului
apă [i peștedel [i m-as rata

Nu suntem niciun gust de sănge

mi-azis
cu vorberile jucătoare în altă seară
când într-o baie desinge-andansat. Orașul
devenise o mărgărită!
o pisică mi-a fugit din umbrelă [i
din capăt o opină doar
în smoaleabilită ei, doi ca cu scheletele prelungite
într-o cădere
în care ne-am urcat surâzând
[i-am coborât
acolo
în această seară
când am fusă-o de mână. [i-am aruncat-o în tango
Rochia lui și în tinerăză
sărbi și părăsesc mai rotunzi, pielea mai rece
[i gândurile cum vorbeau aproape
de buzunarul meu de la păptă

{tii... după tangoul sta-n-o să mai dansăm niciodată!

mi-azis
[i mi-am tras în genunchiul dintr-o copală ei

Te sinucizi

am întrebat fojănd
distanța ce încremeni în trei noi

Nu.
Punem.

param
param
param

E ultima seară

clavirul - a murit. [i vioreala?
[i-n]jupt scuturătorile au [ters
[i seara
nu am mai mers

n-am fi fost ca-n tangoul albastru
mov violet - când chiar eu
Începusem să străpubești
pe subnoaptea cecreție pe obrazul ei stăng
pe-

nu era dragoste, era poezie

de parcă, între noi era poemul
pentru pian
[i-o altă seară

A fost frumos cutine

i-am murmurat

fiindcă a fost.

petrotură, sub o lumină roșie de felină

Să scrii ceva despre noi, într-o seară

mi-azis

[i s-a făcut noapte.

"Cangălu", Mahamed Israele, Mali

Ovidiu GENARU

Mi]a Biciclista

Mi]a biciclista de provincie
face o curs, cutrupul ei de Davincie,
toat] matinala n[ea]i[te] la por]i],
stilul ei sa]t chiojii din mor],
Mi]a pedaleaz, v[er]at de fantastic
inc[au] vest e]te epoca de plastic.
Mi]a[i] umfl s[an]i putanie
inc[au] trase[e]t instinctul nemeric,
Mi]a Str[ina]e dat] in Po]te,
poporul o creastu[nu] re[co]noscute,
Mi]a-i rug[ui] cevasi zici,
un ciocan dem[as]oferit de un Mitic],
Mi]a Ave] Mi]a Ave
trececa fulgerul printre palavre.

N-ai cest-i faci nu po]i s oopreti,
ea]inte]te Parisul prin Bucure]ti.

Un mare filantrop

La Bacu] Feiv[Klein a fost un mare
de un mare filantropus pitetancop,[
ainfinit] [coal] fanaro rom[an] unde
se inv]a] extregea plusvalori din sirop
[i coala foarte prima] defete exect
in pia]a cu ceva face un infart
in primul rebel ver]or lui Europa.
Ave]i si drogherie „La Klein [i Popa].
Tot Feiv[a fondat [i b[ar]a cu aburi din
strada Ve] Alecsandri, cu totate binefacile
[i a donat sume fabuloase in argini]
la o societate secreta pentru cast dinuie
m[ar]cab[il]at deprim[ul]e printre fisi].

Progres

Europa punepiatra ung[her]ula la temelia
prime vespasiene republice din România,
progress, progress, cavaleria ein delir,
sosesc [i calafite] cu petale de transformare
pe care provinc[ia] a scris mesaje cu fir,
Postul Vespaian reciti pentru prostime
poeme latine despre sublimitatele triste.
Se comentaza] Bucure]ti vor bate Viena
privind Opera, filantropia [i hygiena,
poporul strig], „Tr[ans]f[er] Mecenat”

Dâmbovita]ase umfl în peneca Sena.

Politichia [i interesele

Doamnele, [i] cu (b)lo]a]de,
Domnii, pardon, cu analele,
Cajavenci, h[ab]t, cu bericele,
v[er]danele, pardon, cu bricele,
amanji, n[eg]ru, cum treiese,
reahul cu iarmociale,
turi meucuse, se
luxul, desigur, cu foioacele,
Ah, liberali [i ah
politichici cu interesele,
porciu]cu moacele.
Cielu] cu grecoteul
[i Biblia cu Mateul.

Amantele vechi cu belcugile
[i vai, cafcimea cu slugile.

Caricatură, Mihaițek AMANBAEV, Kazahstan

Clementina Sâni[or

O, turnul pompierilor, obredesliotare!
Au, unde este jidovul r[ati]citor
[i casele lipite une de altu] cap
când licen]e în dr[ag]im pe Clementina Sâni[or
al c[au]ei]n picior strâng[ea] ave sala ciocap?
O, gangu[ri levantine, coa clopo]ete]i gangu[ri
O, lungi prelungi di gesti]i in [sc]ongurul
Au, unde i[ea], traicai a]osea
când mi-a scăntat un rus din balaiac
[i unde o]i fi dusmit[u]-mea ovani[
care fumig[ri] Kebek la o cafea?
(i unde-i musc[er]e de pe crupa
bitrane iepa]a birje lui Rahmil,
dar fluturi denape, feciorale picic)?
Dar căciu]oara cu tanguri mic?

N-aj] intâni]ib[il] trâmul pe teacu]a eva
care am adus la adresa [i-am uitat o piama?

Zoo

CezZOO, ceZOO, cemenerie
in acasă naufragiu pe boediescrumbie,
damblu]as[ca]r]ie în fierbie,
Prin]e]i]na Majest]i] Săle
foiesi] ingri cu morma]ai genitale
pentru c[et]i]eb[ile]ne]Sire
intr-u] Levant presomnor din fire
iluminare]e vi se trage de lalingu]ire,

În Orientul slav Ekaterina]i moat],
cai-smas]a]i d[ic]ul i]a poart[
defent]cine]ingheu]ilor pe harti,

Zahariesc discursi] fanfare seculare:
„Să ab]i tot românu] cenu are”,
O prim varf de fr[ec]oi]u] din liu],
gă[te]i]epi]i] Balcani ca-n Capitoliu
[i-un mal adus de Dun]i] de vanili
Ingr[ap]i]n digetul marile famili.

Roman] cu balabust]

Spre faima nebuniei epoci cu panglici
aduse la Buhu]i delozirii cu anglii,
hai si dans]m din nou Titanic
in stilu nostru caraghice balanic,
Angros]i] cu bunasu]a cu [oluri croante,
invita]i] cu bunasu]a cu [oluri croante,
sorbi]i] cu cafe]a, invita]i] doroban]ul,
in su]fere]i] roz mai trese Biza]ul,
via]ase duce, r[im]âne roman]ul!

Au fost odat] amazoane [i diudu]i
care iubea corpul parizian al celului ...

Surghiu[n]

Ce surghiu propice medaliile
st, probat la Bacu]i multele le levitajie
chiar în apicu]i] i]oare de deafrodi]ice
„La virgină permanent” a lui Edgar Wallace,
Eram alchimisti]i] n[asc]ocisem substan]a
caraman]i amanji] la Casino la Constan]a
din]amboremicilor a]ez]i]i fumuri
cu tun de pompi a [i ro]i]i incendi,...
[i care schimb]i mor]i]i in fotocopii ...

Za]

Bărbitorii alvi]arii vidanare ii
trema]muri de pur]e muierii
st sedragi] laun]ap debare,

Un sculpt] o flec] b[il]c[ili
rgu]i]i]i]i]i] mor]i] devi
mamamanni i]or de laruni,

Diminea]a printre napi [i [te]vi
le vezu]asul] i]i]i] umbra cefii
declas]ii] dele]caia]efi,

La tur] parfumat cu usturoi
unde pentru un pol sau doi
vez]arter a Jane Bibilo],

To] au chef descar]i]i] dehar].
Fie simb]l] dumincu] sau mar]i
or]ice]i]cer elas]n suf]i et za].

"}iganiada" după două secole

Suntem în anul 2012 [i] recit o operă scrisă în 1812, ca să constatăm că după două secole de la transcrierea definitivă a poemelor eroicomice iganiada, Ion Budai-Deléanu ne mai poate spune mult - [i] actual înțel - despre ceea ce este omul ca înstinct [i] cauzon politikon. Scrisă într-un secol al ideilor utopice zgomotose, această poemă eroicomică este, în concepția unui spirit lucid, cum și cel al lui Budai-Deléanu, un răpus ionică la himerastratului ideal [i] a fericii egaleitate. Mason după, teste semnale din opera [i] după accidentale biografice, Deléanu s-a definit ca demnității teoriei umanității servite mulțumii credile trătoare în [i] a numită epocă a luminișor. Cu inteligență ironistului, el desvoltă față de utopici, în fond, căci și studiu profesorul tăruș de Cioran. În istorie [i] utopie, așeasupra fascinării autople [i] onorează, într-o dar descalificării intelectual. Deléanu [i]-a autorat scepticismul cu umor, iar doctrinele a demisităz ironi [i] încrezând aventura personajelor în cluatora fericii. O clatură încărcată în putefărăciune, ajutată de Urză, un personaj supranatural. Lă, și, supramundan, figură, hiperbolic, ideea de suprațonal. În istoria noastră, trecut, recent [i] actual, această tută material interesantă, a venit din diverse puncte cardinale, între Orient [i] Occident. În mod repetat, după ce constată ilegalitățile care se întrebă, pe același ton coroziv, „cum se poate întâmpina astăzi într-un secol astăzi de luminat ca noi” [i] iganiada este răspunsul lui de discreditare despre pace eternă, conopodul [i] feridreagă (Imprăjiti) în virtutea ideii infințănde de „spirit natural”, vehiculară, în tensiunea perioadei auklărești. Scriitorul transilvan nu este singurul cu o astfel de vizion. Chiar în inimă luminișor, franceză a existat spiritual dezvoltatorul unu Voltăre, care amintea opera din interiorul ideologiei, de înăudit ce decide atât de la sfatul formule. În Candide, el nu faceadă să iată în dezumulirea lui Leibniz, cum că „amră în cea mai bună dintre toate lumile posibile”.

Polișitor [i] poliglot, Ion Budai-Deléanu sa a format în teatru mai întâi labibi, iar mai apoi la Viena, unde a urmat studii de filosofie, de teologie [i] drept.

După ce a primit Transilvania din picina preșunilor [ovine ale maghiilor [i] a insuportabilului regim impus de episcopul Bob, el a fost jurist în Lemberg austro-ungar, din Galizia poloneză, pentru tot restul vieții. Acolo va scrie [i] opere în discuse, }iganiada conjință doctrina lui sociopolitic, comunicată în [ag], literatură [z], dar nu mai puțin real. O legendă spune că la întâlnirea lui cu prietenii, masoni români din la Lemberg [i] Cenți, ușa, citea sextine din această operă, sancționând moralistic realitățile politice, comportamentele generale, nu numai românești, doctrina [i] idei [i] a legea orientației secolului. A devrul pe care l-a drăpetea Budai-Deléanu în ficțiune, nu vizuiza istoria de la suprafață, ci esența ei utopică susținută de o umanitate în conflict, încă în seriosă utopie care împundeunor domini.

}iganiada nu este o epopee, cum se spunea întrucât unii comentatori [o numească]. Ba chiar este o antiepopée. Autorul însuși o numește „poemation”. Călinescu însuși folosește numărul terminului „poem etiologic” numind ceea ce este în fond această operă. Nicolae Manolescu se distingează, voință și fie original [i] îi pune, în mod oficial, etichetătă epopee numind-o, în stil inițiativă, „Don Quijote al nostru”, a căi să reia, fie [i] gratuit, sistemul asociativ, nu o dat [i] străluț practică de Călinescu, [i] apoi, caarea facehădăguș spaniol cu jigniri filmări, flicari [i] incui? Quijote și gray [i] nobil în toată aventura lui. El cîște romane căveiale [i] el cărăpătușele mai vedești produse în vremuri lui. Asociere nu e proprietatea pură evorbădească specie literară. În literatura spaniolă, romanul anticavaleresc, numărul unu comic, având în fond filosofia lui, se naște cu această operă a lui Cervantes Poema lui Deléanu este, evident, o parodie comică a eroicului din epopeea în versuri, prin definiție încadrându-se în ceea ce teoreticianii numesc „negativatiesi metrică”. În plus, scriitorul nu parodiază o epopee anume, cum este, de pildă, Virgilie travesti, alui Scarron, O Nenia parodiat. El parodiază mai curând genul obos, sau specia poemei eroice, [i] nu o operă anume

fa] de care să-[i manifeste înfideitatea ridicându-o. Ca să ne întrecescă, în prefajă numită „Epistole” către un prieten în masină Transilvania, scrie că îi trimite același o carte, nouă, [i] original*, de către [i] la ca prelext [i] cronici - model inventat - pe care pretează și într-o cută deosebită și rezervată în surse. Un joc esteticceva devenit în românsism - [i] până la Umberto Eco - preacușință cîșteau al operelor [i] se transcrise doar.

}iganiada absorbe, ca în puțin doul moduri, în [s]i teoria scriitorii parodice, eroicomice [i] alegorice. Scriitorul parodic se configura în dinamică stilului același operaetare în al doilea rînd, prin prefeje [i] suboluri, ca gloșuri auctoriale ce vor să conduce interpretatia lectură. Budai-Deléanu [i] comentarează propria operă, din perspectivă plurală. Dialogul dintre comentatorii din subiectul fice[re pagini] încipuie o scenă a criticii operei, din toate perspectivele sunt tot atâție [i] postatazări ale autorului protec. De parte de a face „comedia literaturii”, cum crede gribit Mandolăescu, Deléanu face comedie erociului [i] critică propriile litaturi, de la ceea ce spune Eruditian, Mușofilosori Alitofilos și la ceea ce poate înțelege Onofreafilos, Idiotisan, Popa Mustru, ori Eviavios [i] Stântoescu. Cea unică în literatură română, în text se fac trimiteri, numerotate, la subiectul, unde comentatorii semnează. E ca [i] cum, deatâta de propria creație, autorul [i]-ar citi opera prin „ochelarii” diferenți ca dioptriile de nivel cultural [i] gustul, nuând impresile în stiluri adecvate. În idee, propunea un spectacol de subiectivitate [i] criticii, tratat cu subtilă malicie. Cu precidere evidentă este afinitatea spirituală, structurală, a lui Budai-Deléanu cu parodia, cu grotescul comic [i] dramatic. De aici reguli ludică [i] ironice al textului. Se [tie, „ironia

imaginează] contra decepților], iar în cazul nostru, compromite înțeligența utopică [i, implicit, schițează], în subtext, antiutopia, [i] dacă ironi[i] se aleargă sentimentală care vor să se elibereze de propria slăbiciune prin persiflarea ei, atunci Budai-Deléanu, prin ironie, risipește [i] prestigiul ideilor iluminante în care crezuse o vreme. Subversiunea implicată în alegorie îl eliberează de scepticismul acumulat în raport cu realitatea. Luciditatea îl face să mai crede în impossibilitatea [i] lipsănd de doctrinarii luminișor. Prin natură și instinctual, omenește figurață în operă nu poate practica aceste idei, iar dacă încearcă, le caricaturează, le jignizează, le trivializează.

Când în text găceava și în toi, Criticos, din subol, strigă: „curat! }iganiada!“ Oastea lor caricaturală parcurge drumul de Spiteri la înțimosa numai pentru că are în față carde cu merinde. Când Paranghel le povestea ce a vizuat în râu, enumerând bucate îspititoare, Erdutian, din subol, comentea: „Paranghel le povestește după gustul lor“, iar Criticos îi replică: „Acesta-i adevarat râu }iganiilor.“

Referențialitatea }iganiadei e una istorică, pentru secolul acela, de [i] transitorică, fiind valabilă în toate tipurile. Astăzi, la noi, mai mult ca oricând. Datorită [i] mutajei gustului estetic, nu mai este acceptată formaciunea poetă din puternici stări de sănătate și de sănătate, dacă recitim nu neapărat toate cele două sprezice „cântec“. Este suficient să îl citesc pe cel numrotate cuzece [i] unsprezece, cast simți că Budai-Deléanu eca [i] cum ar fi printrenori, sceptic, gata să sancționeze [ar jând eroismul

„Caricatură”, caricatură, Matt BUCK, Anglia

"jiganiada" după două secole

de operă al unui popor la], înapt și se civilizează, care nu e stărea, se scutură de cel provocat de căciu, puini, imitația burlescă a eroicului urcă din antichitate spre noi, favorizată de aceeași natură umană care, la noi, a cipită demult păgubosice accente băncante. Schelzele trecerii prin galgal comunis, frica [i] Lehramită sau anulat, odată în plus, voiajaciunii. Încurajă și de vîstoriul civilizator Vlad-vodă, trimijor de către luptătorilor, aducător simbolic numit, ca și [i] fătigile libertatea de stat, Jigani, prin excesul[!] anterior, [e]zează lamentabil în lupte fratricide. În întregime, poema figurează, alegoric și cu uitopia luminilor secolului al XVIII-lea, la finele căreia a fost scris de Budai-Dileanu, însumând privire critic retrospectivă.

Poetul își face apărare, că orice poate, este moștează realitatea sub această masă, revigorind posibilitățile satirice ale alegoriei. Comedia mai anumează ceva din aspectul tragic al destinului acestui [imi] acrora dorință și anulații de neputință]. În textele prefăcătoare, autorul ne prefacează „prin Jigani se înțeleg [i alii]”. De altminteri, obținând astfel deosebită univocitate, transparență și intensitatea de codul universal al alegoriei zoomorfă adoptate de Cantemir în romanul istoric tzigănesc, scriș cu un secol înainte. Semnul alegoric ales, în opinia ironicului Dileanu, funcționează, prin semnare, camatafără expansiv și supraracică colectivitate cu un comportament [i] fapte sinistre. Luate în sine, semnul, Jigani, propune o interpretare, ca alegoria animalieră, de altfel. Întrejă parodiile se citează în titlu. Terminația adem, pecătării au pus-o lăredă, însemnat „neînțintă”, cum au [i] fost răzbunii Elade în Războiul troian. Cu aceeași terminație, adăugat cuvântului „jigan”, ironia și gata, iar autorul, cunosător al elinei, poate să [i] aleagă terminația, mai curând de la cuvântul adans, care înseamnă „neînținătic”, „repricăut”, findu-mă potrivit cu natura personajelor. [i] astă pentru că aventura jiganilor este o degradare a eroismului din epopeea homerică. El nu pot fi decât anteroi, „înestrăi” cu genă deordine și anarchie. Ficțiunea alegorică are un scop demonșificator. Ea vizată starea lumii vîstătoare, paradoxală, care vrea mult să [i] ajuncă, la[!] prin structură, himeric, [i] mândri, parazitară [i] inocentă sau vinovată înconțient de toate acestea. Naturală lor sete deviațială [i] absolv de oricevin, deacea autorului îi sunt simpatici. De inconțința lor profită forță extranumără, noi semne alegorice (supranaturiale), sfintii [i] diafolii, care [i] dispută săpătirea asupra acestei colectivități] dezbină, [i] personalitate. Poetul deplinează cu „lăremene conținute” stărelumii „carbe-

[i] întunecate”, „în vîrbi afundat”. Pentru această stare a lumii, care nu mai a călărit de masă senință și naivă a colectivității însolite a [i] garilor, neexersat în istorie, necenzurată de civilizație și [i] de complexitatea sa]. Jigani sună viziul] din afară, prin optică hazile [i] pînă în orașe snoave. Autorul provoca și răsu [i] ca personajele sale să rădă. Această etnică racismului este excepțională și nici pentru Europa, își are cunoscute autorului din mediul transilvan, unde folclorul crease deja un tipar anecdotic prezent [i] în scrierile lui Anton Pan, Heliade Rădulescu, George Coșbuc [i] nu numai.

Ca grupuri de personaje, fapte [i] limbaj, poeme și crîș în două registre, unul grav [i] altul comic. Registrul grav e susținut de Vlad-vodovet [i] viteazul Floresc. El vorbește [i] acjonează și puțin demonstrativ. Eroicul [i] anotință separe reciproc în evidență, precum sublimul cu grotescul. Comedia își din contrastul între cele două paradigmă [i] evocații de Jigani purtători de nume etnice. Stăpânii de un puternic instinct de conservare, ei sunt „vestișii cu un rol disproportional în raport cu natura lor inferioră”, anteroi și prindere în în schimbă [i] găsăș, [i] trece în lînd în gura mare” [i] cu „limbi vorbești”, care se consemnă în vorbirea [i] autorului. Autitorul se întrace pe sine cu arta numerelor. Este o calitate subliniată de Clinescu, istoricul literaturii care se amuză enumerând peste zece nume răsunătoare, ca și cum acestea să fi fost suficiente pentru a indica etnia

personajelor. De foarte mare [i] actual interesant perioadele politice ale cărora personaje mai învățate, Baroreu, Sobocan, Janalu, pe rând apărători ai monarhiei, republicii [i] ai unei forme de stat bazate pe legătu [i] număr pelegăfici și monarhie, fiecăruia republică. Dar când „să face său”, sau când le e foame, vin guraliivii Cuvacel, Corcodor și Ciucu, stârnesc, sfadă [i] din dolozul adunarea. Când ajung în rolul bisericăi în stat, Golemanstrigă [i] Jigihină nu-i pasă nici „de rău [i] slujba”, nici devildici [i] popi cu pretește”. Din subolul paginii îl afișează Popa Nitru [i] Criticos, Căsta nu înțelegează, toate delele sunt înțelesătores. Atunci intervine autorul, care le propune, ironic, o formă hibridă, imposibilă, [i] săpătirea „mediu-aristomonarhicească”. Pe aceste canticuri se poate da un studiu aparte pe tema literaturii politice, cu idei valabileoricănd [i] orunde, mai ales dacă [i] nu numai.

Dacă Jigani, semnifică mulțimea anarhici [i] nefăicăre în acțiune, atunci care și semnificația voievodului Vlad în declin [i] finalizarea acțiunii? După legendele germane circulate în Transilvania, Vlad se păre eluat ca model eroic demonaști civilizator, cumii invoca [i] Eminescu. El este, în Jiganiada, o figură literară de contrast, cu funcție de punere în evidență opusul, eroicomiculă [i] colectiv. Este, de altfel, rouă necesare construirii epice, ca termen de comparare. Pentru că nu e personaj principal în acțiune, el îmâna val care are de însemn simbolic, de impuls [i] său în

contextul dat. Vlad îi provoacă pe jigni și se organizează să lupte cu destul de supu [i] ai unei puteri străine. Este personajul simbolic care le arătă cădea printre-o intervenție verbală inițială. Fără să-i înțeleagă discursul, Jigani sunt încrezător că va veni nevoie să lupte. Când trebuie să facă, registrul eroicomic începe să într-e în rol. El, cu neșăptător, sunt personajele principale, a lor e Jiganiada, nu a lumii istorice și oice a lui Vlad. Stratagemă [i] are născința în mentalitatea românească transilvană care sacralizează istoria. De aceea Budai-Dileanu își neatenționează, ca pe categorie pierdută, rămasă în rama tradiției legendară. În final, un Arhanghel coboară din cer unul îndată pronădină în-n-a hotărât încă eliberarea acestei mulțimi, ct [i] „în zadar și totu silință” voievodului. Îl susține și merge „în strîmă”, cea cează să chemă diaspora, acolo unde au plecat în istoria noastră o mulțime de oameni deținători, începându-Petru Cercel, Milescu Spătarul, Cantemir etc., etc. Enumerarea înimilor de deza [i] cereprea multi hărți. Ascultând sfatul, [i] vîzând mulțimea, nu vrându-să se detrete”, Vlad îl trimitează Brâncoveanu, [efu] de lîri să se aleme pe genii [i] rămi după teribili, crâncenii, război fratricid și că le înțin un discurs descurajant, pe care, în fine, îl înțeleg, [i] cum această rămi] de eroi comici avea nevoie de un conductor, să se dă pe măna lui „Romândor viteaz cu înimiții șteau”, care să-i conduce ori încotro. Apără acest qualitet, adveță și mulțimi de orientație, neluminate într-un secol al luminilor. Aici e și noia întreregul discurs al poemei transilvane. A scris Budai-Dileanu o poemă despre indisponibilitatea poporului său de sedă-dețepță. Dar astăzi, mai și un scriitor care să construiască ficitonal imaginea cecității noastre de popor ajuns, totu [i], la un anume nivel de civilizație?

Elvira SOROHAN

“Caragiale”, caricatură, Dan BARONOGO, Uganda

Expoziția găzduită de Muzeul de Artă Contemporană al Centrului de Cultură „George Apostu” s-a numit „Spărgitorul de grăti” și a fost o retrospectivă amplă a operei lui Imre Baász. Organizată în colaborare cu Centrul de Cultură Arcu din Covasna, evenimentul a marcat împlinirea, în 2011, a 70-deani de la nașterea [i] 20 de ani de la dispariția artistului.

Nășterea mitului este o instalație, în fața instalațiilor „medie”, în care pigmentul roju străbate cîrlîmături fluturând pe unui arie. Există în această lucrare o construcție strânsă și profundă, pigmentul roju, delul și cîrlîmăt la alta, creîte în intensitate, în dramatism, deosebit sunthările cu sloganul: Citeșteți și mai departe un mesaj ambiguu între ogarile de artă [i] subversivă la vîremea venită și jumătatea a 60 de ani de la crizei PCR. În noaptea de pomină, Baász a lăptit, în chip „conspirativ”, manifestele - invitările la expoziții peșteriști, a fost arestat și imediat pus în libertate.

O meditație despre fotografie este lucrarea de grafică (ansamblu supraviețuitor). Un tricoptic cu carnelui pomgăteală de fotografie antîndepărțirea omului. Din fotografie vechea cea putrepescă, pe rînd. Emigrație sau mor. Ultimul, supraviețuitorul, este Imre Baász, dar nu pentru multă vreme.

Îngroparea cultului a fost, precum [ansamblu supraviețuitor], găndită [i] tot pentru expoziția „Medium”. Tema plecării, neînțelea preacăzăjii din tricopticul fotografic sauvați pîndant, în acestă expoziție, ideea arhivei de amintiri. Baász-ova valiză, urcă în dealul de margini oarbe. Leagă valoarea în sigiliu, tot timpul face fotografii, o îngropă [i] o diagroză. Critica a interpretat, în epocă, gestul artistului ca pe o odese în lumea umbrelor, ca pe o simbolică deschisă și împreverătoare.

Construirea mai multor conuri, conuri mari și mici, [i] încendierea lor spectaculoasă a transformat Acțiunea de la Poiana Primăverei. Ghergulețineau ars apropoîntăsuță și principiu în mod real, suntem neputințelor noastre, autodistrugerei, limitele dînunțărilor noastre, ideea necesarului abandon, să i se nomadă în stilul [ideo relatu], mai târziu născute, importante lucruri. Schimbările, [unmagdă] sunt martori efortului [i] venitiei reflecării.

Obiectul voiv este un portativ de mîrmure micilor altare din capătul societății. Este un astfel portativ în care locul Cristului este Iisus, în fel de povestekafan, de un uriaș ac de securanj. Acul recuperat de la cloacă erau vedete și încordă în frângăi, gigantici cui sănătatea ajunge și însuși și suportul supliciul expiator al răstignirii.

Idea singularului, a legămlintelor [i] la legăvii este relativ de Baász-în Mi sănătămpă! un necaz, o acțiune video care nu s-a mai finalizatniciodată într-un film, dar de la care s-a plătit o serie de

Imre BAÁSZ, spărgitorul de grăti

Anita K. KOPACS (stanga), Gh. Stoență Geo POPA, „Spărgitorul de grăti” grafic - instalații, Imre BAÁSZ, 2012

„Spărgitorul de grăti” - ateliere - instalații, Imre BAÁSZ

fotografi. Personajul învățat-legat, printre mireal-rojii, cauți expresiile durerii, tristeții [i] neputinței, le cauți în registrul clasică sfârșitor micheliniană. Perioada unei uzbore imaginație sunt un construct teresku. Pe o imagine a cerului înțins pe pînăstrău, sfidător obînă, un obiect greu, spre jîntă narificate sau încrezător minuzos zborul pe oglindă. Vara la Muntele Cucului [i] Oprimă[na]războului formează un singur gîndătătic în două etape. În prima, autorul defnește imprumutul cu Szegedi Pálma acțiunea, acțiune cu substraturi etice [i] preonemente, un spațiu rectangular, colivie de mire și alt-rojii, încadrează [i] constrângere corporală. În a doua, în etapa instalației, forma imaginată, Oprimă[na]războului, este adusă în galerie.

În 1988, Imre Baász, [omoră, cultorel] expune în Europa Occidentală, Mujiunec... Dumneavostă! sunteți liberi este realizat într-o galerie din Stockholm [i] s-a concezat în înfrângere publicului spectator în seara de hîrtie, public care a trebuit să rupă sulurile pentru a se elibera. Articolul trecea [i] comunică seafă, dinclo, starea de spirit, răjuinile [i] sentimentele de cincoace de coturi. Spire surpriză tuturor, să intors acasă la Sfântu Gheorghe, în România.

Teme de acasă este un devenit pentru că ceva ce trebuie să purtăm cu noi, necesare de [i] mereu insuficiente amintiri, deprinderile primăi copilării. Este un car pictat care poartă sub schișat un coro și vîrf de foc, efigie completă și ambiguită [i]. Asemănător este Drumul de oglini, oalegorie și punct de recerea neobservată, a unor cîrlîmăz de oglindă traesdecaș înflorii. După 1989, artistul a participat la organizarea Festi-

IulianBUCUR

Venită „Spărgitorul de grăti” - instalații, Imre BAÁSZ

Toamna muzical\ contemporan\

Euread ct nu întâmplător idea[i] transpunerea în fapt - a inițierii unui festival de muzici contemporane așteptate în Bacu. Spunaceapăneptuci, îmi dai seama, sintagma "spirit bacovian" nu e o construcție lexical-estetizant, ci un climat specific urbei din care[i] trage seva pe poartă dănumit, terifiant de o realitate când conținutul, când în disoluție, când de-a dreptul incestuoasă, der mereu, mereu, ca o viziune spirituală. Această realitate mală și fragmentată, în care postul e invins, în viață putin, de ai sesi străge, îl distează cu înțelesul său, marile teme poeziei[i], nu întrumul rând, operele pieptănești singur[i] personal. Cumva, într-o lăzzi considerații fragedene - nești spiritul Baculă a genera[i] în [în] viață fondatorul festivalului "Zilele muzicii contemporane" ajuns la a XXVI - a ediție primul deacost fel din România. Să adaugă la acest fel un compozitor care este prezent în Festivalul de anul trecut, dar într-un simfonic al lui octombrie prezent, Felicia Doneanu, născută în Bacu, î-a cunoscut pe Bacovia și a scris numeroase lieduri, pe versuri și ilustru și concertat. De ani buni, organizează muzicală a Festivalului și datoră compozitorului Liviu Dincseru, bătăuan prin adopție [i] a clasicii muzici - fiecare permis să stă într-o considerație risipită - oglindă în refacții axiale cu substanță "cantos"-urilor lui Bacovia. Nu este o comparare foarte[i], ci o sauză și pieptănească[i] derivată din cultivație cu obștinăjedie către compozitor a unei morbofoni asociative, care plasează sub spectru gravitaționalul acăpătrunit de irade bacovian. Cine și an anterior, în [în] aceast an Festival, jinuta sa su și fost contrate pe coordonate energetice ale muzicii neconștiințante: "Exerciții de retorică", "Exerciții de admirare", "Exerciții de virtuozitate", "Exerciții de stil". O nouătate - dacă tot vorbim de muzicii noi - a fost [i] lansarea patru volumuri. Crealia lui Richard Schonitzky a lui Alex. Vasiliu. De muzica natură, Mesaj de afară[i], de Liviu Dincseru, cultură și știrea [i] cod[Haidu]. Definția spirituală - Literatur [i] muzici, de Ozana Kalmuski dez [i] a unei revizări expoziții de pictură a Dorin Noșu, instituită Apercu[elui]. În [în] doar, noțiunea de esențial este impropriu, deopotrivă, "spiritul bacovian" [i] cămpul de exprimări sonore amuzici contemporane în travaliu ei deosebit de a fixa în instanțe clipa după modelul holistic, finidc, [a] cum notează, judecătorul compozitorului, "Practică a demondrării că modalitatea compoziționale nu se exprimă autonom, independent, ci găsesc de la astăzi în funcție de natură a produselor și grajelor lor sau sensibilității lor". Cu toate acestea, o pictură naivă este tot un construcție cromatică. Pictorul naiv [i] conduce construcția poveștilor după aproximarea vecinilor[j]ilor decolare, la fel ca într-o gamă apicuri.

Iulian BUCUR

Ultimii patru sunt debutanți, fiind de remarcat faptul că jurul a ales să ofere distincție premii pentru trutinari care fac primii pasi spre muzică și artă. De mercat, deosemenea, este într-o eprouvă de călător, Cornel Onodi, 25 de ani, acesta fiind cel mai tânăr membru al Centrului de Cultură "George Apostu" pentru compozitie literară, la bătrâna acasă, în tonuri clătătoare, în gamă cromatică minoră cu dominant verdejii accent albastru. Este tulburător de limpede parcă intermitentă [i] pasuală în ruluri pictor a atinsu voiau turnidălocu, curtea bucuri.

Pe un picior de plai a primit Premiat SF Moldova. Lucrarea este u[or] de recunoscut pentru cei care urmăresc fenomenul artei naive contemporane. Maria Margăreanu anumează deosebit de deconstrucție, un anumit tip de perspectivă rotundă, cu insolite înțâlniri pentru vectori tabloului, pitorescă perspectivei inversă, Cinematografică, cu decupajele, cu tabloul în tablou, cu atmosferă bruegeliană este Săptămâna Mare a Catinicii Popescu, o lucrare "poevită" cu umor [i] indemnările. Prezintă de Pa[ul] al lui Mircea Cojocaru se face în cheia luci[ur]i, autorul abandonând orice convenții epivitalelor a organizarea tabloului. Singur, rîmâne memoria subiectivelor [i] rostescu, uneori sibilnic, narativa. Prezintă a fost [i] Geta Adam pentru Moju [i] cocosul, o secvență de făurită impresionistă din povestea lui Creangă, impresionistă prin modul de înțelegere al colorit.

[i] pentru acest mod de înțelegere o numim artă naivă. Chiar [i] atunci că un pictor nu respectă convențiile academice privind desenul, compoziția [i] logica spațială intențional tabloului, chiar [i] atunci, pictura naivă este pictură pentru că [i] specificul ei, nota ei definitorie, culoarea ei, este aceea [i] cu înțelegi picturi, din restul lumii [i] locurile exterioare. O pictură naivă este tot un construcție cromatică. Pictorul naiv [i] conduce construcția poveștilor după aproximarea vecinilor[j]ilor decolare, la fel ca într-o gamă apicuri.

Iulian BUCUR

Florin ZI NCEȘCU (stânga), Cornel ONODI, Mariana POPA
Salonul de primăvară al artei naive, 2012

Întrebare, desigur legitimă! Trasează[i] mi sun în care este[i] retorică. Pentru că capodoperele muzicale, saudeau natură artistică, nu în sensul că au pus un oror interogării, ci au spusul că artă nemurită [i] nedetectabilă în râme a sufletului [i] spiritului nostru, "vinovă" de înestrare și de uităitate. Eane[n]ță! pe noi, mereu, fie că vorbim de trecut sau de prezent, de așa contingentul, temporalul [i] persipabilită, fragmentularul sau incongruentul.

Astfel, atomizările sensibili[i] moderne [i] contemporane, în care[i] exercită spiritul muzicanu[i] i seamănă[te]c raportul de integrare [i] reexplorare a sacralului nu se apuză, ci, doar, pentru moment, continuă[st]-i cauțările destribuitorice. Este acesta, într-o indoială, motivul genezic al căutărilor compozitorilor de azi, cauțările, a cădinderii acestui Festival.

Ozana KALMUSKI-ZAREA

23

Vitraliu

"Cartagena", caricatură de Luis CHAVEZ, Honduras
(angl.) Diane BARK OH, SUA (EDEN, Uruguay)

O paradigm\ literar\ a distopiei: minunata Lume Nouă

Contribuind la dezvoltarea literaturii engleze moderne cu romanul de idei Punct contrapunct, Aldous Huxley publicat, în 1931. Minunata lume nouă, creație distopică, produsul unei minji eudiidene, scrisă în mijlocul scopului de a satiriza operele utopice ale romancierului H. G. Wells, înst. autorul rămâne prins în vîrtugă propriilor idei: "Scriv un roman deprevisor - deprevorareutopie și de tipwellsian [își despre revoltă împotriva ei]." Mîntuirea lui Huxley din Scrisori susține distopia ca metodă a gândirii, forma mentis. Autorul englez a intenționat să scrie un roman desprecum avansat [în]na, ci drept modul în care acesta afecteză negativ dezvoltarea sintagmatică a fiecărui individ din partea, deacea română Minunata lumii nouă, este o antropologie și o eră tehnicistică Ford.

Lumea dezresizită în romanul din 1931 este satirizată: "oamenii nu au nicio grija, sunt sănătoți, tehnologici și evanasiati, nu există sărăcie [nici războli, și, în total, lumea este fericită]. Omnia este totacesteau fost posibilă în eliminarea tuturor preoccupațiilor ce pot să conducă la fericire: religia, filozofia, arta, familia, cultura" [tin]. Totodată, societatea conținută în Minunata lume nouă este una de tip hedonist, fiind alcătuită din oameni care îscăpătă promisiunile, utilizând droguri, soma, puternici stimulanti consumati pentru a uită de dorul [își amintesc neplăcutele] pentru abu [își] neîncrăzile; Huxley pară să gândească în termeni lui Emil Cioran, după care "omul și animal istoric amator de fericire imaginată".

Romanul propune o societate perfectă, guvernată de trei principii interdependente: Comunitate, Identitate [în] Stabilitate, Înțeleaptă [în] parafrazându-l pe Berdean, utopiasul în practică se alterază, rezultatul obținut fiind exact opusul. În evație, modelul deontologic este ideal, însă producăt fin este și antiu托piu, o utopie negativă, loc imaginat din viitor, spusă opresorii și teorii unui sistem de guvernămînt totalitar. Antiu托piu este [în] formă absolutizată autopia, și preiau însema, însă sedescobîndea aceasta prin intenție. Edificiul și eunul care servă [te]clexempiungas. Comunitatea, posessioanea în comun (ideea de individualitate este anihilată, totul fiind la comunitate) este atât primă - psuedoerologia a serviciilor de solidaritate, ce satizează crizimismul, obținute în timpul orfărării. În urmă consumul în masă de soma, denumită de către unul dintre cei zece controlori ai lumii, "cre[ti]nismul [în] lacrimi". "Excesul de libertate" [din] acest punct de vedere crează tot un set de contrăsigne. Psihodelia din Statele Unite ale Lumii îl înlocuiește pe Hirohito sau Ford, de aceea, timpul și măsură începând cu anul apărării primului automobil Ford, care devine anul I; totodată este calendarul lor sunt precedate de "a. f." ("after Ford"). Ford apără drept Dumnezeu, iar simbolul crucii este înlocuit cu litera "T". Absența uriașă temporării încearcă să susțină atemporalitatea antiu托pii.

Identitatea este [pe]căruia și rezultatul ingineriei genetice; copiii sunt concepuți în eprouvă, sunt predestinați să se formeze anumitemul [i sunt programăți pentru diferențe niveluri de inteligență] [i de muncă, apă și jîndând unea din cele cinci caste ce alcătuiesc societatea respectivă: Alpha, Beta, Gamma, Delta și Epsilon]. Stabilizarea Statelor Unite ale Lumii, respectiv, predetermină sociala, serenitatea de la înălțime, embrionia, dintr-o cincință rase, primelelănd fiind pură. "O ocșul Bokanovskiy" [i "tehnica Podsnap", necesară stabilității sociale, sunt realizate în "Centrul de Incubăție" [Condiționare pentru Londra Centrală], o clădire cenușie, scundă, de numai treizeci și patru de etaje, prin geometria către pătrănd subire și aspiră, care, în drumul ei, trecea prin sticla, nișelul [i porțelanul cu luciu sec, tipică pentru un

laborator." Se obține în sinistru Centru din Londra, prin metode demultipli care a unui ovu, multe firme identice. Setările spre „instrumente maijore ale stabilității sociale”, cu „îmbăji” standardizăți, femei standardizate; în uniforme [...] Noulăzot [i] [ase de majini identice.] Totul este bine programat, atâtăz indiziș de cutare sau cutare calitate." Toate sunt legate de procesul [tin]ific [i] ideologic, ce conduce la dezumanizare, tehnicismul transformând individul într-o marionetă. Antiu托piu este un proiect de... ingenierie socială" (Popper), asumând ideea unei lumi perfecte.

Identitatea este realizată prin educarea tuturor să se conformeze cu ceea ce li se impune actele de rebelle și ale diferiilor și înlăptăște prin izolare a indizișilor pe insulă. Orice schimbare sau progres în sistemul perfect organizat reprezintă caminajă și parătură de la stabilității insulare, catre statii a spațiului utopic, este esențială în reprezentare grafică; la acestuia, intrucât simbolizează izolare, respectiv, încercarea de propunere a unui sistem social diferit de spațiul real. Doar că, în distopie, lumea parădată nu mai este un spațiu insular, de fapt fiind faptul că utopia este negativă, și un "document" psihologic ce revelează [i satiznează] sensibilitatea unui spațiu cu referențialitate precisă. Aici, normalitatea a unușun exponat de Razevărie.

În lumea "minunată", educația se face în stară și delucidare, decarese se dorește de a doar a informația [i în același înțelegere. Astfel, învățarea face în somn, adică prin hipnoediu. [i] pentru că o lumenișă de cultură și ușor de condus de manipulat, se poate sesa [ocuri electrici] reprezentării a fecoperii de opt luni și uscătoare [florile] [i] ce le potru tot restul vieții lor: "Or să crești și strând ceea ce psihogolii din lumea veche numeau o urmă instictivă" [fa], de către [i] florii. Reflexele lor vor fi condiționate irevocabili. Copiii de acuamun vor fi feriți totuș viața de către [i] de debonati]. În lumea nouă, emoțiile trebuie să dispără, precum [i] valoarea prețerealeumantii [i], iubirea, familia [i] cistoria, creându-se o societate artificială de oameni [fieci], iugurta fiind legea societății [i] noi. El trebuesc fișați, decarese refereciera poate conduce spre instabilitate. Subiecții Statelor Unite ale Lumii, inițiali, sunt [fieci] cu cădă din care fac parte și cu meseria lor [i] astfel, decarese nu există nimic în viață celor care au putere să imbracează: nu concep copii de care să se atâțezelelor, nu [i] i jecă și pînă în urmă, nu se atâțează desozi [sozi, numără trăiesc, încărcăți în viață] încărcăți în viață celor care au nevoie materială sau frusturi, [i] nici transformări emoționale, seuii fiind panaceii noii lumi. Sun personaje plăte și manipulate în piesă de teatru având rol de doar căișoară, dintr-o poveste de Munte și Dobrogea într-o poveste de la altă dată, bătrâni renunță la refregeau, dădea în doaga religiei, și îrroseau timpul citind [i chiar gândind - încăpățâi - vîi, gândindu-și]. În acțiile lor, civilizația "minunată" reprezintă, de fapt, apărată și uniformizare.

Parăfrâzindu-l pe Popper, germeii totalitari sunuți sunt ascunși în conceptul de fericire comun. Orice ideologie anulează fericirea, decarese un regim care încearcă perfeclionarea mai jînd cu deomnii, deindevid. În Minunata lumii nouă, individua este anihilată de către sistem. Cu toate acestea, se mai petre [i] accidente [Barber Marx, Helmholtz Watson [i John Silbaticul, născut în Razevărie], soarta lor fiind elui sau suniciudea. Numărul de sonajorilor foarte scăzută și serapeoză îi aduc și o comună]: Lenină, Barber Dax etc., John Silbaticul, respins atât de cultura indiană, cât și de lumea civilizației] a Statelor Unite ale Lumii, serefului [i lectură, preluându-[i] valoarea din perioada lui William Shakespeare] [i încărca] să distrugă lumea planificată. Personajul devine astfel, prin comportament [i limba, un acant shakespearean. Parti ciparea sa la orgia finală] [i suniciudea] pot fi interpretate drept rezultatul nebunii ei provocate de conflictul dintre valoare și realitate în care ar avea oportunitatea să supraviețuiască. Antiu托piu este aproape de omeneșteală de tipul utopiei personajului revoluționar, slujitor al veciilor valorilor [i] revoluție împotriva sistemului; acesta este John Silbaticul. Dar un singur individ nu poate răsturna o lume puternică, de aceea pierde luptă, recurgând la suicid.

Urmară complicită [i] existență socială, "minunata" lume distopică a lui Huxley reprezintă "prezăvăneau înfern" (Raymond Trousson), satirizând și ele [tin]ea și aupraculturii moderne [i nu numai].

Simona-Andreea (OVA

PANOPTICUM sau calea scrisorilor: Ion CARAION către Radu CÂRNECI

Apariția în 1964 a revistelor Ateneu ([i Ramuri, la Craiova) a constituit, în vîndoaia, o anumită desidență]. În ciuda, care a permis [i] favorizat debutul [i] afirmarea multor tineri talentați ce au învățat [i] îmbogățit tematica [i] tonul presei culturale. Rolul acestor publicații ([i] al celorlalte care au urmat în anii '68-'73: Cronica, Familia, Astra, Convorbiri literare, Tomis, Argeș) a fost benefic, înregistrând o etapă nouă în publicistica [i] literatură timpului. Astfel, s-a produs o aderanță înaltă atinsele stilului în cultură, din totodată, creând un aer nou (multe) nume importante ce fusese întreruptă politic până atunci. Între acestea, de mare interes literar-cultural a fost Ion Caraion, poet [i] eseist de excepție, dar și valoros traducător în literă franceză ([i] din cea nord americană), fiind totodată unul dintre importanții colaboratori ai revistei Bucureștiene. La rubrica „Panopticum” (pe care [i] adoră-o [i] pe care o onoare, învățărirea, apreciazarea), cititorii său bucurat de nouă [i] lirice revelatoare; da, rubrica sa era una dintre cele mai curate [i] mai prejujădeante ale Ateneului.

Succesul în procesele politico-ideologice ce i s-au înscenat a fost condamnat la pedeapsă capitală; cumpliti stări trijeți cu moarte alturi an de ziile [i] teatrului sau în temnițele comuniste, sănătatea și viața sa au suferit.

Construcții fizice fragili, dar puternice [i] neîndepărțită în casăpiscă, Ion Caraion a renunțat, primul ei talent [i] voini, până la plecarea din jar, timpul de sacrificiu, reușind să scrie [i] să eduze opere poetice ([i] ca eseistic), în cîrji memorabile, „Panopticum” - 1943, „Omul profilat pe cer” - 1945, „Cantecene grege” - 1946, „Eseu” - 1968, „Necunoscutul răstrelor” - 1969, „Climirul din stol” - 1971, „Interrogarea magilor” - 1974, „Dragoste și pseudonimul morții” - 1980

etc.; „Duelul cu crini” - 1972, „Bacovia, sfârșitul continuu” - 1974, „Jurnal I-III” - 1980 - 1998 (ingrijit de Emil Manu)...

Trebue spus că în relațiile dintre redacție [i] colaborator, Caraion era de o exigență ieșit din comun (ca Baconsky, care [i] el, apărătoare în Ateneu), nuadnătea să i se schimbe o virginitate în textele redactate manual. Într-o caricatură de o frumusețe înaintă (doar la Sadoveanu am mai cîtit asemenea manuscrise exemplare), da, [i] ne rugă, ne cerea o paginare frumuoasă atot ceterimitea spre tipuire.

În ceea ce privește drepturile de autor care (în cazul său, ca [i] al altora), i se plăteau dublu, ca în cînd parte dintre personalitate ([i] deprimă) mărtire, Caraion conținea de valoare sa - era, mai totdeauna un cărturier (un nemulțumit) acordul nostru și de a face cadrul general; de aici și unelobavarajii ([i] precizii) ce vor înțălni în cîteva dintre scrisele publicate aici pentru întâia oară, în totalitate.

Nu era un exuberant, ci întotdeauna un sobru, un cuplător al cuvintelor. O singură dată am primit o deosebită, ca o exclamare de lumină, la vîrarea palume a unui singurul său copil, Marta, felicitată de multă [i] teatru; scrierea se încheia cu (în sfârșit) o frază de eliberare subfletească,

spunând: „de acum pot să uit [i] și iert multe”.

Fiind dintre cei care trăiseră anii la rând cu groza platonului de execuție, Caraion chiar și într-o dramă existențială: spreafii liber, pentru a [i] scrie în rîzile [i] a-[i] întemeia o familie, a făcut nevoie să devină informator al securității. Sunt convins că

efacă, după ce povestea despre orrore trăite în detenție, a spus cu deosebită speme optiții: „văd joi în cîteva săptămâni că camaniți de azi [i] cei demânați-mi ierte și că [i] ești”. Lasecesaremu.com Caraion...

După cum se știe, aceste informări au fost date publicității de către Eugen Barbu în revista Septembrie. Nerecitaticele texte au umbrat o vremechipul omului, nu [i] pecel și scriitorul Opera sa, care se înscrise într-o trajectorie modernă, în acord cu împlinirea [i] inimioarei din altădată, va rămâne. Peste trei decenii și jumătate [i] să am cea pe un valoros creator în multiple ipostaze (poet, eseist, jurnalist literar, traducător, memorialist), toate la cot maxim.

Despre opera lui Caraion, criticul Nicolae Mandescu sublinia, în „Dicționarul literaturii române”, că... „Există la Ion Caraion un puternic conflict între natura directă a sentimentului moral [i] expresivitatea îndelung hrănitoi cultural. O analiză temeinică (...) a poeziei lui ar trebui să ne arate cum reușește pe totul să creeze impresia că [i] transcrie apropo automatic, [i] nicio sintaxă lirică, întuțindu-i viața, colțmarurile, torturantele mișcării ale unui suflet ultratragic, [i] în același timp, să recurgă la o expresivitate în care se regăsesc sedimentarea resturilor sădăi de intenție și [i] profunde culturi poetice...”. Subsemn întru totul.

Ce a fost mai departe se [ie], spre a asculpa deindein informărilor, Ion Caraion s-a expatriat în Elveția cu întreaga-familie. Omul pecătarilor vedezi zîmbind [i] acontinuu scriul său aspru [i], nu o dat,

Festival Internațional "Serie de poezie" Scrisoare - Mașina, 1969.
Un grup de invitați: Horia Ziller (la coloană), Ion Caraion, pește francez
Claude Avallone, Radu Cârncă.

Ion CARAION, în prezent cu familia

vindicativ. S-a stins [i] se odihnește ca blândește soție ([i] victimă) a comunității) în pmânt străin. Odresa lor, Marta Caraion, s-a realizat deplin ca scriitoare [i] publicistă, urmând, deci, drurii primul său...

Scrisorile defăulă sunt în evidență [i] (o dată în plus) chipul interior al acestiei personalități, deseori contradictorii.

Precizăm că acest tip epistolografic face parte dintr-o epopee [i] serie de scrisori din arhiva noastră, dintre care circa două sute din străinătate.

Publicarea acestora în revista „Vitraliu” constituie o datorie colegială a posesorului față de preșigiosul său colaborator [i] prieten, personalitatea acestuia - chipul interior - bucurându-se astfel de lumină în plus.

Cunoșcându-mă în relații pecare [i] le cultiva în jar, dar [i] peste hotare, presupun că Ion Caraion - cu hîncuia-i [i] tutu - a correspontă, tot prins în scris, [i] cu alterevocări [i] edituri; tot așadar posibile texte ar putea fi un obiectiv deosebit de atractiv pentru specialiști în materie.

Da, can afa a fost cu Ion Caraion, [i] iat, [i] încă o dată, timpul [i] ează pe toate...

Admir [i] prejуд [i] (iar [i] blamă); Ion Caraion, se [i]ază, prim călătorul apărării, în fotoliul de orchestă al literaturii noastre din cea de-a doua parte a secolului XX.

Rândurile de față se doresc a fi un îndemn în-a descoperi [i] și editările în toate componentele valoroaselor săi scriri.

Radu CÂRNECI
București, septembrie, 2012

PANOPTICUM sau calea scrisorilor: Ion CARAION către Radu CÂRNECI

25

București, 19 sept. 1966

Dragă Radu,

Am primit carteata [i-j] mulțumesc. Plecat o vremind din București, năpădit apoi denii [te grupe, denii te obligații] și debutat în viața rea și săptămâna de la debut - SPECTATOR - care urmărește și spune întâlniră această [i] și devoluția probabil secretarul de redacție, iți răspunde amabilitatea gestului de-abia acum, [i] înainte de a continua, te rog să o său și pedește din partea mea [i] să-i îmbrățișezi pentru mine pe popor și îl dominiu [cădă]. Am și încredințat "Valoarea românească" și scriu despre ORG [i] [ARB].

Cit privite făgăduindu-din primăvara, de-a jumătatea te vei be despre elmul de succes al neputu lui V. Voiculescu și de însoțirea lui de către pagini tradiționale acțiunii înțelegeri. În vară acesta Pascal Pontremoli ne-a vizitat Iași, a fost mai susținut în ministrile Moldova [i] palatelor din Oradea. Ceea ce îl tentase [i] pece de la "Rumur" ... Aș înțîrzi, dacă în vreă năperește de minăriști [i] - de dură împotriva înimi tale) meditațional despre [i] filiale în lume pot apărea în ATENEU, scrie-mi sau punu reprezintă din redacție și-n serie imediat, ca le dă destinație. Oricatăre [i] oricea din avea, comunică-mi într-o scrisoare sau să nu poarte [i] încrezut acesta strict un plic [i] expediază-mi repede înapoi). Dar te rog să-i dețină.

A trimis în schimb, cu săptămâni în urmă, ESEU, colegi [i] deredacție. Nu [i] duci la suprimă.

Pe Leopold Sedar Senghor [i] am, cu suprimă, în ed. Seghers (Poète d'aujourd'hui). Scrie-mi dacă [i] acceptă și-i face ori nu trebuie).

Teimbrul [i] ee
Ion Caraion

Ion CARAION

15 octombrie 1966 -
București

București, 3 oct. 1966

Dragul meu,

Îl-am mai așteptat însoțitorul, care poate că ar fi însemnat o întâiere a obligațiilor noastre față de el și de către colaboratorii corespunzători în egală măsură să fie salveazăți.

În seara astăzi la ora cincizecă, așa cum se numește de un spătar - patru - mai multă decât mă fi dat la sfidă.

Cu profeție de azi aveți de la mine doar spune, care (la un loc) nu treacă de zo... zindări.

Să nu fie cu greseli de tipar. Te rog !!

Cu multă drag,
Ion Caraion

P. S. - Fi bun și spune-i lui Ovidiu Gherman că am primul recensuare și multumesc. Peste un săptămână să mai fie și că am o scrisoare și multumesc.

Nedătăptătule,

Încerc [i] nu reușesc să-i spun ceea ce să mai mult de furcă, în clasa aceasta, în inimile din mine: surpriza că te-ai spus să-o iei înainte cronica lui vodru, vibrările abstrakte dintr-o scrisoare care face cătun un caracter de om [i] cît geografie lui... ori eleganța celuilăst de a mi trimite cadou, prin poftă, disperătoare [i] ATENEUL în care (pedeșteupraturor celorlate) și reproducându-l într-o poeme și la care eu [i] în forță?

Împresiona detonația acestea ca teprivile [i] pe care le ană la struguri din podgoria dumitale, mă zorești și-i acoperă ochii cu totul luminiile [i] să-i spun că mă vîzur într-o mare încrezătură: ceea ce am [i] aveam de gîndă gîndes în scrierile de la ORG [i] [ARB] vorbebul să devin acum și să desparte privind [i] poezia atât doi-tri apăruri va crea este în librării, căci naseg [i] securi vor veni custode (desigur: miserabil [i] ipocrit) ... morală, morală și literară care să prenda, că ne facem servicii reciproce [i] gradulaj, ceeacean a fost într-o lănoastră a niciunui. Va înține frumos fragmentul acesta de la începutul ciprușorii, maguri [i] poej. Sau măcar să adorești.

Stătrem în fața altceva.

Îmi ceri pentru decembrie și în te poeme - [i] gestul sădăugă la cîldura celorlate. În prima parte a anului viitor mie și mi se va apăra la Editura Tineretului, e adevarat, un volum nou, în care Moldova [i] Moldova susțin demult multe ori gazdele editură [i] entuziasmului din poeme. Deși nu mi-ar fi putut da niște dificile, doream totuși să nu public prin reviste nimic din cuprinsul noii călăgătorii.

Să fie o carte înedită în deplină înțelesul acestuia epitet. Pare-se înțelesu să nu se putea putea. Spune-mi, de asemenea, minimum cîte poeme din rezervația ta care să ar putea să apară [i] odată? Fiindcă dacă tu desparte din ele, [i] vrea băiem să public un ciclu. În legătură cu vreă 7-8 buclă [i] Nu evorbă de lucruri deosebite [i] nerăzonabile, căci vă mințește pe mult sprijui. Înțit, vezi ce se poate.

Am înmăscat un dar pentru voi [i]-a și ma vreau să dăți pînă-acolo!

Cu imbrățișu [i] [i] [i]
Ion Caraion

PANOPTICUM sau calea scrisorilor: Ion CARAION către Radu CÂRNECI

27

București, 12 Iunie 1968

Dragul meu,

Nu te vorbănduți oasnei în jocitate. Dar înțînlindu-te în timară!, la Casa Scritorilor, îmi spusești că Peter Sev în amia suportat sau numai subiectul de operare în casul micăi antologii de poezie franceză. (I întâi cu [i]-alțul, eu mă apucaseam să scriu în stîrni tate camenilor, adică autorilor. Acolo îl par să îl însemnăm cea ce se cădea și însemnă [i] nu eu [i] să îl spun [i] explică [i]...). Presupun că în legătură cu privirea „într-un fel să răsuflu cel cîteva poeme care au fost scăsește sau mai puțin bune” eun lucru nou [i] pentru un me [i] pe trunchiul dvs. N-avem obligație să credem în ceea ce scriem [i] în mă să reia în conținutul corespondenței cu reeditarea ATENEULUI, în care probabil un exces de civilită! [i] Tîrgu Jiu se este estimă anterior altfel materialul cel primisit [i] de mine...), dar chiar [i] libertatea e aceea de a spunea [i] cea de creație, emanată elocventă și înainte decât după primirea [i] soartelor de un manuscris. N-o spun cu supărare, dar o spun pentru franchețe. De exemplu, în [i] în [i] de cec e datele după aceea? N-avem înțîndatorie de a da un mapamenim [i] de pe urmări [i] de la [i] nu societatea mă și ar căde. Lumea e nevoie și demără doze de esențăciat. Ediții și [i] formează definitiv. Cu apoi desigur [i] condiție [i] și le spunem la timp.

Tîrgu Jiu, sentințom îngrijită și, fiu numări [i] număr cunosc.

Intr-o altă ordine, în legătură cu delucru și complicită [i] înțîlăile ale cărei sunt, așa încă îl spun [i] redacție și de A [a], domnul Cârnea. Dîn punct de vedere [i] să continuăm totu [i], devremeve ciujane are.

Sanghori ecuies. Trebuia să apară. S-a amintit [i] rînduri. Dar cred că nulanesc! [i] îl spun [i] redacție și de la [i] nu se poate să îl găsim oră sau în scrisoare purtând numele cuvință.

Nu în imediatică în astăzi [i] dacă motivenii purăstările [i] leușorovschi, schiej-mi-naricez, schiej-mi [i] dacă lucrurile minții picioare [i] dacă picioarele ar fi străzuite.

Cu mult drag [i] cu mi [i] locare sentimente pentru ultimele de familie [to] sintem urjii bilogului nostru!, atât pe curd un sămân [i] cite 10 exemplare (tereg [i]) din fiecare număr pe 1968 al ATENEULUI.

Iată [i] în [i],
Ion Cârnea

Dragul meu,

Am zîmbit puțin cu buchetul alturător poeme, înțîrbitându-l, dacă și mai trimît sau, după omisurile din lîncă franceză [i] din Petre Sev!

Cu poftă de mine, dacă - din indiferent cernot - dacă altul ar trece puțin și apăr în întregime, într-o vreo omisire, teror foarte mult expădușită întrul manuscris. Sunt lucruri la care [i] nu mi-am mai post posibil să le batâljam.

Cu mulțumiri,
Ion Cârnea

PS. În dacă apar, aveți-aveți-aveți și nu există greșeli de tipărit [i] încă vorbă!, am revide cu numărul depană așa cum așa (anuarie, februarie, martie, aprilie) dacă 10 ex., contra cost, mă poți săvăi? Sanghori este program pe foarte curând.

Dragul meu,

Mi se face un potrivnică ascunsori, dacă nu vezi că-ai lăsat în poza de mai jos o recipiente de numărul pe numărul și ATENEULUI și un exemplar cu număr numărul (căut avea 2 ani de atunci) în care se numără „Sanghori” publicat în decembrie 1967.

Este un mod redus.

Atunci să te doresc Emmanuel a ieșit din spital. Bisericii și-e pot vedea pînă la plecarea ora de iudecăță.

Muchă deosebită de Andrei Hîrman. Deacă războiul COMCO-ului și guvernările nu ar fi avut și înțeleaptă. Mai nimic, să arătă jocășătățile, dacă vor veni și ca noi să răsărită peste București. Căci nu dacă să ai prezentatale de iudecăță nu.

Te sărbători,
Ion Cârnea

16, rue German Bleu, Paris XVI

București, 3 V 1969

Domnule Cârnea,

Sauză-mă de înțîrziș, involuntar, căcure și împinsprea și mulțumi pentru Sanghori. E o formă de realizare - [i] felicit. Autorul teva invită într-o lădă, în care [i] telucuri, înțesuri, aspectul [i] idei care [i] sedimentă și se rezultă. (i) niciodată nuse [i] tele casă!

Dacă în cînd cauferăndu-se cu conduceră redacției și filipit vroalea luni de „România literară”, rîndurile de față și ar fi ajunsă rapidă Baciu.

Alături de cu dragă,
Ion Cârnea

Noua mea adresă: 10000 Colentina 7,
Bloc OD 40, Et. I, Ap. 5, Sec. II

18 V 1968

Dragul meu,

Lumuritor pentru mată [i] ospunem [i] cind ar trece pe la redacție este și răză [i] singurul meu [i] formă de prezență [i] la... Gazeta literară [i] serăducă la lectura [i] recomandare unor manuscrise. De această recomandare se înzânu se înzeneat [i] și explică cam departe într-un articol bucuria ar însemna, cheia tutu cale multă hîrtie spre a nu spori cupinzelul de spuse.

Trebua să-ți apără poemul preferat în numărul de înfăț Ma, să calătorească și săptămîni mai tîrziu. Sa-mi spui. Apoi să așa înzânu. Vin [i] aici să făcă de urgență, dispozitii, îngrijiri etc.

E pe de altă parte singhieritor pentru mine căcumăgini [i] leprimite din pată foarte multă, dintră redactorul revistelor din provincie la care eam colaboră și nu le pot să satisfac pe cînd. În cînd o dată, să înțîlă în ultimul instanță [i] care [i] către [i] publicarea unui material. Orameni nu dispus [i] a se convinge de această realitate [i] se supără. Rezultă [i] că, nu cumplită lucrurile [i] deficiu [i] deficiu de mană și năștere și piecă - am înțîlă să nu mai colabore la revista ei cărora nu înțîlă nici să le facă, iar îndin-mi [i] ou, săvici. Emai onest Viața [i] un os de viață! Ajunspe, [i] tu, îndin-mi [i] iată-mi dezavantajul de inadăptabilitatea mea structurală. De aceea considerind atât de multă contravenire, nu pot să mă ducă într-o redacție în relația cu ei și lipsit de circulație, nici nu într-o trimitere către ATENEULUI. E din cauza de amăi să decopiere.

Cindamă redau în un civil, vor vedea

Cu sentimente calde [i] bune,
Ion Cârnea

Paris, 1 nov. 1969

Dragul meu,

Probabil că te vei fi întors în Italia ori teve întoarcere în curînd.

Eu am răspunzut și apărut în ATENEULUI. Venirea a fost cu surpriză. Colorman programă pentru octombrie anul viitor. Plan Emmanuel să îmbolnăvească grav. L-a uitat naturăgăd îngrijit pentru operația și a lăsat de urgent. I-a lăsat un rinichi la care a venit o tormare. Atât de cînd nu era vorba de cava malină [i] nici de aderență. Nepli cu [i] nu numă și?

Fiecare în aceste condiții totu să anință pînă în primăvara sau varănumitoră. Dacă...

Se înțelege deosebit, că vizitului Pierre Emmanuel îl aranjăseți nu văma avea locul acesta. Eul-am姑ă în clinici. O altă depozită...

În [i] lîmnele înădărătă - nu poți juca 8-10 exemplare din reviste, pe adresa de pe pîcă. Sau dacă și greu, măcar pagina respectivă [i]...

Privitor la ancheta eventuală, stringină material. (I) sper că vor fi lucru interesant. Poate numai să îl am în vîrstă. Frîntu îndepărtează de la el. Macdonald este închis la Chirid au intrat în pîmînt, nu răspund.

În speranță că înainte de începutul viitorului anvoi fi înjar,

Iată [i] în [i],
Ion Cârnea

56, Rue Olivier Métra, Paris XXe

Dragul meu,

Trimis în [i] același 10 pagini și 7 din trebună poezii franceză și terog [i] f. mult și nu se stăcărește și de la început. Da?

Nu te extenții așeza în amersală nici lucrează casă și afilii în treburi,

(i) pagină-le frumos (i) pînă-le [i] mai frumos.

Mulțumesc,
Ion Cârnea

15 IX 1969

Paris, 15 de oct.

Dragul meu,

Mi-ai scris de multeori și întreabă ceva cu
țigă, Călărașe, boala, sfîrșit?

Făcănd a plecat în Italia, în Italia și a plecat din nouă de acă. Se va călărașe, boala, sfîrșit, și o să înțeleagă și de traducere. Ce și că?

Prin Emmanuel îți revine să zicești negație că din spatele, și numai să zicești, făcănd se întâlnește și să zice că este în România. Pentru că de acă adună români.

În urmă, că, sănătatea lui împinge să se întâmple astăzi.

În urmă, că, sănătatea lui împinge să se întâmple astăzi.

Cu multă dragă,

Ion Cârnea

Objectivitatea diaristului de curs\ lung

Mi-au trebuit fix zece ceasuri să parcurg pe nerăsuflare cele 475 de pagini ale proaspătului volum apărut la Editura Babel din Bacău, „Provinciale”, scris de-a lungul a cincisprezece ani de eruditul om de științe Constantin Călin.

Publicarea consemnărilor care cuprind meditațiile intime [în analize personale ale faptelor, frământărilor, atitudinilor celor care-l populață], la un moment dat, existență, este, fără doar [în poate, un act de curaj]. La jurnalul lui Constantin Călin, îndeobde [cu noutate deputatul critic și istoric literar [în teatru, ale cărui considerații valoare acă reprezintă de sentință] invocabil], curajul este dublu [în de ostinată relativitate] [în de acerar] calitatea deprivingurilor [în cernenie] sine ira et studio, chiar dacă astăzi nu mai potine.

Aparându-[i] motivațional-obesiv intenția de a lăsa posterității învățură despre cea mai neagră epocă [în primă parte a creștinătoromâni], Constantin Călin e capacitatea de a surprinde gestul esențial [în zicele memorabile, [în prin construcția impecabilă] a frazei, prin argumentația solidă, prin stilul vioi, să confere credibilitatea reală.

Autorul conține și o frică aproape completă a univerșului unui „cultură care poartă în sine nevoiește aspirație omenească de lide și de a trăi” cu privire la vocația lor, crucea” deținute”, situația și [în împărțirea] existența cu o complexă galerie de personaje în care se amestecă figura de omene de bine - reprezentanți ai aleșilor membru familiiei sale - , dar și de conformiți, sfertodocii, idoliatri, bonvivieri, la[î], mistificatori, trădători, oportuniști - personaje cu care desemnul il obligă și intră în contact. Omene de cultură, activiști, scriitori, prietoni, securiști, profesori, doctori, politicieni, bătaianii de rând, au în jurul lor (subiectiv, deosebit, ci cumulativ) potențial unijurnal? pecare-l merită după suflare, mintea [în caracterul fiecăruia]. Asumându-[i] riscul declarat în prefacță (spirit inițial), „Baricade”, dea fi contestat, insultat sau amenințat, Constantin Călin are temeritatea să dea numele adveiat al protagoniștilor care încercă în ce trei lu[trai] ai cronicii. Îi reînțâmînă astfel, zugrăvîlji în culorile personale ale cărui creație viață vorbită „mai bine de patru decenii de departe” [în], colegii de redacție ai autorului de la revista Ateneu, Radu Cărneci, George Blivări, George Geniou, Sergiu Adam, Calistrat Costin, Stelian Naniu, Carmen Mihalache, Victor Mitocău, Vasile Sporică, Octavian Voicu, Mădina Mandare. De portretizări expresive au parte activiștii Aurel Ilies, Calimandru, Constantin Toma, Natalia Iipa, Ioan Bogdan Blivări, Toma Jannach, precum [în artiștii] scriitorii prezentați în Bacău cu ocazia a diferitor manifestări literare ale epocii. Sunt date în vileag intrigi subtile, comploturi perverse, cabale din spatiul cultural [în politică] al Bacăului, necunoscute până acum.

Relațările, rare marcate cu dată, dar a căror plasare în timp este [în] or de identificat din context, sunt pigmentate cu cîteva din autori célébri sau cu referiri la actualitatea epocii.

Faptele sunt expuse cronologic, dar înjînăririle este fragmentă, când și cînd, de un plan temporal secund ce dezvoltă în întîmplări dinaintea anului 1975, din Bucovina națală, din armătă sau din facultate.

Cândcum [în] ciu readeră dulzinea, când cu făcătul sarcasical ironie, dar mereu cu un cinism controlat, autorul se placează față de evenimentele contemporane, devinete acumulatorie, într-un raport care,oricătări ardoi neutră, îl contrariează, îl fascinează, îl indignează, frecrea , după grade [în comportament]. O face cu aparentă deafătare, firească la un fin [în] ticut observator al relației interumane, atent la „depistarea amanenților, insuflători răuvoitoare, criticiilor nedrepte, precum și la limbajul dulzior, grădăilor de limbă, al alunecărilor în grotesc”.

Reținem o lăstrelă, în viziniea omului imbată de lecturi, dar victimizat de nevoi immediate, de remuțări [în de nedreptă] cotidiene, curențurilor din ’77, moarteau Nichita Stănescu, dispariția lui Brejnev, accidentul de la Chernobil, peastre, evenimentele din Brajov 1987, ultimul congres al PCR, atmosfera din preajma cîlderii lui Ceaușescu, toate acestea în paralel cu stăjuile conflictuale de care are parte autorul, în cebiciu sa principală. Afat mereu înto-înfruntările cu ei [în] cu expoziții politici ai vremii, dezavuindări cistic obținuteaza, impostura

Constantin CĂLIN

VALERIU NESCU

și oportunismul [efilor ierarhici, constănțându-se de zi deteriorarea sistemului de valori, Constantin Călin nu poate decât să [în]oteze, - în comentarii uneori pline de înțelege, înțelege, îl observați pertinente, altele seci, sentențioase, didactice - condiția existențială precară, fără mari speranțe în vreo schimbare.

Dorindu-[i] să abîm „suflet inițit”, autorul explică epilog, a căta oară, motivul care l-au făcut să [în] publice însemnările, considerându-i transcrierea lor „eca trece prin purgatoriu, te cunți” de patimile pe care, fatalmente, textele le au păstrat, încă ajungând să primești cu o melancolie senină, zâmbitoare, chiar [în] paginile compuse odinioară cu nervii încordăți, [în] maximă gravitate.”

De departe de a fi un manual deviat, „Provinciale” lui Constantin Călin sunt, mai degrabă, un indreptător al unui mod de reacție al inteligențuală lipsit de soluții în față frâmățăriilor rezultă din conflitul dintre principiile sale umaniste și realitatea opresivă a sistemului care a afecteză denitățile, care înfrațează aspirațiile [în] condamnat, la sinădei [în singurătate]. Salvare, crede Domnia Sa, este refugiu în literă scrisă, în cuvinte, dar, după cum mărturisește, „unelte mău consolat [în] fortificat, altele mău ulcerat, mă deprimat, mă agită”.

Ulcerele, depresiile, revoltele de atunci nu au fost, în perspectiva impulușii, mortale. Tortură interioară înstărată urmează [în] produs acum, după mai bine de douăzeci de ani, acedându-i în bună, cu modestie și similitudine, zise „provinciale”, cuprinse într-o carte care, dincolo de calitatea improbabila a scrierii, are meritul de a face lumină în nedumeririle contemporanilor de azi, privind cabala culturală a epocii sociale.

VALERIU NESCU

„Cetățane”, caricatură, JOSE BERNARD, Argeșeni

C. D. ZELETIN - Armonia personalității

Editura Spandugino din București a inițiat editarea unei serii de [opt] volume de Scrieri din opera lui C.D. Zeletin, într-o colecție bibliofilă („Distingo”), selecția [i] organizată în eroului finădecisde autor, după cum rezultă din „Cuvânt înainte” la cele [opt] volume de „Scrieri”, cu înțelesul cărora este vol. I, apl. în această an. Primul tom cuprinde următoarele secole: un grupaj de PVERI critice, o DIACRONIE întocmită de autor, opera poetica din volumele CIVILITORE spre transparentă] (1977) [i] Andaluzia (1986), aforismele (ideograme în nisipul coridei, 1982, Adagii, 1989, Zdrojne în Paradis. Proiect apofragmatic, 2012] (I) RISPORE în amonte (esuri, 1995), în total 758 de pagini. Ultimul text din volum este interviul lui de Alice) culescu, menit poate și în [loc de „posta”]. După cum se vede, criteriul cronologic, de împărțit, cedă locul principialității de gen [i] specie. Volumul 2-3 vor continua esatistica, al patrulea va fi rezervat istoriografiei literare, al cincilea va fi rezervat masei lucrări monografice închinate principesei Elena Bibescu, pentru ca ultimul două să cuprindă excepționala operă de traducător din literatură italienească [i franceză]. Vom avea, adăugă, imaginea unei opere prodigioase de scriitor [i citător, care va trebui completată] cu aceea a omului de [titlu].

Cedădintă impresionantă produce opera lui Zeletin este armonia: Izvorul acestuia este decât vocaliză la prim, pe care el însuși [i] o recunoaște, poezia. Un aforism o definează astfel: „Poezia rămâne muzica actului de gândire.” C.D. Zeletin este potrivit făcător de pagini, pe care o scrie, chiar [i] în acese care se arată mai strict erudit, deci amenință descurcarea. În felul acesta, operei muștează demodentate, ridicătă pe dreptă de universitatea său. Un om care nu poate să [i] care să așteaptă cu impacție de spuma deciziei moritorie băntuitoare, la românul mediu, aleargă recursul la splendoarea de creație vorba Hans Urs von Balthasar, invocat, în cazul clobanului moritoric, de către Nicolae Steinhardt, într-un frumos eseu: „Nu poartă, miturile teatru în afornire, „Am alte picături, de peacesă cred că nu. Când voi trece Dincu, va trebui să răscoscă ceva în primăvara lui, încredințându-mă că, totuși, cu puțin” și, fiu ură! Dar cum să fac lucru acesta fără riscul păcatului cedulat, și minții?“¹⁴ Un asemenea om nu poate să decât întruparea arhetipală a delicatei [i pe care el o transformă în supremă normă devință], condiția înstă [i respectării creștină a libertății] colorată: „Vid în delicateje o religie a libertății colorată!“¹⁵

În „neomodernismul” generalizat de C.D. Zeletin, desinde cvasiblaugă, din armonia eminesciană [i din liniștirea] a Renașterii italiene. De aceea, cînd s-a vîzut încorăsat de curățenia vremurilor, el nu a cedat cu nimic cerințelor oficiale, ci [i-a exercitat talentul în poezia înaltă și a traducării]. Într-o întâia via acordată lui Costin Tichiliu, în 1991, preciza: „Traducerea devenită poetă pentru mine, în deceniile 6, 6, 7 [i chiar 8, o modalitate de a exista ca scriitor fără a face nicio

concesie] e absolut niciunul - ideologie [i condută comunista, ajipirilor induse ori spontane ale con[fi]anței, frivoliții] politice. Este, prin urmare, o experiență [i înă primă exprimă puritatea morală]. Ea însă exprimă [i alcătuie] la fel de importanță de a mi se asuma într-aiu acesta, că pot original, riscul grav de a rălmăne recunoscut prin faptul dea nu fi publicat sau, în cel mai bun caz, de a-mă defini identitatea mea într-o luce, dar umbre”. De fapt, ca poet original, C.D. Zeletin [i-a găsit „pecetea” proprie, cum obișnuia să spun] Ion Barbu, [i pe care eu am încercat să dezvolt, în cartea mea Transmodernismul, aplicat în 2005, la Editura Junimea din Iași]. Am numit „formula zeletiniană” poetică transparentă, într-o tulbură [oare economică] în care ce este identificativ nu sunt paradigmă culturală a transmodernismului. Altminter, carteau însăși semnificată într-o carte spusă transparentă] [i se arăta strîns model vremii, devenit, devenit, reprezentător, textualism postmodernist. C.D. Zeletin demonstrează încă [i] podigi veritabilității transmodene, chiar dacă [i marginaliză], din atare pricină. Prepoziția lui preferăt este între, vecina neapărată întru, care aduce filosofie noastră conceptual devenită întru film]. „Suntem ceva între”, zice un aforism hiperconcentrat, din acest volum. Se observă că poezia lui C.D. Zeletin „se descurcă” într-un adevarat rol nou de antiteză, după norma eminesciană: Antiteză suntvială. Oar, fără să aflu în extincă, de aici. Deoarece în primul condiție] de transdisciplinară. Basarab Noicașu: „Transdisciplinaritatea privită după cum o indică prefixul trans-, cea ce se află în calea întâmpinării disciplinei, cea ce acoperă de [i] ceește și dincolo de orice disciplină”. Finalitatea ei constă în înțelegerea lumii unitatea, unul din imperativele fiind unitatea cunoașterii.” C.D. Zeletin [ieci] adevarul, condiție a poeziei [i a frumosului], se află înțelouarea între, dincolo, trans, cazon [i maximă transparentă] al lui calumnen (Dumitru Stăniloae), încă zicea într-un aforism, „Adevărul e curat [i-n cea mai murdar fapt]”, murdări nu există] și fiind haosul negru al antitezelor. La antipodul delicatei, și săfă înțelouarea orgolios! „Orgoliul - lampă cu lumină-

neagă] ce te împiedică să-ți vezi pe celălalt].¹⁶

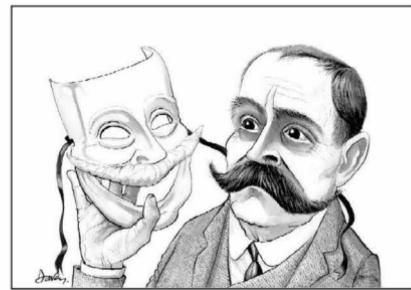
Pentru mine, descoperirea poeziei sale din perspectiva și-ului transmodern a fost o adevarată revelație. În transdisciplinaritatea [i] paradigmă transmodernă] [i], transparentă] este o dimensiune estetică, ontologică [i teologică fundamentală] (de glăt, cum dăa am sugerat, [i în teologie] Printul Dumitru Stăniloae), ori, prin intermediul poeziei proprii, C.D. Zeletin produce, ca Nichita Stănescu sau Cezař Ivánovský, o brefă [i dominanta estetică] postmodernă. Nu voi insista, aici, asupra poeziei propriu-zise a lui C.D. Zeletin, rugându-l pe cititor să vadă esența meu Poeticatransparenței din volumul arhivist. Voi merge, în consecință, către poezia aforismului [i a essului, genuri în care scriitorul exceede] (deodoprit). Pentru ce poezia transparentă] răzbute [i în textele transpoxică, ca în aforismul] Meduză produce în formă [i în transparent] mare». ¹⁷ Acea gând autopoietistic: „Intr-înțăt mă sint încrezut de pretutindinea în lumină, încă pot fi certe binele spuncu la facuri și plăinături...”¹⁸

Aforismul clasic, închis, chiar cînd este apărată, a lui Edgar Papu, care mi-a prefațat cartea mea Fragmentele lui Lamparia, deând în 1979, cartecarea [i trecut decenului] [i pe care am publicat-o abia în 2002, la Fundația „Scrisul românesc” din Creiova]. Titlul prefacei lui Papu: Un găditor aforistic. Edgar Papu invoca pe un teoretician german al aforismului, Kurt Besser, autorul clujului Die Problematik der aphoristischen Form bei Lichtenberg, Fr. Schlegel, Novalis și Nietzsche. „Ein Beitrag zur Psychologie des geistigen Schaffens, 1935 (Problematika formei aforistică la Lichtenberg, Fr. Schlegel, Novalis [i Nietzsche - o contribuție la psihologia creației spirituale]). Kurt Besser face distincție între formele închise aforismului și formele, cu atât mai buni cunoștori al culturii italiene, criticul [i traducătorul finlandez în limba italiană] ca în a doua sa limbă], de adopție, cedătă finlandeză. Atmosfera Renașterii italiene și este adesea familiară, încă poate să aducă în lumeni (chiar poloneză) asupra unor probleme controverse de istorie literară, ca în Sonetul lui Leonardo, sau cu privire la adevarata valoare, ca poet, a lui Tommaso Campanella, cunoscut, chiar [i în Italia], mai ales ca autor al „reveriei utopice” Civitas Solis. Studiul cînd mai amplu este ce despiere Cedădintă [i] oare ale biografiei lui Michelangelo,

ment, mei nou în limba noastră, indică o limitare, o mediodicitate și/vări afective. Cuvântul simțmant desemnăază stări mai adânci, beneficiind de prudență meapeace i-odă vechimea.¹⁹

In cultură românească, aforismul [i] cugătare au o veche tradiție, de la Neagoe Basarab [i cronicari până la Eminescu, G. I. Blăsecu, Nicolae Iorga, Lucia Blaga] George Grigurcu, pierzându-i, indiscutabil, originile în proverb [i zicătoare, oglindă imprezentan, unică în cultura europeană]. Deși cele mari volume de Proverbele românilor, publicate întră 1895 [i 1903 decatru] A. Zărine, Personalitatea lui C.D. Zeletin din Intr-adevar, Impresia cu vînă de departe, dintr-o strâvechi cultură a înșepuitorii [i poeziile] deaceea, găndirea lui aforistic este destinate celor complexe, uzând de diverse procedee poetice, de la comparație la metaforă [i metonimie, de paralelism sintactic și polisemie [i antonomasie]. Încă găndirea lui se spune farmecul muzicii, al ritmului interior, al dansului inefabil al fricii lapidaire [i nuanțe]. El apău astăzi la mele proprii vînături, într-o artă sativală, de către arti prin fîndi și oare de a fi pus artă înaintea vieții.²⁰ Iată un aforism comparativ: „Găndirea trice prin cuvânt ca vîntul prin arbore”.²¹ Într-întreținere: „Definindu-se în primisul iubirii, urare de la lubrificare de peat și surat”²² Într-întreținere [i iluzie]: „Frumusețea urată undeava la intersecția realității și culorii.”²³ Într-întreținere [i aforism]: „Versul memorabil nu trece în cîlciu seacă și recitea ca orfism. Omul emerită curând moral decât pot, poemele și urcării sănctorii adăvul unuia adăgu prin propria găndirea [i expresie], de către că frumusețea presupusă de un vers membrabil.”²⁴ Aforismul, sfără, nu pură gratuitate poetică, de fapt, într-un fel. Când adevarul și mult prea amintirea de muridură [i vulgaritate, aforistul se simte întridat și spune] cu același deținere, dacă nu cu mănie, „Tineri eminescobi, dacă nu pețești, răzbute și spune la pământul mărturisitor”²⁵

Eserile și din acest volum sunt departajate de cîteva referitoare la cultura italiană [i cîte despre aspecte privind cultura românească]. Ele sunt domeniul firesc domi[ca]reală cîrturăului, care încă nu face încodat și respectă de sine. C.D. Zeletin și din etate călăorii male buni cunoștori al culturii italiene, criticul [i traducătorul finlandez în limba italiana] ca în a doua sa limbă], de adopție, cedătă finlandeză. Atmosfera Renașterii italiene și este adesea familiară, încă poate să aducă în lumeni (chiar poloneză) asupra unor probleme controverse de istorie literară, ca în Sonetul lui Leonardo, sau cu privire la adevarata valoare, ca poet, a lui Tommaso Campanella, cunoscut, chiar [i în Italia], mai ales ca autor al „reveriei utopice” Civitas Solis. Studiul cînd mai amplu este ce despiere Cedădintă [i] oare ale biografiei lui Michelangelo,

“Caricatură”, caricatură, Andy DAVEY, Anglia

C. D. ZELETIN - Armonia personalității

identificate a fi Scrisorile [i viața lui Michelangelo, de Ascanio Condivi. Rezultă imaginea unei personalități complexe, pominând de la asemenea lui Giovanni Papini cîr orice cuvânt al lui Michelangelo și sacru. Nimeni nu s-a scandalizat în cultura italiană pentru asemenea afirmație, cum s-ă întâmplat, la noi, cu „enimescofib”, cum i-a numit C.D. Zeletin în reflecția amintită. Aparține antiteză dîntre „pragmatismul” finanțar și mariașul artist [i forță artistică] a operei este decelat], ca scribire, în spiritul modelului spiritual transdisciplinar, adevarul fiind, [i în domeniul biografic, într-]. Scrisorile nu fosc scrisă cu nicio intenție artistică, aici cum a încercat să acrediteze Enzo Girardi, de căsuță oglindă, fideli a dramei interioare, a anverguri personali [i umane] și artistice a lui Michelangelo. Înainte de toate, scrisorile sunt ecoul muncii titanice, aspirație, „de singuritate [i de suferință]” crește artistul să aibă „îmobil” totul viață, munca pusă în subiecte [i familiile, deosebiti]. Din acest punct de vedere, observă C.D. Zeletin, Michelangelo nu avea o viziune decât în Eminescu nu în rus. Comparația între scrisorile trimise de artist la 10 noiembrie 1507 [i 11 noiembrie 1509 [i cea de la 1507] și Eminescu[veronica] Micle, în 1882, cu privire la truda uriașă [i de la Timpul, este pe deplin revelatoare: „Sun călătorul unui geniu legat cu lanjuri unei destini desigurătute, muncii [i durele. Ele ne aduc în astărigtele, venind din alt veci: [i clin astănu, da în același eternitate, ale lui Mihai Eminescu, rob în redacția ziarului conservator Timpul ...”²⁰ (i mai există, o coincidență) tulburătoare: ambi artiști, la 1507 [i, respectiv, 1882 se aflau la vîrstă de 32 de ani, „în apogeul tineretii”].

Nu mai puțin de originalitate sunt esențiale din perspectiva autohtonă. C.D. Zeletin scrie despre elu dintr-o poziție [i cultura imaginii, despre [tefan Petric, Perpessiciu, Natalia Negru, Academia Bărădean, Virgil Caravan, despre familia de cîrturari Samurcaș, despre arta traducării [i farmecul bibliotecii. Esențială Poezia în contextul culturii imaginii [i al

spectacolului atestă un fin manjarator în spațiul estetic, ata poezie stăruindu-se, în autonomie și într-e imagini [i spectacol, și adă tot o vizionare trans: „Excelență”] a reprezentării în sens psihologic, poezia rămâne singură în universul ei mic, suficientă și în aceea de izolare. De aici impresediehetică, deignifică [i mai ales delefăvia [tipocare de orgog] într-o lume incomparabilă mai mare decât structura deschisă [i amenință] a spectacolului în timpco poeziesc agită și păsine spectacolul se altă într-o veșnică răvnă de a-i varia identitatea [i] și [i-o schimbă, reproducând prototipul, alestorul [i riscul realului sau – mai ales – ale imaginariului.²¹] Filosofic vorbind, spectacolul [i]ne de fenomenologic, pe cînd poziție ontologică: „Savitutea [i] de imagine [i]ne poezia în hotările vieții și suflarelui, libertatea [i] de imagine o înțeles] în zonele gădării. Prin aceste două modalități, poezia se apre (se desenă), dar și este greu să atingă [i se exprime], dat fiind cî, „Oricât [i-ar restrucțua] prozoda, logică de洁ie, sintaxă, armonie [i oricât să se supună incercării”] împinsă până la disoluția [i] semantică, poezia totuși cuvântul, liberătatea [i] de imagine o înțeles]²² Observația este valabilă [i pentru artătraducătorie poeziei, teritoriu în care C.D. Zeletin atingedește vârfurile. Esențială poezie este și prețul de publicarea/avolumului Lirica franceză modernă.²³

Se pune problema dacă într-o traducere ar trebui să primească personalitatea și traducătorul sau nu într-ună impersonală identificare cu originalul [i aci soluția este între Adică în fireapozită însoțită: „Pe planul evoluției semantică, într-un cîrce reproduce”] față de original astănuia metaforă, față de situație sau cuvântul propriu.²⁴ Nu găsesc definitie mai potrivită a traducării, care și [i în spiritul profund al filosofiei transmoderne adintită [i] diferență]. Tocmai deaceea, „Elogic, ajudecă, să cerem poza tradiție, în afară de repere arăgorilor formale, să reprezintă într-un atmosferă [i originalul, nu și o simplă transliterație. Adică o complicată transliterație...]. Reclamând poeziei traduse exactitate [i numai exactitate-adică] istoria ei îamodul ideea nu ar mai putea fi oferită aceluiași respect de structură deschisă [i disponibilă

Theodor CODREANU, Centrul de Cultură - George Apoteo - 2012

C. D. ZELETIN, Centrul de Cultură - George Apoteo - 2010

pe care se poate găsi diferențe sensibilității [i care trăgează felurile eocuri în cititor; ea nu ar mai putea evoca elasticitatea [i frumusețea limbii în care se traduce [i imaginea ei în diversitate.²⁵]

Studierile [i] esurale despre Academia Bărădean [i despre scriitorii aferenți] zonei an crezătorii] afiectiv [special, cîci autorul vine din sănătatea ei. Academia Bărădean a fost inițiativa, din 1915, a trei vizitatori, „în academie” (Eminescu: George Tutoveanu, Tudor Panfilie [i Tom Chircu]). Fecunditatea culturală a acestei „academii”, până astăzi, cu intreruperi în timpul regimului comunist, este cunoscută. Pe aici, au trecut Alexandru Vlahuță (fost președinte de onoare al Academiei române), Vasile Voiculescu, Victor Ion Popa, Ion Budăgan, M. Lungeanu, G.G. Ursu, B. Iordan, Ion Larion Postolache, Romulus Dianu, George Nestor, Emil Găleanu, Corneliu Moldoveanu [a. C. D. Zeletin este, astăzi, președintele de onoare al Academiei române], președinte excepțional în domeniul măștăprofesional [i storiei și Elena Monu], profesor clujean în cîrmeantul areo bogat bibliotecă] [i înțelege o veritabilă condiție culturală academică, având [i o publică] propriie, Academia Bărădean.

O menținută specială ar merită studiul O veche familie de cîrturari: Samurcaș, între membrii căreia mai mult îl să întâlnească Ioan Al. Samurcaș (1845-1899), cunoscut, într-altele, [i prin prietenia cu Eminescu, apoi, Alexandru Tzigara-Samurcaș (1872-1952), cîrtură polivalent, întemeiator al muzeastării (în doctrină [i în practică) [i istoriei artei românești, fost director al revistei Convorbiri literare, în fine, Sandu Tzigara-Samurcaș (1903-1987), fiul, poliglot, post de limbă română [i franceză], pe care eu însuși am avut onoarea să-l cunosc [i să-l fiu prieten din 1969, când am debutat în România literară] cu eseuri critice.²⁶

În toate, Scrisorile lui C.D. Zeletin conțină, încă de pe acum, imaginea unuia dintre ultimii mari cîrturari [i creatori din generația '60, model exemplar de care cultura noastră are atâtă nevoie, într-o vreme de confuzie [i degradare a valorilor spirituale.

Theodor CODREANU

-Caricatură-, caricaturi - Alberto VILLANUEVA, Mexic

Note:

¹ Lipsesc sonetele „occasionalie” adunate din reviste, care intră în substanță în volumul Noi-mari ajunge suflarelui... (Editura Stora, Bălăd, 2005), editat cu prilejul împlinirii vîrstei de 70 de ani.

² Autorul „teoretizează” despre armonie în vari contexte, ca în următoarea afirmație dezvoltată, legătă de poezie: „Elementele esențiale ale poeziei, ritmul [i ritma, sunătorii viri, armonii. Da care sepută, pe care [i editorii scoță], nu strică, ascăză, coreză, se retrină, nu îndrăgă, [i surprinde și tot potrivire, însă deun ordin mai înalt, pe care nu-l se poate presupune și nu prezice”] (Sorin 1, p. 389).

³ C.D. Zeletin, Scrisori 1, p. 273.

⁴ „N. Steinhardt. Un cas de sepută la splendeare: Miró [i, în Prințul] și spre sine. Editura Eminescu, București, 1988, pp. 103-105.

⁵ C.D. Zeletin, Scrisori 1, p. 446.

⁶ Ibidem, p. 387.

⁷ C. D. Zeletin, Amar de vreme, Editura Itineru, București, 2001, pp. 256-257.

⁸ C. D. Zeletin, Scrisori 1, p. 272.

⁹ Ibidem, p. 280.

¹⁰ Ibidem, p. 391.

¹¹ Ibidem, p. 350.

¹² Ibidem, p. 340.

¹³ Ibidem, p. 350.

¹⁴ Ibidem, p. 473.

¹⁵ Ibidem, p. 316.

¹⁶ Ibidem, p. 327.

¹⁷ Ibidem, p. 285.

¹⁸ Ibidem, p. 384.

¹⁹ Ibidem, p. 471.

²⁰ Ibidem, p. 429.

²¹ Ibidem, p. 521.

²² Ibidem, p. 522.

²³ Ibidem, p. 603.

²⁴ Ibidem, pp. 611, 616.

²⁵ Lirica franceză modernă, florilegiu de C. D. Zeletin, Editura Albăstru, București, 1981.

²⁶ C. D. Zeletin, Scrisori 1, p. 736.

²⁷ Ibidem, pp. 737-738.

BACOVIA [i muzica

In Fondul Familial George Agatha Bacovia, constituit in cadrul Filialei Arhivelor Nationale din Iasi, se afla un text scris de Bacovia [i muzica, autor Agatha Grigorescu-Bacovia, contrasemnata [i data cu prima pagina (11.III.1981), dar [i pe ultima (1.5.). De asemenea, o fotografie din 1956, realizata in casa din Bucuresti, reprezentativa pentru cei trei tatal, mama [i fiu.

La aceste documente, alaturim poezia *Veritas*, cu scrisul poetului, pe o foaie de hartie cu antetul Muzeului Moldovei din Bacu, datand din anul 1943, aug., afisat in prezent in colecția Muzeului Literaturii Române din Bucuresti, sub forma unei copii, cu titlul "George Agatha Bacovia". Poesia apare, initial, în volum *Comedi in fond* (1938, p. 44), dar a fost redată identic, cu unele deosebiri de punctuație, pentru periodicul "Moldova" din Bacu (13 sept. 1943).

Mircea COLO(ENCO

"La început a fost cuvîntul", spune vechiul dictum, pe care, parafrâzându-l - după propria înțelesire a postului - la Bacovia îa început a fost Suntel, melodiile interioare, din lungile reverii [i meditații, care îi indicau evrimile poemei, învăluite în cuvînt... Deci întîi muzica [i apoi poezia, fericiți simbiozi a creației bacoviene.

În afară de aceste daruri native, poetul poseda tot nativ, [i alte însu[iuri artistice vizionarea pictural-cromatică, coregrafică, plastică...

Toate acestea laolaltă, sunt componente ale creației bacoviene.

Cândinău în adincimea le descurcării în numeroase poeme, chiar câteva care să aibă loc la rîeava, [i nu numai în volumul PLUMB cum lumea plăcerilor și, nu margini, mai departe, susținând cînunia ocărăției de obicei primul consacrat peatorul. Dar opera lui Bacovia seconultură cu poeme de mare erăsteană de-a lungul tuturor celor 6 cîrți de poezie ce ne-a lăsat. În marea lor esențializare [i simplificare artistică, fiecare poezie este de mîsurat în valoarea artistică, [i versuri singure ne joacă prin realizarea gîndului, emoției [i expresiei poetică, la care poetul gestul lucruverendin pînă la forma ce credea definitiv ("[i a încă peste ani mai revenea, cum reese din puțință manuscrisul cîndinearămăsă").

Spusa că însătreau muzicală a lui Bacovia a precedat pe cea poetică dar acela se poate arăta-măsmaestră.

În urmîrîm evolu[atiile temperamentalului său muzical, precoce [i de mai tîrziu.

Îmi spunea Mamaia, (Mama Postului) că încă de copil o uimea lorgu] (alături se spunea în familie postului) cu smul] i pînăcerea lui peatru muzicii.

Stătea împreună cu copilul sărbătorind fîntina din coljul grădinării. După lungă lîcere [i ascultare spunea: "Cîndva și plece-

- Mai, săt mania, să ascultăm pînătore. Nu azi ce frumos cînt...

[i mama mărturisea să mai nîmîni. Ma tîrziu, poetul va scrie un vers...

„O pîsărici modulăzi vîz?" sau o pîsărici a iarni a fîcut... reminiscențe de atunci? cine [i el...

Dacă trăcea în gînd publică tot cu mamaia la una din ficele ei, [i în acele zile cînta farfaramilitari în pavilion, copilul îi spunea: „Să stîmpească banane, să ascultăm cum cîntă muzica... Ce frumos este să cîntecuți în alătură!... [i această farfara se ascunde bine în cerdacă casă pînătore!”, decarează dintr-o fante poezie... Rîminești! (tot în preajma mării) care [i citea romanul, [i asculta multă...

Poate și pînă în zi de pele alături va irumpe mai tîrziu poema FANFARA...

Clopotele de la catedrală care este foarte aproape de casa pînătorească, le asculta de asemenea dar cînd erau prizonieri, [i astupă urechile.

În familia poetului se lăzeamu. Cîte două surorii mai mari cintau lapără, Virgină creamă mică la viauori, căpătătelei cu Eugen, un vorior foarte pasional. Cel mai talentat era poetul. De aceea primă clasa de gimnaziu a început să studieze viauori profesor particular. Ma tîrziu, în ultimă clasa de liceu, cîntăriu orchestra viaoră lă [i la unele sebeuri [colară și dirige o orchestra. Profesorul de viauori și cintăruia Conservatorul, cel de desen belle arte, iar cel de gimnastică Educația Fizică. La toate acestea obijnea nota zece, în daunămatematică la careu era nouă excele.

În clasa a 4-a gimnaziului, trimis de liceu la concursul Tinerimii Române obținut premiul I pentru desen artistic deosebit - premiul I pejar. Desenelele erau rezolvate în cîteva secunde și cu excepțională înfluirare. De aceea erau sebeurile de la clasa de programatica soli și interprat pe nîspre muzical și clasic...

Nu e de miră deci, cîntărea și crea poetic este o lungă simfonie cu cuvîntul poetic folosit cu arti unici, prin nou [i originalitatea care să împusă de la început cu [i pînă după ce (aceasta de enă de activitate poetică)... Aproape în tot acest timp viaoră a fost preînțitorul său scump [i nedespătu, în lungile [i marilele singurătăți], înaintîi reînspirări, suport artistic [i moral pentru vicitudinile cu care viajă și acoperă! S-a deosebit de tîrziu, întăriprea de exces de generozitate. Într-o zi a vîzut pe fereastră dala strădu[recind un aer de cartier jepit, descul] de o scăbiuine schelitică, purtînd pebra] ovoară din care se înscrisă cu un arcu dintr-un stungan de porumb. L-a cutremurat nerăbdător cumizarea lui viaoră în fața grad, a deschis fereastră, l-a chemat [i i-a întins proprietăsa viaoră, spunîndu-i „la opea ta, vei putea! [i gamă binucă...! (Bîza viaoră AMATTI

l-a însărcinat pe bătrîn. Ar fi masă ca în brajmul său, pe mărginea trotuarului în fasacă și întrebînd pe femeia de serviciu din doară

l-a amăgit...

A mai cintat mai tîrziu pe viaoră Virginie care decedase... dar a demonală [i peaschea, care să îl la muzeul Bacovia din Bucuresti. Îmi spunea cu nuanță algăregat, O! Dacă ar fi un STRADIVARIUS... ca etuii se mulți an...

Si pînă demacum în anțierul muzical al poeziei bacoviene.

În familia poetului, aveau loc [i petreceri, soarele, serate, organizate de surorile sale. La acestea participa [i întrînlor frate, care și cubucu frenzele vîzării, dar întrările păzeau contemporelegăنجă tinerilor prechi, sub reverbera jocurilor de amărunt din saloul „Pin defern” cum îl numea în poemele sale în POEMA IN OGLINDĂ” (marile ogozii venările prezente [i azi în Muzeul Bacovia din Bacu) ALB. Orchestra începu cu indigenegeajudecă! Saloul nu avea visu rozealte... / un vis de devaluare abe... Un val de voluri abe... / Spaju, infinit, de o triste]je amoroasă... în aurora plină de viaore... Balul ab-a se rasfrat pe înțesat și într-o Cintă dură slăvit... / Larg, mitat de vîremuri viitoare.

Am citat întreaga poezie, pentru luminozitatea, eleganța [i sugestivă atmosferă, deschisă de înțefabul vers „Orchestra începu cu o indigoare grajă osă”...

Urmată expozitia poartă chiar titlul muzical LARGOCIT/MTOT în înțregime fiind pandantul inefabil al celei de mai sus MUZICA SONORIZA ORICE ATOM... / Dor deține [i de ată lumea DOR... / Rana: durere într-un nume Pe om... / To] se gîndescă la viajă lor... / La rîmăjător, Muzica sonoriza orice atom... (de scris, la începutul veacului)...

În această vibrantă sonoritate, gîndul devine grav, visul melancolic, filozofic existențial [i nonexistențial, [i despușe spreinvea [i spore o altă lume... muzica sonorizează] mai deținătorul... în cadrul a versurilor sincopate eleganță, poetică major...

Nu neputem îngădui că credeamă cătoarene în extensie în care auditiul apare în altă ipostază întrice, în poeme descriptive, în tabouri desenate cu cîntările sugerăvînă în cadrul cuvîntelor cu adinci rezonanțe auditive. În sondaj redat în numeroasele asemenea versuri muzicale, cîmpregnăzu[muzical străfăci sau chiar înregile poeziei cu temedeatormău sau atuturori andropimpuri, ori a interiorelor în care poetul i-a trăit singurăce, apropape schimbi mai toată via] se.

Oda a mea în inspirație! Cu brieni și zuguri vîti! (Aici nu stă nici o iubită! Afară toamna despletită! În mii de fluturi cintă...)

BACOVIA [i muzica

În cadrul trisurii lemnului mut: POC...Toamna și în gram frunze de metal/ VîNT...TOAMNĂ, în grădini acordătoare/ Depărțea cea nouă dușume moara... / Un vîntuș singur plinge atenție/ Pe cind vîntul hohotează în bulevard de galaciale... / Auș plăoaie curge pe drum/ Adorm, Asculf/ Afară în forestă/ Toamna a spus/ Ofl. / Lanapă înge/ Anii mei, anii/ / Trece... la auzi corbi nî-am zis singur/ [i-am dătat], / înțareaza grede plumbei/Ningeștri...

Toamna are cete mai dese motive muzicale ca [i] ploaia, anotimpuri în care poetul este mai căsătorit, [i] deci mai pred spus la visătură, contemplarea [i] inspirația poetică. În aceste zile, viața poeziei și muzicii se întâlnesc într-un singur spațiu.

Toamna din cadrul toamnădinții din instrumentul său de lemn, în Rumbeldearn, Numea vîntul singur plinge atenție, saupe cînd vîntul hohotează în bulevard de galaciale. Noptea red încordarea cu care ascultă tumultul poloi în singurătatea ei ferintă: „Auș plăoaie curge pe drum!... Adorm, asculf! / La forestă toamna a spus! Ofl... Tot din acea singură noapte autunnală surprinde versurile din poezia SINGUR. Prin noapte toamne desplinită / în mil de flăueră dințat de lăbuli și ururi...”

Vîntul (o panoramă), îl teriferă plinșteau catherinei / Rîngerea catherinei fanfară / O ară triștă uitătă / [i] stămîpîndătă / [i] devenești / Cetatea în trei biserici / O ară triștă uitătă / [i] stam împletit / [i] de vecuri / Cetatea pîrea bisericii... Roasă îl provocă / ne vorzare specifică... / „Ofl plinătă / înghi cîndpîndătă / Dați ploută / [i] sună umil catot de lăbuli și ururi...”

În descompunere autunnală, în amurg, poetul percep prin cîngile goale un sunet de sohet, [i] aude cum sună, a frunzelor hor... Vîntul îl inspiră toamna versuri ca acestea: VÎNT Toamna a jînat cu un trișt accent/ Bate gol în boala boala butură, / Vîntul sună, lemnul ră/ De/părătevin ecouri vecni de pînă...

În poezia „Serașul”, ne spune: „A masserăndă să-riștă/ în note grădini și blestemate... În poemă Vals de toamnă/ / La geomuri toamnădinții / funerari / Un/vînd suzdolat / [i] monoton... / Hai și dansim luptă doar/ la toamnei boace funerar... Acum înțâi valul / i mai / Auzi cum muzicanii sunt clar / în parcă fănic, antic / i solemn / Din instrumentul său de lemn / Hai și dansim luptă? după el toamnele boice mortură...”

În amplasom MARF JUNEBRU (Dupa Chopin) Ningea bogată [i] tristință și atrizură / Cînd-a apărta găeșii davură... / Amă prin noapte vințul / flăurea puștiu! Un larg [i] gol salon vedean prin draperii / ar la clăi o brumă desplinită / Cîntăputind-o mancă și crinii, / [i] crin dista, genind în trei, dilă... / [i] în găeșii sună funebra melodie / iar vîntul flăurea și ca jîpuțul de tren... / [i] lung găeșii ar cuțu-acum de sună... / Cîntau amar, era dărî / Rîngerea clavirul trișt [i] violin... / Trîzbu murea clavirul lung gerindă / Luptă cu flăile în agone... / Încheam cu versurile Lacustră în care poetul creaază atmosferă ancestrală / lacrume lacrume într-un deluviu cu mări conținute [te zile] [i] noap... / De-a tine popă / aud plouănd / Aud maternă plingind...”

Simul în auditiv de o zguduitare acută, predestinat a surprinde cenușa Bacovia și apăsușă, constituie nesfîrșitul fizic poetică și sursează, capuen înșir-temîrgrite, auribună întrregul registru Bacovia.

Compozitorul Ion Dumitrescu îmi spuneaodă că cînceputul, fiicește și lui Bacovia este omul de ocară și însîr și însîr un lid...

Al se [i] apătă numeroasele liduri ale altor compozitori emeriți ai muzicii românești... Doru Popovici (cinci liduri), Zeni Vanea, Hilda Jerecă, Mihail Jora, (Primal) Felicia Donceanu, [i] alii mulți compozitori, însuminduți acum un bogat florilegii de cîntecă de versuri de Bacovia.

Poetul însuși adaptase pe note poezia MAMA de Eminescu, [i] poezii din vol. „Cîndvîo de tencuță” de (te)tan Petric. A desea mi le cîntă la viață în surdină, Melodii de un dulos [i] profund patetism. Chiar din vol. meu „Muguri cenușii” îi aprovizionă și frumosă melodie pentru poemul „Vreasă și moară / florile demăr... / Mi și cîntă mai în fiecare primăvară cînd vîntul de forestă casă / odîi săle era o profuziune de florile abe. Această poezie a mai fost compusă [i] de compozitorul G. Duci, stabilit în Franță. Mi-a conflat noastră... Deacea nu mai a puște portativ propriu sa compoză și nu areă îbdare să transcrie acela minusculo improvizații și atît de diuș concepție...

Bacovia era [i] un pasionat interpret al marilor compozitori, preferați: Chopin, Césarowski, Beethoven, Wagner, [i] autori demuzică decaneri, [i] Tosselli [i] și i...“

Trecînd la creația poetică, într-universardin vol. StanjeBurgheze, Bacovia se autodefină [i] „Compozitor de vorbe”... Cu acest volum poetul face cecitura spre poezia cea mai modernă peceren-omul cultivă după tehnici acăzîci acordările vîlmine anterioare. În el de prin 1940, spineacă vîtorii, trăduză și emancipă poezia din [i] cîtelele arte, de încorseitatea prozodiei, respectiv în poezie discursul lîric esențializat, poemele decantate dincolo de rimă [i] ritm, plîndrele exurîntă [i] -alăcti-affectiv-emotional, fără decareu poate exista nici o artă, cu altă mai multă poezie în vierădeca - și frustă muzica, a uicii o. O poezie numi proză înjîrată, în versuri, ea totușu nu va avea nervul, viaibilitatea poetică... Cu aceste convingeri, a început ultimul două vol. deversuri STANJEBURGHEZE [i] STANJ E [VERSETE]... (i timpul, i-a dat dreptate).

Cu această volumul Bacovia întră în cîtezător [i] anticipativ în poezia nouă depășită de ideile poeziei universale, casti și precursor, plîndrele meu nervul muzical, chiar în poemele în care aproape este exlusivice vorbă, (citește STANJ E [VERSETE]) ultimul vol. pecare abia la zece ani de la moarte poețului am reușit să-l editez deîn viață, înfiind publicate în unele reviste cîteva din acele poezii... Venuse și el prea devreme... Astăzi, eseuul lui Ion Carăon, le-apus în adveță rătăcoră valoare deponieră în literatura contemporană universală.

Agatha GRIGORESCU -BACOVIA

MUZICA MOLDOVIENĂ

1. **1. Cîndvîo de tencuță**

2. **2. Mama**

3. **3. Cîntăputind-o mancă și crinii**

4. **4. Cîndvîo de tencuță**

5. **5. Mama**

6. **6. Cîndvîo de tencuță**

7. **7. Mama**

8. **8. Cîndvîo de tencuță**

9. **9. Mama**

10. **10. Cîndvîo de tencuță**

11. **11. Mama**

12. **12. Cîndvîo de tencuță**

13. **13. Mama**

14. **14. Cîndvîo de tencuță**

15. **15. Mama**

16. **16. Cîndvîo de tencuță**

17. **17. Mama**

18. **18. Cîndvîo de tencuță**

19. **19. Mama**

20. **20. Cîndvîo de tencuță**

21. **21. Mama**

22. **22. Cîndvîo de tencuță**

23. **23. Mama**

24. **24. Cîndvîo de tencuță**

25. **25. Mama**

26. **26. Cîndvîo de tencuță**

27. **27. Mama**

28. **28. Cîndvîo de tencuță**

29. **29. Mama**

30. **30. Cîndvîo de tencuță**

31. **31. Mama**

32. **32. Cîndvîo de tencuță**

33. **33. Mama**

34. **34. Cîndvîo de tencuță**

35. **35. Mama**

36. **36. Cîndvîo de tencuță**

37. **37. Mama**

38. **38. Cîndvîo de tencuță**

39. **39. Mama**

40. **40. Cîndvîo de tencuță**

41. **41. Mama**

42. **42. Cîndvîo de tencuță**

43. **43. Mama**

44. **44. Cîndvîo de tencuță**

45. **45. Mama**

46. **46. Cîndvîo de tencuță**

47. **47. Mama**

48. **48. Cîndvîo de tencuță**

49. **49. Mama**

50. **50. Cîndvîo de tencuță**

51. **51. Mama**

52. **52. Cîndvîo de tencuță**

53. **53. Mama**

54. **54. Cîndvîo de tencuță**

55. **55. Mama**

56. **56. Cîndvîo de tencuță**

57. **57. Mama**

58. **58. Cîndvîo de tencuță**

59. **59. Mama**

60. **60. Cîndvîo de tencuță**

61. **61. Mama**

62. **62. Cîndvîo de tencuță**

63. **63. Mama**

64. **64. Cîndvîo de tencuță**

65. **65. Mama**

66. **66. Cîndvîo de tencuță**

67. **67. Mama**

68. **68. Cîndvîo de tencuță**

69. **69. Mama**

70. **70. Cîndvîo de tencuță**

71. **71. Mama**

72. **72. Cîndvîo de tencuță**

73. **73. Mama**

74. **74. Cîndvîo de tencuță**

75. **75. Mama**

76. **76. Cîndvîo de tencuță**

77. **77. Mama**

78. **78. Cîndvîo de tencuță**

79. **79. Mama**

80. **80. Cîndvîo de tencuță**

81. **81. Mama**

82. **82. Cîndvîo de tencuță**

83. **83. Mama**

84. **84. Cîndvîo de tencuță**

85. **85. Mama**

86. **86. Cîndvîo de tencuță**

87. **87. Mama**

88. **88. Cîndvîo de tencuță**

89. **89. Mama**

90. **90. Cîndvîo de tencuță**

91. **91. Mama**

92. **92. Cîndvîo de tencuță**

93. **93. Mama**

94. **94. Cîndvîo de tencuță**

95. **95. Mama**

96. **96. Cîndvîo de tencuță**

97. **97. Mama**

98. **98. Cîndvîo de tencuță**

99. **99. Mama**

100. **100. Cîndvîo de tencuță**

101. **101. Mama**

102. **102. Cîndvîo de tencuță**

103. **103. Mama**

104. **104. Cîndvîo de tencuță**

105. **105. Mama**

106. **106. Cîndvîo de tencuță**

107. **107. Mama**

108. **108. Cîndvîo de tencuță**

109. **109. Mama**

110. **110. Cîndvîo de tencuță**

111. **111. Mama**

112. **112. Cîndvîo de tencuță**

113. **113. Mama**

114. **114. Cîndvîo de tencuță**

115. **115. Mama**

116. **116. Cîndvîo de tencuță**

117. **117. Mama**

118. **118. Cîndvîo de tencuță**

119. **119. Mama**

120. **120. Cîndvîo de tencuță**

121. **121. Mama**

122. **122. Cîndvîo de tencuță**

123. **123. Mama**

124. **124. Cîndvîo de tencuță**

125. **125. Mama**

126. **126. Cîndvîo de tencuță**

127. **127. Mama**

128. **128. Cîndvîo de tencuță**

129. **129. Mama**

130. **130. Cîndvîo de tencuță**

131. **131. Mama**

132. **132. Cîndvîo de tencuță**

133. **133. Mama**

134. **134. Cîndvîo de tencuță**

135. **135. Mama**

136. **136. Cîndvîo de tencuță**

137. **137. Mama**

138. **138. Cîndvîo de tencuță**

139. **139. Mama**

140. **140. Cîndvîo de tencuță**

141. **141. Mama**

142. **142. Cîndvîo de tencuță**

143. **143. Mama**

144. **144. Cîndvîo de tencuță**

145. **145. Mama**

146. **146. Cîndvîo de tencuță**

147. **147. Mama**

148. **148. Cîndvîo de tencuță**

149. **149. Mama**

150. **150. Cîndvîo de tencuță**

151. **151. Mama**

152. **152. Cîndvîo de tencuță**

153. **153. Mama**

154. **154. Cîndvîo de tencuță**

155. **155. Mama**

156. **156. Cîndvîo de tencuță**

157. **157. Mama**

158. **158. Cîndvîo de tencuță**

159. **159. Mama**

160. **160. Cîndvîo de tencuță**

161. **161. Mama**

162. **162. Cîndvîo de tencuță**

163. **163. Mama**

164. **164. Cîndvîo de tencuță**

165. **165. Mama**

166. **166. Cîndvîo de tencuță**

167. **167. Mama**

168. **168. Cîndvîo de tencuță**

169. **169. Mama**

170. **170. Cîndvîo de tencuță**

171. **171. Mama**

172. **172. Cîndvîo de tencuță**

173. **173. Mama**

174. **174. Cîndvîo de tencuță**

175. **175. Mama**

176. **176. Cîndvîo de tencuță**

177. **177. Mama**

178. **178. Cîndvîo de tencuță**

179. **179. Mama**

180. **180. Cîndvîo de tencuță**

181. **181. Mama**

182. **182. Cîndvîo de tencuță**

183. **183. Mama**

184. **184. Cîndvîo de tencuță**

185. **185. Mama**

186. **186. Cîndvîo de tencuță**

187. **187. Mama**

188. **188. Cîndvîo de tencuță**

189. **189. Mama**

190. **190. Cîndvîo de tencuță**

191. **191. Mama**

192. **192. Cîndvîo de tencuță**

193. **193. Mama**

194. **194. Cîndvîo de tencuță**

195. **195. Mama**

196. **196. Cîndvîo de tencuță**

197. **197. Mama**

198. **198. Cîndvîo de tencuță**

199. **199. Mama**

200. **200. Cîndvîo de tencuță**

201. **201. Mama**

202. **202. Cîndvîo de tencuță**

203. **203. Mama**

204. **204. Cîndvîo de tencuță**

205. **205. Mama**

206. **206. Cîndvîo de tencuță**

207. **207. Mama**

208. **208. Cîndvîo de tencuță**

209. **209. Mama**

210. **210. Cîndvîo de tencuță**

211. **211. Mama**

212. **212. Cîndvîo de tencuță**

213. **213. Mama**

214. **214. Cîndvîo de tencuță**

215. **215. Mama**

216. **216. Cîndvîo de tencuță**

217. **217. Mama**

218. **218. Cîndvîo de tencuță**

219. **219. Mama**

220. **220. Cîndvîo de tencuță**

221. **221. Mama**

222. **222. Cîndvîo de tencuță**

223. **223. Mama**

224. **224. Cîndvîo de tencuță**

225. **225. Mama**

226. **226. Cîndvîo de tencuță**

227. **227. Mama**

228. **228. Cîndvîo de tencuță**

229. **229. Mama**

230. **230. Cîndvîo de tencuță**

231. **231. Mama**

232. **232. Cîndvîo de tencuță**

233. **233. Mama**

234. **234. Cîndvîo de tencuță**

235. **235. Mama**

236. **236. Cîndvîo de tencuță**

237. **237. Mama**

238. **238. Cîndvîo de tencuță**

239. **239. Mama**

240. **240. Cîndvîo de tencuță**

241. **241. Mama**

242. **242. Cîndvîo de tencuță**

243. **243. Mama**

244. **244. Cîndvîo de tencuță**

245. **245. Mama**

246. **246. Cîndvîo de tencuță**

247. **247. Mama**

248. **248. Cîndvîo de tencuță**

249. **249. Mama**

250. **250. Cîndvîo de tencuță**

251. **251. Mama**

252. **252. Cîndvîo de tencuță**

253. **253. Mama**

254. **254. Cîndvîo de tencuță**

255. **255. Mama**

256. **256. Cîndvîo de tencuță**

257. **257. Mama**

258. **258. Cîndvîo de tencuță**

259. **259. Mama**

260. **260. Cîndvîo de tencuță**

261. **261. Mama**

262. **262. Cîndvîo de tencuță**

263. **263. Mama**

264. **264. Cîndvîo de tencuță**

265. **265. Mama**

266. **266. Cîndvîo de tencuță**

267. **267. Mama**

268. **268. Cîndvîo de tencuță**

269. **269. Mama**

270. **270. Cîndvîo de tencuță**

271. **271. Mama**

272. **272. Cîndvîo de tencuță**

273. **273. Mama**

274. **274. Cîndvîo de tencuță**

275. **275. Mama**

276. **276. Cîndvîo de tencuță**

277. **277. Mama**

278. **278. Cîndvîo de tencuță**

279. **279. Mama**

280. **280. Cîndvîo de tencuță**

281. **281. Mama**

282. **282. Cîndvîo de tencuță**

283. **283. Mama**

284. **284. Cîndvîo de tencuță**

285. **285. Mama**

286. **286. Cîndvîo de tencuță**

287. **287. Mama**

288. **288. Cîndvîo de tencuță**

289. **289. Mama**

290. **290. Cîndvîo de tencuță**

291. **291. Mama**

292. **292. Cîndvîo de tencuță**

293. **293. Mama**

294. **294. Cîndvîo de tencuță**

295. **295. Mama**

296. **296. Cîndvîo de tencuță**

297. **297. Mama**

298. **298. Cîndvîo de tencuță**

299. **299. Mama**

300. **300. Cîndvîo de tencuță**

301. **301. Mama**

302. **302. Cîndvîo de tencuță**

303. **303. Mama**

304. **304. Cîndvîo de tencuță**

305. **305. Mama**

306. **306. Cîndvîo de tencuță**

307. **307. Mama**

308. **308. Cîndvîo de tencuță**

309. **309. Mama**

310. **310. Cîndvîo de tencuță**

311. **311. Mama**

312. **312. Cîndvîo de tencuță**

313. **313. Mama**

314. **314. Cîndvîo de tencuță**

315. **315. Mama**

316. **316. Cîndvîo de tencuță**

317. **317. Mama**

318. **318. Cîndvîo de tencuță**

319. **319. Mama**

320. **320. Cîndvîo de tencuță**

321. **321. Mama**

322. **322. Cîndvîo de tencuță**

323. **323. Mama**

324. **324. Cîndvîo de tencuță**

325. **325. Mama**

326. **326. Cîndvîo de tencuță**

327. **327. Mama**

328. **328. Cîndvîo de tencuță**

329. **329. Mama**

330. **330. Cîndvîo de tencuță**

331. **331. Mama**

332. **332. Cîndvîo de tencuță**

333. **333. Mama**

334. **334. Cîndvîo de tencuță**

335. **335. Mama**

336. **336. Cîndvîo de tencuță**

337. **337. Mama**

338. **338. Cîndvîo de tencuță**

339. **339. Mama**

340. **340. Cîndvîo de tencuță**

341. **341. Mama**

342. **342. Cîndvîo de tencuță**

343. **343. Mama**

344. **344. Cîndvîo de tencuță**

345. **345. Mama**

346. **346. Cîndvîo de tencuță**

347. **347. Mama**

348. **348. Cîndvîo de tencuță**

349. **349. Mama**

350. **350. Cîndvîo de tencuță**

351. **351. Mama**

352. **352. Cîndvîo de tencuță**

353. **353. Mama**

354. **354. Cîndvîo de tencuță**

355. **355. Mama**

356. **356. Cîndvîo de tencuță**

357. **357. Mama**

358. **358. Cîndvîo de tencuță**

359. **359. Mama**

360. **360. Cîndvîo de tencuță**

361. **361. Mama**

362. **362. Cîndvîo de tencuță**

363. **363. Mama**

364. **364. Cîndvîo de tencuță**

365. **365. Mama**

366. **366. Cîndvîo de tencuță**

367. **367. Mama**

368. **368. Cîndvîo de tencuță**

369. **369. Mama**

370. **370. Cîndvîo de tencuță**

371. **371. Mama**

372. **372. Cîndvîo de tencuță**

373. **373. Mama**

374. **374. Cîndvîo de tencuță**

375. **375. Mama**

376. **376. Cîndvîo de tencuță**

377. **377. Mama**

378. **378. Cîndvîo de tencuță**

379. **379. Mama**

380. **380. Cîndvîo de tencuță**

381. **381. Mama**

382. **382. Cîndvîo de tencuță**

383. **383. Mama**

384. **384. Cîndvîo de tencuță**

385. **385. Mama**

386. **386. Cîndvîo de tencuță**

387. **387. Mama**

388. **388. Cîndvîo de tencuță**

389. **389. Mama**

390. **390. Cîndvîo**

Ion LUCA `n file de corespondență

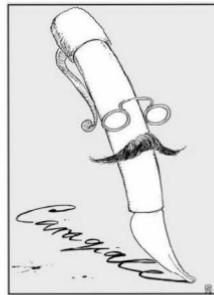
Ion Luca (07.12.1894, Roman - 30.01.1972, București), înmormântat la Vatra Dornei în cimitirul "Chilia" - a fost, se vede, un adept preconvins al dialogului prin corespondență. De aceea scrisorile primite de el nu impresionează căuți depuți în ordine canitativă. { i nici, cuprinsă în exceptii, din punct de vedere conținut. De altfel, ciornele scrisorilor preicum cele ale memoriorilor sale, nearătă un epistolar extrem de economicos, ca și nu zicem chiar parcimonios, la vorbă. El [i] retriagă mesajul, călătă mult cuprinzător, la o minimă structură intergabilă, comunicând strictul nevoie, de regulă, sorginte utilitară, pragmatică (repräsentant sau tipărirea creației sale dramaticice). Este o scrisoare, cea puțină în aceste circumstanțe, deosebit de prețioasă și nu [i] îngrijorează să se întreacrepă mult cu vorba. Toti, destinații [i] expeditori, se adaptă[ă] la aceea și concordă [i] arid, îspunzând parțial unei provocări implicite, venită din partea lui Ion Luca. Cât despre extragerea corespondențelor și, este de refuzat c[ă]c, cu puține exceptii, acțiunea provin dintr-o lume mai puțin cunoscătoare în reprezentativitate (i mai deselor) decizională. În perimetrul vieții noastre spirituale. Nu sunt, ad ci, personalități demnă de evocată, și mai destul de influență, decisiu[ă]. Scrisorile „căd cu greutate” mai mult sau mai puțin impresionantă (Lucian Teodosiu, Valeriu Ananie, George Vraca, Isaiu Rădulescu, Any Brăescu, Ion Bănuțiu...) au fost degea publicate, revuistic, de noi, nu cu semnătura centenarului dramaturgului, în anul 1994, în revista pe numele „Tribuna”, „Literatură”, „Ateneu”, „Bucovinăliteratură”, „Dacia literară” [i.a. Totuși, unde nu lipsește de importanță], au rămas înăptere... Dintre cele vreo 25 de scrisori, de interes literar (afărate în arhiva dramaturgului dela Complexul Muzeu „Bucovina” din Suceava) publicate încă, relevante pentru opera [i] personalității scriitorului [i] în privința jurnalistică și entuziasmului său în teatrul său (sau în teatrul său și în teatrul lui Mihai Fotino), Zlate Nicăie - agent diplomatic (7), Val Mugur - regizor; Daniel Dimitriu - critic [i] istoric literar; Casmir Vănoșki - traducător; Vasile Maximovici-Bancu - scriitor, sociodindu-se însemnatul cea de cipruță [i] interesul pentru o personalitate [i] creația dramatică a lui Ion Luca, într-un sistem derulat strict literar și amabil, bătrân, în casă cu Iuliu Daniel Dimitriu, mai mult decât atât, familia (având în vedere formula de adresare), într-o afecționată, prima deosebită înținsă sau atât, contextul specific acuzat. Obiectul derulările [i] al fiecărui scriitor fiind transparentă, comentariile pe acestei linii ne separă de prisos.

Totuși [i] căteva răsu[ă]ri sunt de trebunit... Nicăun dintre dorințele, intenții, răsunătre, exprimate în scrisorile adresate lui Ion Luca de Mihai Fotino, Val Mugur, Casmir Vănoșki și Vasile Maximovici-Bancu - au depășit [i] stadiul deziderator sau al zvonurilor menite - și procurat dramaturgului [i] care, bucuroș și speranță, înrău[ă]tă de treburile ajutătoare [i] capătă deosebită lectoratul. În beneficiul interesului pe care îl comportă la vremea respectivă, una sau altă parte din scrisoare, ca volumul de teatru apărut în anul 1963, îngrădit [i] prăjat, cu adesea [i] comprehensibilitate, de Valeriu Popescu, Edi[tor]a pentru Literatură. Singura tentativă, exprimată epistolar, convertită infapt (notabilă), este aceea din scrisoarea lui Daniel Dimitriu, datând din 10 noiembrie 1969, într-un sfîrșit publicat (nu în româna [i] într-o răsu[ă]tură, ulterior, condamnată într-o urcătură [i] urcătură de reporter, pentru că, din aceasta în-aflătă o faptă deosebită conjurată), sub titlu: Ion Luca la 75 de ani... „Dramaturgia și cea mai grea meseie din lume”, în revista „Cronica”, de la Iași, nr. 52 (203), 1969.

Nicolae CĂRLAN

"Cărgăile", caricatură, René PUDLO, USA

"Cărgăile", caricatură, Vicente SARDINHA, Portugal

probleme de ordin imediatice ne-ar interesa pe noi decocmai.

Findină situația deza lipită din București - cu ocazia concediului - și grăbesc să îl trimitem prin poștă lucrările Dvs., „Femeia Cezarului” [i], „Chișinău”, și îl mulțumesc înții o dată pentru amabilitatea Dvs. [i] să vă asigur de respectul meu,

Zlate Nicăie

Iubite prietene,

Te felicit pentru apariția volumului. Din pînă înimii! - La Constanța n-am putut să fac nimic, fiindcă de mult nu mai sunt în teatru din Constanța. Am revenit la vagabondajul meu artistic, într-o stupării [i] în neprincipiu în ce ar trebui să priceapă. Acum sunt din nou la Botani, invitat să pun în scena „Titanic Vals”. - Lucrez cu plăcere [i] într-o modulă moldovenesc.

Al D-tale cu toată dragostea [i] admirația,

Val Mugur

Botoșani, 20 nov. 1963

Dragul meu,

S-ar putea să se zâmbească dorința amândură de a colabora. - Pentru acest sărăcău, te rog să trimitești un urgență în teatru, pe care o are în repertoriu Teatrul din Petroșani [i] al cărui spectacol se pare că nu încredințămat. - Cum eu plec peste 3 săptămâni din Constanța, și ar fi bun să primești textul căt mai repede.

Atâtădată, te îmbrățișez cu totă prietenia,

Val [Mugur]

31 iulie 1967, Constanța, tel. 4327

Tovarăș [e]Luca!

Îndrăgostea și, de altfel, dorința să rănduiți [i] cu o propunere.

Atradus până acum în limba maghiară cîteva piese [i] lucru în proiect (Topârceanu, Mirodan, Sebastian, Freciyan) - mi-ar face placere să transpuncă [i] lucrările de la Dv. Sunt convins că teatru maghiar din județ (Cluj, Targu-Mureș) și

Ion LUCA `n file de corespondență

34

eventual) ar include cu pălcere în repertoriul său [i o dramă] delon Luca.

Pentru a mă ajunge la treabă, îl avea nevoie de vreo trei piese [a în]drenarea Dv. de alegedinăele pe care o consider că merge mai bine în ungur[te], pentru publicul ardelen.

Sper că vîntoarea noastră colaborare va fi lăbăzată. [i a]ștept spusul Dv.

Cu stimă,

Cazimir Vajnovski

București 4

Str. Mihail Kogălniceanu

25

[București, 12 nov. /'19/ 65] (după [timpila poftă, n.N.C.]

*

Dragi băieți Jenică,

Din fericire iau iată ce am ajuns să așe în fiecare lucru.

Numei avemva [i] dela dumneata, sper că totul e bine [i] să [i] dorim mereu.

Ta[tep]ti morâncându dragostea la noi.

Dan

*

Mult stimate băieți Jenică,

Însfăt [i] am ajuns o față peasta [i] trimisă în curier chedionat, urmăriindcă baza răspunsurilor la ei și închegă convorbire, un interviu cum se zice în mod obișnuit, care să potăsă exigențele publicității. Întrările formulează de mine nu sunt, deci puțin din punctul de vedere al formei, definitive. S-a putut ca unele ledini să eviți și răspuns. Sar pe ca un singur răspuns să satisfacă două sau trei întrebări, deci să fie înutil relua rea lor.

Mi interesează ceva mai bine celor primite de dăta, să potăce spre atrinție tiparuri, un material antrenant, că mai puținsec [R] spunde-mi că [po]t de amplu la fiecare întrebare, nu te devinăgi, evitândăci consider că e posibil acest lucru. În fonduri cred că nu este precisă unele puncte devinăgi personale, tocmai de aceea am dat curs [i] unor întrebări cu caracter mai frontal.

A vănd la dispoziție [i] prelegerile dătelevoi prelucrări [i] a fel materialul înaintă să lase impresia unei discuții „pe viu” deci spontane [i] fire [i]. Să fieun dialog... ca la teatrul lăsat-mi și sintătăde categoric în opinie [i] amintiri. Amincă cădor să precizez felul cum vă dă eu un dialog cu dramaturgul Ion Luca ocasonat de o impresionantă aniversare. Orice obicejii [i], teror și mă aduci la cunoștință, mă voi supune tuturor exigelor dătele. Vreau că în primul rând că „ancheta” să fie mulțumită.

Decembrie aproape [i] sper să am vești de la dăta căt mai grabnic. Dacă eventual felul în care vă dă lucruri este nemulțumită, scrie-mi totuși [i] desigur voi renunța.

Pe la noi toate bune. Complimente de la mama [i] tata, te a[tep]ti cu bucurie în la [i].

Cu multă dragoste [i] prejurie

Din nu

1) Deci 75 de ani... Căi din ei au fost dedicati teatrului?

2) [i] pentru că tot suntem la capitalul cifre, căpete scris, că piese jucate?

3) Dintre spectacolele cu piese dv. puse de teatru noastră în ultimi anii, care v-au dat cele mai satisfacții?

4) Ca om de teatru, de ce ați alește teatrul [i] nu altceva?

5) Ați mai scris altceva în afara de teatru? Dacă nu, de ce? Bănuiesc ceva, odată în spuneați și o foarteagă descrie teatru, dar în clipă în care te-a deci s-o faci, trebuie să renunți, nu poți să nu renunzi la tot.

6) [i] de ce credeți că teatrul este istoric?

7) Un tanăr poze [i] dramaturg din zilele noastre spunea că o piesă istorică poate fi parăbie în care pe istorie a că[big]o-i. Coperțe a evalui?

8) Mi-am putut da seama că în piesele dv. apărtă istoric, documentar, interesante, mihi pui. E un preț, să spunem. Nu-i nimic nou în asta. [i] totuși [i] de ceva [i] alestocmai istoria și prezentul cu conflictul istoric?

9) O serie de voci afirmă că teatrul istoric „i-ar trebui vacuu”, numai corăpunde cuprinzătoriile spectacolului modern. A[vea]să [i]trecă la a[big]i. Spunem?

10) [i] pentru că astăzi facem o numărătoare a anilor, vă înțrepră, poate e o indiscreție, cum priviți amintirile? G. M. Zamfirescu, V. I. Pop, Mihail Sorbul sunt, dacă nu mă înțeles, colegi de generație cu dv. Ce amintiri aveți din vremea lor: vă considerăți apariția nădușă unei anumite epoci din dezvoltarea dramaturgiei românești?

11) [i] acum o întrebare mai brutală: cesteteatru? [i] totuși [i] odisceul teatralorău? Afirmați că foarte puțini, chiar dintre cei căi scriu [i]iu de fapt cei aceea?

12) Din căi am înțeles eu de la dv. teatral și în bună parte un meț[e]u[gu]nu?

13) Așa preferință în dramaturgia universală [i]națională? Shakespeare poate piesele dv. în versuri sunt scrise în matru shakespeareian. Apoi Shakespeare a scris piese istorice în versuri. Vă aminate?

14) Apropos. De fapt faceți [i] poezie. De ce faceți poezie în teatru? Credeți că există o zonă unde poezia [i] teatru sunt inseparabile?

15) Din teatrul dv. nu lipesc pagini dedicate teatrului zilelor noastre. Cum poate dezăba teatrul, mă refer la atuurile lui, evenimentele zilelor noastre?

16) Căteva cuvinte despre dramaturgia actuală, despre critica teatrală.

17) Iar o indiscreție. Ce vă doriti pentru viitor?

(10. 11. /'19/69, după [timpila poftă din]la [i], n.N.C.)

Un cald „la mulți ani!” [i] multă sănătate, cu dragoste [i] dorim noi că de aci. Tea[tep]ti cu bucurie, oricând.

[Din nu]

la [i], 27.XII.1969

(Pe o carte de vizită cu inscripția imprimată: la [i], str. B. Ștefănescu, 24 B*, n.N.C.)

la [i], 6.XII.1970

Mult stimate băieți Jenică,

La căteva zile după plecarea dumitalei din la [i], CRONICA mi-a oronat căteva rânduri. Sunt amărăci articoului (p.5) nu a primit integral. Sau călăutări, dimișă depășă.

Oricum, mi bucur că pe această cale pot să aduc un modest omagiu autorului munteniei CHIAJNA.

Cu dragoste,

D./an/ Dimitriu

P.S. Te voi înțelege că continuarea cutotice apare în reviste.

București, 24 ianuarie 1966

Stimate Maestre și Luca,

Nă dăjuiesc că ați primit urări mele de bine [i] sănătate pentru 1966 - Le reînnosc [i] cu prijeu[ti] acestor rânduri, dorindu-vă numai bine [i] o vește plăcută pentru doastră. Teatrul „C. Notara” vă pusă în repetă[ie], Rachierila. Astăzi a spus Toma Dumitriu, rugăndu-mă să vă transmă.

„Am vorbit [i] cu Petru Lasculov pentru „Cele patru Mari” - dar nu lă pot da răspunsul afirmativ pentru ele. Lui Lasculov î-aplică foarte multă pieșă [i] în general cea[!] scrisă doastră. Dar cum a spus [i] el: ce pot să fac, nu suntem director.

În alt ordin de idei, a[tep]tam la București luna astăzi, dar zilelele cred că vă opriți locul.

Eu am terminat piesa „Bătrâna înimă târâi”, în 3 acte [i] tare[va] rău recunoscător dacă și binevoi să mi-o aducă [i] [să-mi spun] cea[!] scrisă doastră. În căteva rânduri pierză doastră ca vecchi [i] tălăi omide teatrul [i] al condeau[ti] -

Dacă împărtășim permită [i] pe rog comunică-mă casă [i] v-o trimiț prin poftă. Când vineți [i] la București o să mi-o aduceți, sau îmi veți comunica tot prin scris observații [i] jumile [i] sugestii de doastră la care eu [i] jo facem.

Dorindu-vă sănătate [i] an bună, înmână al doastră devotă.

Prof. Vasile Maximovici-Banciu (Ghi) din, Mori [ca]

Adresa mea: Str. Grădiștei 6-8, Sc. B, 45

București 12

Telefon 570769

P.S. Complimente de la Toma Dumitriu

-Caricatură - caricaturi - Jaime HUERTAS, Chile

Cel de al treilea capitol al cărții, intitulat „Validitatea dreptului”, este structurat în două părți, bine organizate pentru clarificarea problematicii.

În prima parte acestui capitol, denumită „Concepte ale validității”, cu dimensiuni restrânsă, sunt relatațele elementelor definitorii ale conceptului de drept, din perspectivă sociologică, etică [i juridică]. Raionamentul este următorul: „Celor trei elemente ale conceptului de drept, eficiență, social, corectitudine a conținutului [i legătate autoritară], le corespund trei concepte de valoare: cel sociologic, etic și juriidic” (p. 109).

Cât privește conceptul sociologic de validitate a dreptului, se bazează pe, are ca obiect validitatea socială. Din formularea lui Robert Alexy afișată în normă juridică, este valid în puncte vederescos dacă ea fie respectată, fior respectarea este sanctonată” (p. 109). Însă, un asemenean enunț nu poate fi considerat ambigiu, precum cele de „respectare” [i „sancționare”] a normei juridice. Dreptul consensului, acest concept admitea multitudinea de interpretări, discutate sistematic în cadrul sociologiei dreptului. Precizările trebuie să fie cuțuit cu mai mare atenție în legătură cu aspectele empirice ale eficienței și sociale a normei juridice. În această privință sunt suficiente trei perspective. Prima constă în aceea că validitatea socială este o chestedine care în demăsuri. A doua o constituie faptul că ea poate fi cunoscută pe bază a două criterii, cel al respectării [i cel al sanctonării nerespectării]. A treia perspectivă este că sancționarea nerespectării normelor de drept presupune exercitarea contrăriilor fizice, care, în sistemele de drept evolute, reprezintă o sarcină rezervată statului” (p. 111).

Conceptul de validitate a normei juridice ca obiect de validitate morală. Folosind cuvintele lui Robert Alexy, afișate în puncte vederescos din punct de vedere moral, dacă admite justificare morală” (p. 111). Conceptul etic de validitate este important întrucât se atenuează la baza teoriilor dreptului natural [i ale dreptului raional]. „Validitatea unei norme de drept natural sau a uneia de drept raional nu se bazează [nici pe oficiu] la societate, nici pe legătatea ei autoritară, ci doar pe corectitudinea conținutului și, justificat din perspectivă morală” (p. 111).

Spre deosebită de conceptualul sociologic [i de conceptual etic], conceptualul juridic de validitate are o struktură mult mai complexă, întrucât angajaază, pe lângă componenta proprie a acestui concept, respectiv, componenta internă, o componentă externă. În sens restrâns, conceptualul juridic de validitate a normelor de

Robert ALEXY și critica filosofiei pozitivistice a dreptului (II)

„Caricature”, caricatură - Michel BERGER, Elvagia

drept, se bazează doar pe caracteristicile specifice, respectiv, acele caracteristici care definează structura conceptuală internă. În sensul în care, acest concept angajaază [i structurează], rezultând din raporturile lui cu celelalte două concepte de validitate [i]. Aadar conceptual juridic de validitate, deși ca obiect de validitate juridică, trebuie să includă [i] elementele de validitate [i] socială, bătrâna, în viața unei anumite categorii de gânditori, trebuie să includă [i] elementele de validitate [i] morale. Pentru că sună Robert Alexy - „dacă un sistem de norme sau o normă nu are de loc validitatea socială, respectiv, nu prezintă nici un minim de eficiență socială, atunci acest sistem de norme sau acest normă nu este validă din punct de vedere juridic” (p. 112). Meritul gânditorului teoretică răsturnă din observația că, în perspectivă pozitivistă, conceptualul de validitate juridică include doar elemente de validitate [i] sociale, iar astăzi căci, pe lângă acestea, include [i] elemente de validitate [i] morale, vorbind de o perspectivă nonpozitivistă. „Dacă include doar elemente de validitate [i] sociale, este vorba de un concept pozitivist al validității juridice. Dacă include [i] elemente de validitate [i] morale, vorbind de un concept nonpozitivist al validității juridice” (p. 112). Aceasta nu înseamnă - crede Alexy - că nu poate fi formulat un concept de validitate juridică în sens restrâns, contrar conceptului de validitatea socială [i de validitatea morală]. Un asemenean concept de validitate juridică în sens restrâns ar obligea la cîndescerări și în viitoră conform ordinii dreptății. Afișul spus, conceptualul juridic de validitate, în sens restrâns, ridica o problemă internă (aparentă) a circularității a definiției de validitate juridică [i] una exteră (determinată raporturilor conceptualul juridic de validitate și cu conceptualul de validitate socială), acceptat de pozitivități [i] deraportările cu conceptualul de validitate morală, acceptat de nonpozitivitate.

Parte a douaui acestui capitol, intitulată „Coliziuni ale validității”, încarcă să rezolve tocmai problema raporturilor conceptualului juridic de validitate, lăsat în sens restrâns, cu celelalte două concepte de validitate. Coliziunile sunt urmărite în mod distinct, mai întâi cu privire la sistemele de norme, apoi cu privire la normele individuale.

În ce privește raportul dintre validitatea juridică [i] validitatea socială, se referă la un sistem de norme, problema validității unui sistem de norme, lăsat ca înreg, se pun înstărujări în care concordă [i] sistemele juridice cu norme incompatibile (revoluție, răboi civil, secesiune). Pentru teoriile schimbării de paradigma sistemului drept este important să fie evaluată corectă paleabilitatea [i] lor privind validitatea pe termen conflictului politic din sistemul juridic. Alexy vorbește de trei posibilități: a) niciun sistem juridic afiat în competență nu este valid, ca sistem, întrucât nu este eficient social; b) se va [i] doar la sfârșitul competenței care este și sistemul valid, întrucât acesta va învinge; c) veciul sistem rămâne valid, chiar dacă nu mai este eficient social, până se impune, ca fiind

eficient, noui sistemi. În fața acestor posibilități, gânditorul german conchide: „Un sistem de norme care nu reușește să se impună în fața altor sisteme de genul cărora numite mai sus nu este în general eficient social” (p. 115). Spre deosebire de cazul sistemelor de drept, în cazul normelor individuale, eficiența [i] socială nu este condiția de validitate juridică. În casă nu e ca, cînd normă individuală [i] pierde eficiență socială, societatea devine desuță.

Urmează analiza coliziunilor între validitatea juridică [i] validitatea morală, în completarea ideilor subliniate deja până aici, cu referire și la această chestiune. În cazul unui sistem de drept, lăsat ca înreg, relația între valoarea juridică [i] validitatea morală are cîteva aspecte făță de relația dintre validitatea juridică [i] validitatea socială. „Aceste aspecte sunt constă în raportul [i] validitatea juridică la unul sistem de drept luată la împrengădemai mult de validitatea socială decât de la cea morală” (p. 118). Altfel spus, un sistem de drept ineficient social se va bucura de cîndcumă patenția justificării morală [i] potențială (nu există). În cazul normelor individuale, relația [i] validitatea juridică [i] validitatea morală, vizează un caz-limit, în sensul că validitatea morală, a unei norme presepuințe, la nivel teoretic, și abăi [i] un minim de justificare morală, practic însă, în situația în care cerința este satisfăcută, este și mai deosebită. Aceasta înseamnă că cerința „minimum de justificare morală” nu trebuie raportată la normă individuală, ci la validitatea juridică a normei individuale. Jîndănd cont de aceste aspecte, Alexy concluie că „în privința normelor individuale, rolul pe care validitatea socială [i] cea morală îl joacă este exact [i] structural” (adică conceptualul de validitate juridică). Ambele aspecte prezintă și un caz-limit. Aceasta exprimă că legătarea autoritară în cadrul unui sistem de drept eficient social reprezintă criteriul dominant al validității normelor individuale. Această concluzie este confirmată în fiecare zi de precizările lui Alexy:

„Un alt substitut al celei de a două plăzi a cărui se înțelegează „Norma de bază”, merită abordarea [i] altor probleme ale conceptualului de „validitate juridică”.

Apreciați în sens restrâns adică din care sunt eliminate elementele de eficiență socială [i] cele privind corectitudinea conținutului. Aceste probleme au fost grupate în două categorii, respectiv, probleme externe (pusă în evidență) prin următoarele argumente: „Norma de bază este cînd mai important în rezolvarea circularității conjuionate în conceptualul de validitate juridică în sens restrâns. Multiplole posibilități ale diferențierii fac posibilă distincția între trei categorii de norme de bază: analitice, normative [i] empirice. Cei mai importanți varianti a normei de bază analitice o întâlnim la

„Caricature”, caricatură - Mihai MĂRUȚĂ, Tursia

-Caricatură - Svetlin VELINOV, Bulgaria

Robert ALEXY și critica filosofiei pozitiviste a dreptului (II)

Hans Kelsen, acelui normative, la Kant, [i acelui empirice, la Hart] (pp. 121-122).

În vizinătatea concepției lui Kelsen, teoria normei de bază are analitic, este urmărită sub aspectul statutului, sacrificiilor și caracteristicilor sale. La capitolul demersului, Alexy conchide „Sintetizând, cuprinzirea teoriei norme debază alui Kelsen, constatăm într-oarece. El are optați cînd spuneam o normă debază trebuie presupusă dacă se dorește recerarea dela constatarea că ceva este în vîfare [i] eficientă la constatarea că ceva este legală sau este obligatoriu din punct de vedere legal. Această normă debază trebuie să aibă însă în conjințu normală debază”, a lui Kelsen. Astfel, ea poate include elemente morale care îau în calcul argumentul nedreptății. Kelsen are de asemenea de pleatcăind spuneat, în timp ce pedește parte, trebuie să presupunem în mod necesar o normă de bază dacă vrem să interpretăm dreptul ca ordine normativă, pe de altă parte, să putem renunța la această interpretare. Din acest cauză, norma debază are deosebit un caracter transcen- dental sau. În sfîrșit, Kelsen a reprezentat cînd spuneaț norma debază este o simplă normă ghidă. Dimpotrivă, el nu reprezintă cînd spuneaț norma debază nu este capabilă de interioare. Din contră, eanește înțîntăre, lar aceasta conduce la problema unei norme debază normative” (p. 147).

Spre deosebire de Kelsen, care consideră cînd normă debază doar o simplă premisă epistemologică, potrivit concepției lui Kant, legătura de bază este o lege naturală. În vizinătatea Kantorismului bază precedele legile pozitive [i] și justifică valoarea. După Kant, o legătură este o legătură chiar [i] în legislație externă, poate fi recunoscută ca obligatorie, adică poate fi recunoscută apriori, prin răjune. Prin urmare norma debază Kantiană este o normă dreptului răjunii sau – aici cum se numește ea încheierea terminologie – a dreptului natural, astfel încât validitatea dreptului pozitiv este stabilită de dreptul răjunii sau de cel natural. O astfel de justificare conduce la lipsa caracterului indiferent moral pe care-l are dreptul în concepția lui Kelsen. Ea conduce la o datorie morală de a se respecta dreptul” (p. 148).

O altă variantă a normadebăzii a lui Kelsen, pe lângă cea kantiană, reprezintă normă de bază a lui Hart. Aceasta din urmă nu [i] nume[n]ormă [i] normă debază, ci ca fiind reguli de cunoaștere. Într-concepția lui Kelsen [i] cea a lui Hart există unele coincidențe, dar există [i] diferențe. „Diferența cea mai importantă este cînd atât

întrebare cu privire la existența] unei „rules of recognition” (reguli decunoașterii), cînd [i] cu privire la conținutul ei sunt „întrări empirice” (p. 155). Ideea este cînd Hart deduce existența unei reguli de cunoaștere din acceptanța sa, prezentă în practicii juridice. Mai departe și susține[ea] o asemenea regulă decunoașterii potrivită puțină ca fundamentală tuturor călătoriilor reguli legale. În această situație, Alexy conchide: „A acceptă o regulă care[va] găsește expresia în practică comună înseanță și are deosebitul capătă la practica există la concluzia cînd este indicat să ne comportăm conform acestei practici. Avantajul teoriei norme de bază a lui Kelsen este cînd această recerere la este la trebuie (recererea de la Sein a Sollen) nu se scunde în spațiu conceptual, precum acceptanța [i] existența] a unei practici, ci [se]colălumin, devenind problemul” (p. 156).

În ultimul capitol al lucrării, intitulat „Definiția”, Robert Alexy [i] sintetizează într-un demers al căruia, oferind un răspuns la definiția juridică a dreptului, adică o definiție din perspectiva participantului: „Dreptul este un sistem de norme care [i] ridică o pretenție la corectitudine, (2) constă atât din totalitatea normelor care aparțin în general unei Constituții eficiente sociale [i] care nu sunt extrem nedrepte [căd] în totalitatea normelor în vîfare conform acestei Constituții care dovedesc un minimum de eficiență socială sau prezintă [anș] la eficiență] socială [i] nu sunt extrem nedrepte, [i, și] la sfîrșit, (3) căruia îi aparțin principiile [i] argumente normative pe care se bazează procedura aplicării dreptului [i] sau trebuie să se bazeze, pentru a satisface pretenția la corectitudine” (p. 157). Este definiția în careconceptual definit al dreptului conține [i] conceptul validității], iar celor trei principii ale definirii le corespund cînd trei argumente, respectiv argumentul corectitudinii, argumentul nedreptății [i] argumentul principiilor.

În concluzie, investigațialul Robert Alexy este exemplar, sub mai multe aspecte. Este exemplar, mai întâi, sub aspect cînd deifică, întrucât doctrina sa pledează în favoarea tezelor conșiumii elementelor de morală în definiția conceptului de drept. Este exemplar, apoi, ca discurs logic, bine informat bibliografic [i] coerent construit. De aceea și fiarebucuroș, constatăcă apare [i] în cultura română o esențială lucrare de filosofie a dreptului.

{tefanMUNTEANU}

N. R. Primăparate a acestui material a fost publicată în Vitraliu nr. 37/noiembrie 2011.

Nupreamă! [tiu despre prietenul meu
nici cerină respină nici cerină uită!
Înăcolă undestă cîteodată!
În Arad sau Oradea el are birouri
face import-export într-o
iar noaptea o teptă petără întralidico
stă vină din pustamaghiar
stă bată cu trupul înflăcări lau[

desigur el să păretească nu[te
că pe-o intindere cînd vezi cu ochii
unde în pampas domnul [cara Pilar
piedeasă miroind esența florilor
ierbi primăvară în noiembrie
stănd cînd el în locuință evremelnică
vîruiuță vîrnică în ab
ea [teptă] demultun gauchepă unul
din cel care numădă când dorm
se dău jos de pe către ce
despre care Borges zicea că s-a suțit
stă cucerescă Buenos Aires
fiindcă a ezat ea ea este amătul prea
stabilă pentru tu și avea un colo[ogic]

dar prietenul meu [teavă] zut
cum depare în stepă spre nărit
că în Taras Bulba drumul în față nu e
iar în spate iarna acoperă
urmă de sănie detracțional în sfărăit
pe întinderea aceastăi cu pămăi
undeprivirea este sperie
Nata[ea] o veză mi întrăbă o vîdă
are în mănu[stă]că devolu[ci]
din carebeamai întă[rum]fate
ochii și unii spun se asemă[na]t, mult
cu cerul care amestecă la orizont
cutoată campă a

[i] cum ne am oprit pe un fel de [osea
care reduce la precipitul lumii
ea întră cu piciorul de goale în arbă[
][i] scutură prul rădeca copacul
fluieră [i] lingebuzerid[rii
apo dintr-o dată privindu[m] lung
sedezbacă se a[re] pebutol mă[ini]i
nu enimeni cete de trei zile
dejur-impreu[r]trupul el este
un măscă[nd] în din nord având
coauma[nd] triplu el miroase
a vodcă [i] a arbă grăsă de stepă

am înălțatul ochilor fo[ne]tesi abevocabule
ale altorapoate alemele
adunate în tan[]
iar acelui prieten al meu
care locuiește temporar în Arad sau Oradea
[i] uneori simte în nr[il]
mirosul amețitor al banilor
lui și spun că i-am răbufnit în te[imagine]ni
nu [i] cuvinte [i] cu [i] nu [i] nimic
despre l[di]k despre aceea
care-i batenoapteduoapte
cu trupul înflăcări
la[u[

Ion LAZI R sau mitologia Traseelor iconice

Prin tradiție orală și s-a transmis informația că vechii pictori din Bucovina [i] nu numai, înainte de a se apuce de lucru înneu, ci smereie, îndulcătoare posturi. În acest fel zugravii, eliberați de tentația elumescului, se puteau apropiă de starea unei purități interioare, capabile să determine apropierea de potențialele minuni. În respectul deosebit de acordat cutumei pictoricilor, Ion Lazăr, omul [i] artistul Traseelor [iconice], profesorul druhuțuarul colorii, face din fiecare operă o frondă, un discurs descret, despre tâma picturii. Enigma, această enigmă, pictura devine o profundă meditație și sperie sfântenie, icoană, om, trece [i] utopia veșnicie.

Expoziția Traseelor iconice de la Centrul Cultural George Apostu din Bacău, prin meru inspirat [i] laboriosul George Popa, s-a transformat într-un veritabil pelerinaj, unde publicul avut [i] arevenit căință o capă arculegești [i] întâlniri cu sinele. Singurul [i] lea la la la la la generat sătră deosebite [i] desmerite de jubilație intelectuală sub semnul etern al sacruului. Profesorul specializat - printre cei rari - în tehnici de picturi, cromatologie, restaurare a făcut din propriile creații, realizate în tehnici deosebite în tuț sau în baț, pe suport de sticla, în profida fragilită [i] materialelor, un discurs plastic și sub semnul durată. De la imaginea bizantină a Porocului David la sacrulătigă păzitor, de la aceeația la Arhangheli, Maica Domnului Ocrotitoare atinge un nivel de spiritualitate excentrică-spiranică. Înaceastă imagine iubirească, dar prematurării îngrijorată face din mesajul plastic de fireascat adraje. Obiectivitatea și realistica face ion Lazăr atunci cum mărturisesc și totul [i] jin mai înainte orice de capacitatea investiției sufletești [i] de a te sacrifică numele de tău.

Simpatic ca un adevar, văzem consemnării, morale confesuani subsemnat smerenii autentice, a cunoscătorilor confesuani ale lui Hokusai fac din artist intermediar dintre noi [i] Dumnezeu fiziculă. Icoana Rugului aprins, Sfântul Vasile, imagini fragili și unul înger, realizate în tempera pe suport de lemn sau carton, generează senzații materialului, a nefăbului. Similitățile compozиției unor ierarhi sau danelelor grafic fascinantă a Rugului aprins transmit emoții de natură și înaltele spiritul [i] să purificămundanul.

Ion LAZI R (dreapta), la vernisajul expoziției "Trasee iconice" zna Centrul de Cultură "Popa" - 2012

Obiectivul Galeriei POPA, stabilită [i] Ion LAZI R la deschiderea Dilei Domului de Cineza și închirierea de Prețuri în Centrul "George A. Popa". Zile Centrului de Cultură "Popa" - 2012

Înainte de a trece mai departe, [i] să subliniez că Ion Lazăr acordă un rol remarcabil printre picturi, Sfântul Luca, cel care protejează nu altă o breasă, ci un dar divin. Portretul patronului zugravilor de subire, cum sună o altă pictorească creație, a alti[lor] penelului, răsfondCarteaSfântă, marcheză un moment al comunicării cu sinele [i] cu viață însăși. O altă lucrare consecrată Sfântului Luca, mai complexă stilistic [i] compozițional, sugerează ideea protecției divinătății căpătă de prelebat, apare schița unei noi icoane. Sfânta Maria încadrată în cerul îngeru plător, fac ca lumina ansamblului pictural să învăluie ocrotitor ansamblu.

Maica Domnului iubitoare are în structură compozitională arhitectura formelor armoniose ordonante, convingătoare prin gestici [i] tactici înthăriri. Mîncarea protecție suprafața compoziției face ca ritmul interior să însoțească spațiul [i] să asigure raporturile perfecte la nivelul ansamblului. La nivelul superior,

Mama [i] Fiul Iosif impresionează cu copiozitatea și mănatandă a Maicii Domnului sugerând protecția divină.

Tulburătoare imi pare a fi compoziția Ecce Homo prin tragismul unei expresii anticipând previsiblel tragic final. Cromatica din gamelor colorilor redă sugerăza momentul crucificării [i] determină împinerea prin destrinție. Mântuirea încruciază, pieptul dezgolit, similitatea ansamblului trimită la ideea unei resurrezioni, a jertfei în apteptarea întâlnirii cu destinul. Spre desobire de lucrările celebre consacrate acestui episod memorabil în istoria umanității, vizionarea pictorului ion Lazăr face din simbol o esență axiologică.

Ale scene privind Sfânta Treime, Sfintii Proroci, Sfânta Treime, Invieră Maica Domnului cu scenă din viață, Sfinții precotitori ai căilor (două variante distințe, compozitional [i] cromatic), Sfinții ce se zugrăvesc, Arhanghelii, Invieră realizată în tehnica tempera pe

suport de lemn - Drumul Crucii [i], conținând un ansamblu din care rezultă un ansamblu sacrosanct al iluminării [i] purității. Cu sens simbolic, aceste compoziții sunt sacre, urmăză un ipotetic drum al Golgoței, al jertfei, învățării și mărturiei noastre.

Mi se pare potrivit ca acest excurs prin orizontul creștin al credinței, exprimat prin imagini secuale și reinterpretabile, acum potrivit unei filosofii amodestie, a jertfei [i] a umilinței, să determine fire [i] emocii... Nu întâmplător, după o sugestivă compoziție Madonna cu Pruncul, artistul a gravat direct pe suflăt căteva gânduri memorabile privind lumenile picturii [i] ajertfei. Talentul cu care ion Lazăr a fost împotriva și împotriva patetică [i] încrezător strângătorii propriului nostru labirint între... O gravură de excepție, Madonna, vapriveagă din ceruri destinut artelor, care, la depința maturitatea creațoare, smirnit, crede că se poate, cu similitate, recomanda - Un Ucenic...

În contextul cu mult mai generații decât în evalul [i] de fa], nu pot ignora considerația [i] unor confrătni de bresle [i] ai artistului Ion Lazăr, care au apreciat superlativ compoziții din seria Cavalcadelor, a compoziției Sfântului Nicolae, a subtile vizuizii luis Hristos Salvator al Lumii [i] Victor Nij], deplin, fără elăjăciune într-o iconografie bizantină [i] stampile orientale, aprecind deplin mulțumitor tulburătoarea bucurie de a uzi frânturi din celeste simfonie a culorilor preschimătate în simtire.

La fel de inspirat, Mircea Horia Simionescu subscrive cu onestitate, devoalând reușita încrezătorilor artistului, afi[m]c miracolul înfrângător în materia patetică și a slăbitului cu înimă, mintea [i] spiritual creatorului, dintr-o lungă înținuire de excentricități. De multe secole, această pricină distribuită celor ale [i] s-a definit cu simplul termen de... Iusinici.

Valentin CIUCI

Ocritic\ a Criticii [i a " Istoriei critice" ...

"Cările din cîrzi se fac" scria anticu Horatiu cu convingere acă fiecare testă la temere altă, contribuind la edificarea literaturii, culturii.

Aflată la două cărți într-un interval scurt de timp, după "Lecturi neconvenționale" (Editura ProFlum, Bacău 2009), cunoscutul publicist și critic literar (care putește fi și un exobișnicător), Grigore Codreanu între interviu Ghîrle - monomejia lui, neofit (opinii, definiții, cultivații politice), desfășurarea lui N. Manolescu, la două mîini "Istoria critică și literaturii române" 5 secole și de literatură", Editura Polirom, Pitești 2008 (după cum își exprimă el în copertă).

Cu spiritul să mulțumească analitic, cu bonerie și frică, criticul bălcean punând la înapoia să opere mimetică după "divinit" G. Clinescu, scopul în evidență atât călăutării, călăutării niumitei demersă critice și de temeră.

Aș felicită și că "Istoria critică a literaturii române" (în specificație „...până în prezent”, că Clinescu „să...” săz) ca la Al. I. Riu, N. Manolescu ar e destul lucru, editărescă, căruia recomand, că il legitimesc, pentru un asențor demers megalitic. Grigore Codreanu citează lista diacronică a operelor critice demersene. Trece pe aceste titluri, cupinse în bibliografia generală, alături și în dispreu și amintind c. abia apărut, istoria „stărînd teavântul” de desăvălu că reacționării cunoști critici în mai totușe și deținători și culturale din an. Noi avem privilegiul de a avea tot ce trebuie de vedere, inclusiv ale autorului „Specatculistic” - „Istoria critică, adusă în acest volumul de Edituria Coralg Press Bacău. Că într-o carte exemplu. În cînditul primului capitol, „Scurtă istorie a paripierii” este oportunitatea critică „adactică”, se ghică într-un epidemiu, a cronicării revistei Plumb. Aflat într-o proiect de redescoperire dimensiuni și mai realizat, înacăzi și de cîteva (înțeleptul în Maria Popa, după cum în anii urmări ai mașa elabotă lucruri, cei drept la ale proprii), Vianu - Cioculescu - Străin, însă Rotaru și premergătorii mai importanți demersi. Și istorie... Al. Riu, cu un titlu cînăesc (nestemantul de Codreanu), Dumitru Miru, Ion Negoișanu, Ov. S. Crohmăniceniu. Aș adăuga președintul lirian al lui Eugen Barbu, sau în locul său, în cînditul I. Cristișan. Toate aceste lucruri și proiecte vor fi etichetate de N. M. drept manuale sau jurnalistică. Ce-i drept, și Gr. Codreanu nu încăză în diacritică. Ce-i drept, și N. M. face distincție în istoria literaturii... între opera didactică [i istoria neconvențională] și leburii, cer, curățării, din cartea lui Codreanu [i fără respect față] de unii autori de indisutabilă valoare, printre care M. Eminescu, M. Preda și M. Sadoveanu, G. Clinescu, înțeles și într-o formă deplină de Marin Miru, și în cînditul G. Clinescu, într-o scrisoare din octombrie 1938 (cum un an în cînditul Tristețe de naștere lui N. Manolescu) către Al. Rosetti, vorbește despre „expropriu de elaboră și transformări”. N. M. nu deține de Al. Riu, pe care și cunoscătorii întrîmpărată categoria „scrisori de diacritică” - care compiază după Maestrul G. Clinescu istoria literaturii române dela origini pînă azi. Căci privete pe Manolescu însuși, Gr. Codreanu se întrebă (af spunea cu matigie): „... este G. Clinescu maestrul lui Manolescu, ori acesta din urmă și într-o subtilă confuzie cu divinul critic?”

Să treacem la „inventarul” opinilor despre istoria și două măini: criticul Ioan Pop Curtea de la Steaua (Cluj), în cîndit[!] niciunul crede că există „mai multe istorii în una

singură”; o istorie erotică (la capitolul Centenar, I. B. Deleanu, Ion Creangă, Emil Brămaru, Mircea Cărtărescu, tefan Popovici [a.], una a simbolurilor (stăru-țip care circulă de la un autor la altul); ori istorie, a oamenilor, susținută de o portretistică expresivă, în care excesele de exemplu prezintă lui Sadoveanu - omul și o idee critică astfel ca pure vezii capitolul Nostalgia esteticului. Paul Cernău în Cuvințul vorbește de o istorie a literaturii ca „multiplicitate de secujenii sincrone [i diaconice] bazate pe” intergozireni, în sensul că „fără să fie înțeleasă și semnificativă explicit [i se explică prin atele] (Mă zice de mine)

La rîndul său, Corneli Ungureanu, în Viața Românească spune că „această istorie și o istorie hedonistă” (adică, pe gustul [i plăcerii] cititorului), prezintă multe pagini este sentimentul rovină.

Lacrimi [i trăzniri], Gh. Grigorescu, pentru a-și proteja pe profesorul său de la România literară, la un trușni carenu-i mai poartă drăguț și pe N. Manolescu, afimându-seca „nu am obosit bolilei” și G. Clinescu. Este evident pentru căitorul lui Nicolae Mandescu că ascenția putede crește, ca să cunoască înțeleptul, a cronicașii revistei Plumb. Aflat într-o proiect de redescoperire dimensiuni și mai realizat, înacăzi și de cîteva (înțeleptul în Maria Popa, după cum în anii urmări ai mașa elabotă lucruri, cei drept la ale proprii), Vianu - Cioculescu - Străin, însă Rotaru și premergătorii mai importanți demersi. Și istorie... Al. Riu, cu un titlu cînăesc (nestemantul de Codreanu), Dumitru Miru, Ion Negoișanu, Ov. S. Crohmăniceniu. Aș adăuga președintul lirian al lui Eugen Barbu, sau în locul său, în cînditul I. Cristișan. Toate aceste lucruri și proiecte vor fi etichetate de N. M. drept manuale sau jurnalistică. Ce-i drept, și Gr. Codreanu nu încăză în diacritică. Ce-i drept, și N. M. face distincție în istoria literaturii... între opera didactică [i istoria

neconvențională] și leburii, cer, curățării, din cartea lui Codreanu [i fără respect față] de unii autori de indisutabilă valoare, printre care M. Eminescu, M. Preda și M. Sadoveanu, G. Clinescu, înțeles și într-o formă deplină de Marin Miru, și în cînditul G. Clinescu, într-o scrisoare din octombrie 1938 (cum un an în cînditul Tristețe de naștere lui N. Manolescu) către Al. Rosetti, vorbește despre „expropriu de elaboră și transformări”. N. M. nu deține de Al. Riu, pe care și cunoscătorii întrîmpărată categoria „scrisori de diacritică” - care compiază după Maestrul G. Clinescu istoria literaturii române dela origini pînă azi. Căci privete pe Manolescu însuși, Gr. Codreanu se întrebă (af spunea cu matigie): „... este G. Clinescu maestrul lui Manolescu, ori acesta din urmă și într-o subtilă confuzie cu divinul critic?”

Radiografia celor trei teste (Prefa), Postfa, [i Epilog) pe care a aduc deosebile și adaptările editorilor înțelesele proiectului istoric-estetic, critic, istoric, în cîndită selectată și din carteacărțile bălăușă [i din lectura directă]. „O istorie a literaturii este atâta deosebită un dicționar” (Epilog, 1439). N. M. face distincție în istoria literaturii... între opera didactică [i istoria

neconvențională] și leburii, cer, curățării, din cartea lui Codreanu [i fără respect față] de unii autori de indisutabilă valoare, printre care M. Eminescu, M. Preda și M. Sadoveanu, G. Clinescu, înțeles și într-o formă deplină de Marin Miru, și în cînditul G. Clinescu, într-o scrisoare din octombrie 1938 (cum un an în cînditul Tristețe de naștere lui N. Manolescu) către Al. Rosetti, vorbește despre „expropriu de elaboră și transformări”. N. M. nu deține de Al. Riu, pe care și cunoscătorii întrîmpărată categoria „scrisori de diacritică” - care compiază după Maestrul G. Clinescu istoria literaturii române dela origini pînă azi. Căci privete pe Manolescu însuși, Gr. Codreanu se întrebă (af spunea cu matigie): „... este G. Clinescu maestrul lui Manolescu, ori acesta din urmă și într-o subtilă confuzie cu divinul critic?”

În cînditul prezentelor deveninouăcan impuse de generația doamnilor. Generația din urmă, însă, critică, pare tot mai desinteresată de lecturile și generajilor anterioare, în care numărul mai și rare sunt ignorante. Se a vedea cazul Eminescu [i ascuțirea din Dilema (27 februarie 1898)]

Gr. Codreanu discută și căifică [i petină] în capitoliul II-iei „Dificultăți și [i forma] istorior literar. Canonul literar” rezultând [i în capitoliul II-iei] „Value și bătălie canonici. Subiectivitatea istoricului literar”. În cînditul respectării laborului său în cînditul I. Cristișan, în cînditul unuia de glorie din aceeașa. Se apă și într-un fel, afirmando: „toate istoriile literare vorăză și fie pură prin definire [i sunt impută prin natură.” Recunoaște că este subiectiv [i imput] „nu amintit și suntem operă perfectă [Vai]” [i stearp], ci una via [i chiar contradicție, potrivită] istoriului [i capricorii male. Nu-înțelege de înstruire și plac] celor instruiți” (editi[!]tori).

literaturii ca opera originală (se impune prăznicarea) opera didactică - manualul este opera [de]compozită, spună N. M.).

Deseori are în vedere alternativa, ne înțelegem că a fost preocupat de originalitate, didacticismul lăsându-pe seamănătorul, privat, dacă nu cinsă, că puțin cumulativ, uitând că în răsuflare a fost autor [i coordonator] demandat, în picătă [i înch] nuunul perfect.

Incearcă să primească elucubrarea de anumită, N. M. își spunde criticilor: „Eordinameasă o ordinească, discutabilă, poate și fierbinte, la grădini, la muzeu, la morminte. Pană c[ă] este actual una mai bună, mi laudumăea: („Luă-te, mestru!”)

Spre deosebire de G. Clinescu, N. M. se distanțează de „cadoul exten” (biografii [i alte accesiuni, de evenimente culturale etc.). Prin excelență, G. Clinescu era narativ, adică, ca și Mandescu este și alții nu are talentul [i ceea ce] un înlocuitor, și să găsească reguvină „interpretări valorioase”. Pineaacepăt [i] cronică este modul de salu și nu coincid cu calecaneaza de strădătădică [adică], mai ales. De exemplu, pentru actualitatea modului să este Petrușevici, încă mai fericiat ca M. C. înțelept.

Spectacolul istoriei criticădată măriu ne oferă [i] un punct de vedere privind conceptul de canon. Terminus, înfălt, a înțeles după model american de la Virgil Nemțoiu în România literară, 1990 - „Bătălia canonicii” în literatura americană”.

Pentru Mandescu devine o axiomă: „Canonul se face, nu se scufătă” (Ion Strău) face apărătorul sănătății literaturii [i cultura română]. N. M. preacritică cu amărătamente.

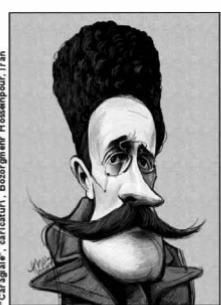
În momentul 1849 - cu teoriile critice ale Daciei literare - 1840 - romantică națională.

În momentul Junimii [i Convorbirilor literare care contestă] acord canon și spirit critic [i potențial: clericul Victor Mondal, totă epoca interbelică] cu Eugen Ionescu [i] care îl înțelegea în modul modernismului: „sincronicitatea”.

În cînditul primăvara lui Eminescu [i ascuțirea din urmă] critică și de afirmații iraționale. Pentru N. M. Eminescu este judecat prin lîntă[!] critică a lui Aron Densușianu, Anghel Iancu și Maru. Rien. Lui Ion Creangă îl găsește totul felul dezechilibrii [i destilă, de formă, de compozitie], de vizuie, realist, etc. Cei săi vorbim de I. L. Caragiale, a cărui operă [judecă] după criterii numai de dinainte [itate]. În comentariul lui Gr. Codreanu la capitoliul Caragiale, distințion printre rînduri mării de care este cuprinzătoare. M. Eminescu, Creangă, Caragiale, Sadoveanu, Mai în Predătură bătrâni deces, cu omagiu[!] supraviețuite.

În înțelegere de vîrstă spune că Grigore Codreanu, în ciuda atât de observări critice, pertinente [i] necesare, prin carte sa „Spectacolul istoriei critică... mandescenie”, face de fapt un elogiu demersului istoric [i-a socotit ca fiind cel mai cîndităș din cînditășii critici. Că prin istorică critic... îl mai dan grea pe divinul critic, nu [în cînditul înțelegem]: poate N. M. vrea să pună pe G. Clinescu întrumbră, pre cîndităș o fală tunără și așa cum îl involuntar se apăcăi sub umbra protecțare a marei inițiată.

Valeriu TRAIAN

Unul dintretoni patrimoniului spiritual al jîi moderne române, deopotrivă scritor și om politic distins, Vasile Alecsandri, constituie pe drept cuvânt o mândrie națională, înmânată acil regelui pozei, vecin tânăr [i] facea“ (M. Eminescu).

Ripus de cancer la față și învârstă, sănătosu[m]a[la] dela Paris unde a Ministrul Regatului România, din 1885, [i], în noaptea de 22/23 august 1890, la Miroc[i] - [i], treocugul celor vîrnicie.

O săptămână mai târziu, Consiliul Local [i] este de acord în corp cu propunerea primului foste capitolat Moldovei - Vasile și Pogor - de a i se ridică o statuie în serviciul prelejerii obiectelor.

Auzind tristeavaște, sculptorul Ioan Georgeșcu a executat în marmură un bust mural și, cîtrempăea anulul 1890, în prezent expusă Muzeul Național de istorie din București.

Pentru, în [i], existau în următoarele publică doar stabili - una denumită amuralul omului lui Gheorghe Asachi, realizată de Ion Georgeșcu [i] dezvelită în 1887 - și alta, învățătului cultură și Mitropolit Costin, turnat în bronz, realizat de Vladimîr C. Hegel, do că sculptorul și perhăd, profesor ai genialului Constantin Brâncuși [i] a costăcată Franțeza din București, accentuând în urmă, pe care dezvelită în 1888.

După aceasta, Vasile Pogor l-a întâmpinat pe Vladimîr C. Hegel în realizarea sculpturii în bronz a lui Vasile Alecsandri, înmânată cu suma de 30.000 lei, din care 25.25 lei provenau din subscrîpții publică. Înagurarea statuii s-a făcut festiv, la 15 octombrie 1906, amplasată în fața Teatrului Național din [i], al cărui codreator a fost, în anul 1840, împăratul cu Mihai Codreanu [i] Costache Negruzzi, iar pecineană trusa i-a urmat în primele majoritatea președinte și, în prezent, purtându-n numele.

Cu această craciune sărbătoarească, doi poeți - Matilda Cugler - Poet și Mihai Codreanu - au omagiat în versuri evenimentul, pe care îl reproducem în final.

Independent de inițiativa ierarhilor, Academia Română, în 1903, prin președintele ei - Petre S. Averian [i] secretarul general - Dimitrie A. Sturdza - Mihai [i] ușor, elanul său proiect similar adesea poporului român și subscrise pentru ridicarea unui monument lui Vasile Alecsandri. A ajuns la amasajul formal de proiect. Publicat, în conturare, chiar chemarea safată în Fondul Ministerului Instrucției Publice [i] Colecția de la Arhivele Istorice Naționale din București (Dosar nr. 1837/1904).

Anii dezlănțuită, atestării dedicatenei scriitorului au fost ridicate. În ziua 11 decembrie, un an seafă în fața Muzeului Național din Chișinău, opera sculptorului Ion Zădărcu, turnat în bronz [i] dezvelită în festiv, în anul 1997, în altă, de asemenea din bronz (5 tone greutate, 4,20 m în înălțime), realizată de Corneliu Mircea Spătaru, inaugurată la 24 ianuarie 2003, a fost amplasată în fața Casei de Cultură, carei poartă numele, din Bacău.

În toată luceafările peste 120 ani de la trecerea lui Vasile Alecsandri în eternitate, nu se mai realizează busturi de porțelan în București - [i] - Chisinau - BNV - Roman - Sibiu, ci dispuse în grupuri - numeroasele portrete ale scriitorilor, împreună cu și criticii, fiecare în fața unei instituții, cum ar fi Casa Memorială Mircea Eliade, fostul său conac.

Nici pictorii nu au rămas mai prejos, immortalizându-i chipul în diverse etape ale vieții, cum sunt portretelele [i] de sub penul lui Mihai Popp, Carol Popoș de Szatmari, Theodor Aman [i] a.

Fotografi le au lăsat urma în timpul vieții petrecute în jîi din Europa. Deasemenea, numărul marej, autori de carte, documente.

În vecinătatea Casei Memorială Mircea Eliade [i] Muzeul dedicat de Academia Română sună în circuitul muzeal public, fiind întrebuințat în Bacău, casa printrecescă în care s-a enscut marierelor orașului, prestatul devenind, nu dezaidește.

În cîntecigăndării și cîl prima imagine sculpturală de porțelan a fost bustul lui Vasile Alecsandri, comandat de un primar Bacăului, iubitor de cultură, dezvelit în 1897, realizat de Vladimîr C. Hegel, având pe bisericii inscripții.

Bustul și în față Colegiului Național „Vasile Alecsandri” din Bacău, iar casa în fața lui bulevardurilor defrumos, dar neputincioși de a restaura un imobil. Înscriș pe Lista patrimoniului cultural național din Bacău.

Mircea COLO (ENCO)

Opere de artă din domeniul public: Statui - Vasile ALECSANDRI - busturi

La statuia lui Alecsandri

Mă uit [i] în bronzul recesim parecă în invie.
Alecsandri privise cu ochiul visitor
[i] cu un zâmbet tânăr, mulțumesc veselie
Cevinescăt acme. - O, mere-nvîngitor!

Invingitorul morții - Clci chipul tăutu viețea,
Poate tu' desemnă, slvit de mică i-mare.
Tu ce ai iubit poporul, poporul te iubește
[i] în inima lui căldu, pîstrează cătăre.

În oreferică, Vasile Pogor l-a întâmpinat pe Vladimîr C. Hegel în realizarea sculpturii în bronz a lui Vasile Alecsandri, înmânată cu suma de 30.000 lei, din care 25.25 lei provenau din subscrîpții publică. Înagurarea statuii s-a făcut festiv, la 15 octombrie 1906, amplasată în fața Teatrului Național din [i], al cărui codreator a fost, în anul 1840, împăratul cu Mihai Codreanu [i] Costache Negruzzi, iar pecineană trusa i-a urmat în primele majoritatea președinte și, în prezent, purtându-n numele.

Cu această craciune sărbătoarească, doi poeți - Matilda Cugler - Poet și Mihai Codreanu - au omagiat în versuri evenimentul, pe care îl reproducem în final.

Independent de inițiativa ierarhilor, Academia Română,

VASILE ALECSANDRI", bronz Vladimîr C. HEGEL, monument aflat în curtea Academiei Române, inaugurat în 1907

În glasuri, peste veacuri înainte, înală-n cer cu pietate sălbătă.
Eternii lauri ai latinei gînte.

Mihai Codreanu

Elevu în bronz. Pe fruntea lui senin
Ardrăzile superbe sală de glorie,
Pe când rîsar necat cu-necul torii
[i] umplu primăvara delumină.

Atunci, cu inima de-avânturi plină,
Mîrgeul bard privindu-[i] cantătorii
Din jurul lui de-acum îl prindătorii
[i] frunteapentru-oclip [i]-o-nclin.

Apoi se reculege. Predețul
îl simțează tremurândmetul
[i] Alecsandri, în auroră cantă...

ACADEMIA ROMÂNĂ|
MONUMENT LUI VASILE ALECSANDRI
DECISIVAREA DE LA 18 APRILIE 1903.

Tot România se scîe cîl Vasile Alecsandri, duicle cîntăre de la Mircesici este cel mai strălucitor reprezentant al geniuului poetic al poporului românesc precum și al culturii naționale din secolul de regenerare politică [i] culturală a nemului nostru. Numele lui Alecsandri este strîns legat de totul, detotulalele, detoturi în spatele cariei [i] cîntăgătace eroici generații depărtăjitoare, care a scos pe Român din declinarea în care erau cufundăți [i] a format Regatul român modern din vechiile Principate - Regatul Încoronat cu Glorie [i] slobodă [i] a biruinji.

Ei l-au înfățișat culegitorii ai poeziilor poporale românești [i] dela acel ivor impede [i] curat să se inspiră el cînd a lăsat în mână lui mîșcăt spre a cănta Doinetele [i] Lîrî moarte sale. În Pasteluria descris frumusejea și mantuitorul nostru cu atâtă farmec [i] cuiujoie, cum nu să mai fîndu de nimere. Pentru Teatrul Național nimenei n'a lăsat ca dinsul, iar scenă nouă [i] n'are astăzi repertoriu mai bogat ca al bardului dela Mircesici. Geniu literar al Românilor prin el s-a fîcut cunoscut în străinătate [i] Cîntecul gîntei latine a rezîntătior gloria dobîndită de dinsul asupra înregului nem românesc.

Răstoblui nostru de independență, a gîsit în Vasile Alecsandri pe poetul inspirat, care în Ostăjii notri și a căntă vitaja voilor români în versuri cari vor mișca [i] vor entuziasma generalurile cele mai deputate.

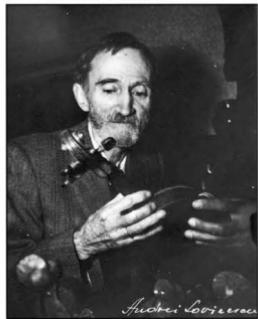
Unii asemenea poeți, unii asemenea luptători, unii asemenea patriot se cuvine și se înaltează un monument, care-i să eternizeze gloria [i] și documenteze iubirea [i] recunoștința pe cari poporul român este deatorit și îl păstrează.

Academie Română, al cărei membru strălucit Alecsandri a fost, urmăriind preocuparea cea avută de în anul trecești lui la calea deveninței, se adresează poporului român ca să susțină, fie-care după iulie putere, în lîsile care sunt destinate a aduna fonduri pentru ridicarea unui monument cîntărejului duios [i] curat Vasile Alecsandri.

București, 10 iunie 1903

Președintele Academiei Române,
P.S.AURELIAN,
Secretarul General,
D. Sturdza.

Grafica lui George BACOVIA¹

Auctori Societatis

reproduose la scară 16/24 cm, un număr de 32, prelucrată computerizat, însoțind pozele ciclului „Stările burzăgeze, închise într-o copieră”, executate în tehnică serigrafică, edite de către C. Arigintău, A. Chirescu, („Edit. Floreasca-Balăș”)

- Prozatorii: N. M. Condescu, Iancu Constantinescu, Mircea Danieș, Lucia D. Diaconescu, Gh. M. Giugiu;

- Considerări și aprecieri contemporane, aspirați și sprijinuri [în anelele oltene contemporane, aspirații contemporane]

Solicitarile lui S. M. pe lângă George Bacovia de a îl ilustra prezimivistoric și literară oltene invățării în nouă,

l-aflată în înșiruire post obligându-l să-i reia vechile întrebări, constituite pe înzestrarenavită dezvoltă piereră în cadrul celor două participări (1959 și 1962) la concursurile de artă plastică ale „Tinerimii Române”, din orașul Moldovița.

Cale de plan de proiecte de către C. Arigintău, la București, în 1962, originală și autentică.

O altă serie de desene reprezentă cele apărute în de plan și aflate în Colecția deșteptăre a Bibliotecii Academiei Române din București, achiziționate de Agatha Grigorescu, Bacovia, înainte de 1960. El se împarte în trei categorii: compoziții, portrete de comenii politici [i scriitori originari din Oltenea/Vâlcea/Mișc.], caricaturi.

Cele mai multe sunt destinate cu creionul de grafit, iar altă, în penlu.

Datează din perioada 1946 - 1953, iar motivarea este literară și o doară postulară în cadrul unei expoziții.

După ce plecase de la Ministerul Minelor [i Petrolului, Melegușeu continuă să-l viziteze. Această lucru îl oştiră o cultură Oltenei, fiind originar din Craiova. Mai acătuia [i] o antologie [i]tindă Bacovia era un talent desnăzut, îl rugă-

si-l facă să autoreporte [i] o prefață.

Amabil cumea, Bacovianu i refuză. Dar Melegușeu îl rugă și desenă [i] un portret de profesor în planul [i]lector care voia să ilustreze antologia. El lipsează de acasă, ziau întreagă, prima desenare profesională [i numeroză activitate].

Desnăzut și i delăscătin, Melegușeu venea în învățătură postul după unaniște [i] aducea că este înțeleț și devin spre a lăimăla lucru, chiar cîndva redobândit. În felul acesta [i]căută și o sută treizeci de desene.

În amăstare atenția în călăre rănduri, și abuzează de defecțiunile postului, și îl obosită, miserafără inSPORTUL a persoanei. La urmă, i-a cerut [i]o dedicării, nu ar erori și prilejul ca el să fie autorul apărătorul de desene, în casă [i]căpătă o publică antologie, precum [i] cîl și le donează. Cu intermitență [i]apără aluziile postul la titlura sa rusă-nimite antologii (1946 - 1953), [i] aceasta era un sol de exploatare a semnelor scrisorii, în spiritul tecnicului. Când am cerut o fotocopie [i] autoperforat postului, Melegușeu refuză cu ostentatie. Din fericire, au măsina! Zăoptoperitorul încruntă și postul, dintre care unul [i]am folosit la ediția de Operă alesă. (A. Grigorescu-Bacovia, op.cit., 1962, p.327)

Stanislav Matežuleanu a fost publicist [i în anul 1912, Craiova, 1919], licențiat în Drapelul București (1933) [i avocat la Barca Națională din Craiova. În 1945, a bibliotecă a Ministerului Artelor. A scris revista „Liniile noi”.

Refereță D. Diaconescu-Dileții, Stanilav Matežuleanu, Zecă

ani de activitate literară (1929 - 1939). Craiova, 1939, 48 p.

Prinul volum din Literare în jara Banilor are Tabla de matrice II triplă în interiorul segmentelor:

- Poet: Tudor Arghezi, („Edit. Bucovinei”); Dem. Basarabeanu, („Edit. B. Boju”); L. Căzău, V. Cicloșita, D. Oureșu, Eugen Constant, Savin Constant, Sergiu Cristian, Ilarie Dobrodră, Elena Frango, George Popovici, Mihail Gherescu, Constantin I. Goga, Radu G. Gheorghiu, Elmira Hanganu, N. I. Horeanu, Al. Jacobescu, Cost. M. Cost. I. Manea, A. Popa-Păcuraru, Ion Măruță, Miricu, I. Măruță, Constantin Năstase, Sabina Ruliana, Marcel Romanescu, Cost. Lucrezia Vârcăreanu, Dragolj Vârcăreanu;

- Epigramat: I. C. Al. Colacescu-Nicu, I.C. Popescu-Răduț;

- Prozatorii: Margareta Budușiu-Ceza, Petre Ceza, G. I. Chițubira, Paul Constant, D. Diaconescu-Dileții, Ion Dongrazi, C. F. Figeal, M. D. Iordănescu-Lăpușnic, Nicolae al Lupului, Gib Mihăilescu, T. Peneuscu-Ulmu, N. Popofor, Alexandru Popescu-Tărice, Ionel Rujeanu, D. Tomescu, I. P. Uaciușcu, Dem. Vlăsceanu.

Al doilea volum din Literare în jara Banilor are Tabla de matrice secundară în doar [i] pentru biografii [i] trei [i] pentru considerațiuni:

1 Text preluat din rev. George Bacovia, OPERE, edit. a aa 2-a, București, 2012, Colecția „Operă fundamentală”, Academia Română, p. 899-907.

- Poet: C. Arigintău, A. Chirescu, („Edit. Floresca-Balăș”)

- Prozatorii: N. M. Condescu, Iancu Constantinescu, Mircea Danieș, Lucia D. Diaconescu, Gh. M. Giugiu;

- Considerări și aprecieri contemporane, aspirații și sprijinuri [în anelele oltene contemporane, aspirații contemporane]

Solicitarile lui S. M. pe lângă George Bacovia de a îl ilustra prezimivistoric și literară oltene invățării nouă,

l-aflată în înșiruire post obligându-l să-i reia vechile întrebări, constituite pe înzestrarenavită dezvoltă piereră în cadrul celor două participări (1959 și 1962) la concursurile de artă plastică ale „Tinerimii Române”, din orașul Moldovița.

Cale de plan de proiecte de către C. Arigintău, la București, în 1962, originală și autentică.

De la 1962 și în urmă, după ce plecase de la Ministerul Minelor [i Petrolului, Melegușeu continuă să-l viziteze. Această lucru îl oştiră o cultură Oltenei, fiind originar din Craiova. Mai acătuia [i]

o antologie [i]tindă Bacovia era un talent desnăzut, îl rugă-

si-l facă să autoreporte [i] o prefață.

Amabil cumea, Bacovianu i refuză. Dar Melegușeu îl rugă și desenă [i] un portret de profesor în planul [i]lector care voia să ilustreze antologia. El lipsează de acasă, ziau întreagă, prima desenare profesională [i numeroză activitate].

Desnăzut și i delăscătin, Melegușeu venea în învățătură postul după unaniște [i] aducea că este înțeleț și devin spre a lăimăla lucru, chiar cîndva redobândit. În felul acesta [i]căută și o sută treizeci de desene.

În amăstare atenția în călăre rănduri, și abuzează de defecțiunile postului, și îl obosită, miserafără inSPORTUL a persoanei. La urmă, i-a cerut [i]o dedicării, nu ar erori și prilejul ca el să fie autorul apărătorul de desene, în casă [i]căpătă o publică antologie, precum [i] cîl și le donează. Cu intermitență [i]apără aluziile postul la titlura sa rusă-nimite antologii (1946 - 1953), [i] aceasta era un sol de exploatare a semnelor scrisorii, în spiritul tecnicului.

Când am cerut o fotocopie [i] autoperforat postului, Melegușeu refuză cu ostentatie. Din fericire, au măsina! Zăoptoperitorul încruntă și postul, dintre care unul [i]am folosit la ediția de Operă alesă. (A. Grigorescu-Bacovia, op.cit., 1962, p.327)

Stanislav Matežuleanu a fost publicist [i în anul 1912, Craiova, 1919], licențiat în Drapelul București (1933) [i avocat la Barca Națională din Craiova. În 1945, a bibliotecă a Ministerului Artelor. A scris revista „Liniile noi”.

Refereță D. Diaconescu-Dileții, Stanilav Matežuleanu, Zecă

ani de activitate literară (1929 - 1939). Craiova, 1939, 48 p.

Prinul volum din Literare în jara Banilor are Tabla de matrice II triplă în interiorul segmentelor:

- Poet: Tudor Arghezi, („Edit. Bucovinei”); Dem. Basarabeanu, („Edit. B. Boju”); L. Căzău, V. Cicloșita, D. Oureșu, Eugen Constant, Savin Constant, Sergiu Cristian, Ilarie Dobrodră, Elena Frango, George Popovici, Mihail Gherescu, Constantin I. Goga, Radu G. Gheorghiu, Elmira Hanganu, N. I. Horeanu, Al. Jacobescu, Cost. M. Cost. I. Manea, A. Popa-Păcuraru, Ion Măruță, Miricu, I. Măruță, Constantin Năstase, Sabina Ruliana, Marcel Romanescu, Cost. Lucrezia Vârcăreanu, Dragolj Vârcăreanu;

- Epigramat: I. C. Al. Colacescu-Nicu, I.C. Popescu-Răduț;

- Prozatorii: Margareta Budușiu-Ceza, Petre Ceza, G. I. Chițubira, Paul Constant, D. Diaconescu-Dileții, Ion Dongrazi, C. F. Figeal, M. D. Iordănescu-Lăpușnic, Nicolae al Lupului, Gib Mihăilescu, T. Peneuscu-Ulmu, N. Popofor, Alexandru Popescu-Tărice, Ionel Rujeanu, D. Tomescu, I. P. Uaciușcu, Dem. Vlăsceanu.

Al doilea volum din Literare în jara Banilor are Tabla de matrice secundară în doar [i] pentru biografii [i] trei [i] pentru considerațiuni:

1 Text preluat din rev. George Bacovia, OPERE, edit. a aa 2-a, București, 2012, Colecția „Operă fundamentală”, Academia Română, p. 899-907.

Ma mult, ieșin în efat talentul desnăzut de artist plastic al lui George Bacovia în desenul după natură (autoperforat, o chioară), emanat de literatură, din carnetul afiat la Arhivele Naționale din București.

Așfel, dacă ar fi să facem o comparărire între primele [i ultimele desene, desenările constată, ca în muzeu, într-un muzeu de istorie și arheologie, cu trăsuri amonioice [i] mandibule de șopârle, adincă repede, cu trăsuri amonioice [i] vîschiabilitate formală, când nu sunt tratate convențional sau banal, să înțelepuntem unul [i] plastic.

În unde portretul-personajul deslușe de seama mea sau, răsuori, opere procedurale de tranșare cu impresa de ușă [i] în mijloc, chiar sfărjară exponabilă, prin simplificarea stării clasice.

Ma mult, ieșin în efat talentul desnăzut de artist plastic al lui George Bacovia în desenul după natură (autoperforat, o chioară), emanat de literatură, din carnetul afiat la Arhivele Naționale din București.

Așfel, dacă ar fi să facem o comparărire între primele [i ultimele desene, desenările constată, ca în muzeu, într-un muzeu de istorie și arheologie, cu trăsuri amonioice [i] mandibule de șopârle, adincă repede, cu trăsuri amonioice [i] vîschiabilitate formală, când nu sunt tratate convențional sau banal, să înțelepuntem unul [i] plastic.

Cea ce trebuie să subliniem și apărându-l desenul de artist plastic [i] nu constituie violon d'ingres al postului, ci o altă latură a vocației de artist, și-a cum, în cauză lui Ion Barbu, posibilitatea complementară matematică să învețe, denici matematică [i] grăbie pentru subiectul desenat.

În cauză caricatură, din contră, linile frântă, abrupte, sunt subordonate efectului satiric, care [i] atinge scopul propriu sănătos, sănătos și umoristic, sănătos și amuzant. El întrunește într-o atmosferă de complicitate și joacă, de sine adevărată, sănătos și amuzant.

În cauză caricatură, din contră, linile frântă, abrupte, sunt subordonate efectului satiric, care [i] atinge scopul propriu sănătos, sănătos și umoristic, sănătos și amuzant.

Cea ce trebuie să subliniem și apărându-l desenul de artist plastic [i] nu constituie violon d'ingres al postului, ci o altă latură a vocației de artist, și-a cum, în cauză lui Ion Barbu, posibilitatea complementară matematică să învețe, denici matematică [i] grăbie pentru subiectul desenat.

În cauză caricatură, din contră, linile frântă, abrupte, sunt subordonate efectului satiric, care [i] atinge scopul propriu sănătos, sănătos și umoristic, sănătos și amuzant.

Cea ce trebuie să subliniem și apărându-l desenul de artist plastic [i] nu constituie violon d'ingres al postului, ci o altă latură a vocației de artist, și-a cum, în cauză lui Ion Barbu, posibilitatea complementară matematică să învețe, denici matematică [i] grăbie pentru subiectul desenat.

În cauză caricatură, din contră, linile frântă, abrupte, sunt subordonate efectului satiric, care [i] atinge scopul propriu sănătos, sănătos și umoristic, sănătos și amuzant.

Cea ce trebuie să subliniem și apărându-l desenul de artist plastic [i] nu constituie violon d'ingres al postului, ci o altă latură a vocației de artist, și-a cum, în cauză lui Ion Barbu, posibilitatea complementară matematică să învețe, denici matematică [i] grăbie pentru subiectul desenat.

Cea ce trebuie să subliniem și apărându-l desenul de artist plastic [i] nu constituie violon d'ingres al postului, ci o altă latură a vocației de artist, și-a cum, în cauză lui Ion Barbu, posibilitatea complementară matematică să învețe, denici matematică [i] grăbie pentru subiectul desenat.

Cea ce trebuie să subliniem și apărându-l desenul de artist plastic [i] nu constituie violon d'ingres al postului, ci o altă latură a vocației de artist, și-a cum, în cauză lui Ion Barbu, posibilitatea complementară matematică să învețe, denici matematică [i] grăbie pentru subiectul desenat.

Cea ce trebuie să subliniem și apărându-l desenul de artist plastic [i] nu constituie violon d'ingres al postului, ci o altă latură a vocației de artist, și-a cum, în cauză lui Ion Barbu, posibilitatea complementară matematică să învețe, denici matematică [i] grăbie pentru subiectul desenat.

Cea ce trebuie să subliniem și apărându-l desenul de artist plastic [i] nu constituie violon d'ingres al postului, ci o altă latură a vocației de artist, și-a cum, în cauză lui Ion Barbu, posibilitatea complementară matematică să învețe, denici matematică [i] grăbie pentru subiectul desenat.

Cea ce trebuie să subliniem și apărându-l desenul de artist plastic [i] nu constituie violon d'ingres al postului, ci o altă latură a vocației de artist, și-a cum, în cauză lui Ion Barbu, posibilitatea complementară matematică să învețe, denici matematică [i] grăbie pentru subiectul desenat.

Cea ce trebuie să subliniem și apărându-l desenul de artist plastic [i] nu constituie violon d'ingres al postului, ci o altă latură a vocației de artist, și-a cum, în cauză lui Ion Barbu, posibilitatea complementară matematică să învețe, denici matematică [i] grăbie pentru subiectul desenat.

Mircea COLO(ENCO)

O figură emblematică a culturii române[ti] - Mihai CIMPOI

Itinerar

Academicianului Mihai Cimpoi
la 70 de ani

un copil [terge de pe geam
lacrima învechiită și nă
[i razălesorulii dansați], pe chip
întinerită,

un Tânăr [terge praful
de pe filele vechi, uitate
[i razălesoruri sale
sporesc acuzul cerului,

un bărbat trece grăbit
aruncând peste umăr
zguravecurilor
[i] zidurile care îl despart
de semenii [i] de înainta[i]
care ar iști din vremurile
deu fisuri de-alungul [i] de-alatul,
[i] cămășii de străjă ură
în păienjeniul nopții
până la sursele și păinii,

un om cîrunt poartă pe braje
dimineață jarelinvii și sprenzator
[i] în urma-i se-a jin
un copil care-a [terge pe geam
lacrima învechiită și nă
un Tânăr care-a scuturat praful
de pe cronicile bătrâne,
un bărbat grăbit
care aruncă peste umăr
zguravecurilor

[i] privirea noastră
însetată de dragoste [i] de libertate

29 august 2012

Mihai CIMPOI, la 70 de ani - "Gedächtnisposte", 2012

I. Literatură [i] destinație

Figură emblematică a culturii române[ti] din Basarabia - Mihai Cimpoi pare să fi fost predatent activității literare, într-o vreme când literatura română din spațiul basarabean era la o cumpliră răscrute de destini: sau revineea la normalitatea limbii române literare [i] la criteriile esteticii, sau dispărere definitivă într-un artificialelor cuvântănce, impuse decerberii regimului sovietic de ocupație, [i] într-o urjelită decapătă ideologia comunistă.

Până la un punct destinul său ecomun cu al celorlalți intelectuali reprezentativi ai Basarabiei de astăzi, fii de Transilvania, care au supraviețuit pericolosul GULAG-ului stalinist (intelectualitatea fiind lichidată în chiar primii ani de ocupație sovietică), cu o copilarie resuscitată de munci [i] încercări de pe felul, dar marcată [i] de frumusețile coloanelor basarabene de cete ale urbei. Cențiul orășenesc, avid de carte, dar cu posibilități materiale modeste, cu o studenie chiar înțeleasă [i] vesel [i] trist, marcată atât de degrajii materialelor (locuință într-o casă cu un demisol actual de Biblioteca petrușcopi), cât și de îndărătarea de a suporta, cu ironie și calm, elucubrajile pseudoprofesorilor de "literatură sovietică" opăliți [i] de regimul păla facultății [i] cădăre.

Există, însă, [i] ceva aparte în predeținăre pentru literatură lui Mihai Cimpoi, pornind de la chiar originea părinților săi. Născut în Horodiștea Botenilor, sătul apropiat de satul Cuzul de Păltiniș, loc unde de pe malul Nistrului la Prutului, se deschide spre spațiul basarabean o perspectivă largă [i] plină de farmec, adoma dorință nestvârlită de a-l îmbăta [i] la, île Cimpoi, tabăra criticii, "un povestitor [i] recitar de balade [i] drame populare", descalcat în Larga Hotinului - o comună marecă o frumoasă biserică de lemn de la finele secolului al XIX-lea, undese însoțită cu Ana Habsburg, nepoata predului din acestă comună, "jesteră [i] artistă în felul de a-alege și a realiză motivale" (Mihai Cimpoi. Biobibliografie, 2002, p.19). Istorul Românilor, cum îi spuneau constituienii tutuiai cărturarului, aducea o astfel de poezie botanico-eminesciană în spațiul matern, care nu era altul decât cel derăzitorul] [i] de a exprima o stematică [i] filosofică, Constantin-Ioan, prozatorul [i] fabulistul, "unul dintre

poeji ce mai artiți înainte de Eminescu" (D.Micu) [i] Constantin Stamati-Ciurea, memorialistul [i] geograful dat pe nedrept uitrii - anticipând, în chip simbolic, nu doar aria de preocupări a filului: erineologul [i] istoria deschisă (ca o rană) a literaturii delimită română din Basarabia, ci chiar [i] caracterul [i] fătu de a fi al viitorului critic: ofire puternică [i] regină, adomânașu Vulcan adormit carepăstrează în adincuri jebe de laevă, ce vor ilumina într-un târziu cerul scufundat în noaptea îndelungată a înstrăinării, un caracter de luptător calculat [i] echilibrat, dublat de o bunătate obunivonă, ce sănătatea chiar exagerate.

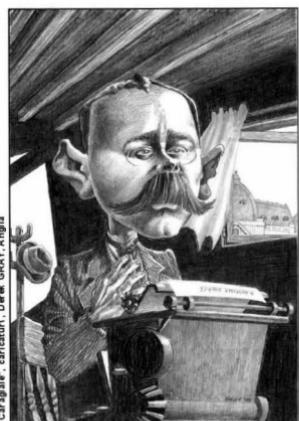
Originea criticii, calificată [i] în perioada de ocupație sovietică - "molodomanul dubios", era un suficient temei spre a fi atacat [i] cauzat de naționalism românesc. În plus, în perioada colectivizării forțate, familia sa a evitat dintr-o fericită întâmplare, să nu fie deportată în Siberia; listele călătoriilor săi îl exilă în post copiate de o rudă, care omis numele Cimpoi.

[i] Insuflețit de "dragostea" devolarii [i] cultură, dedat, încă din copilie, unor temenice lecturi (prinții ascunsești în podul casei, mai multe căutări [i] reviste românești) [i] ascultând doar de voce de monologul lăuntric: "să fiu un om de cultură, să fiu un om al culturii", Mihai Cimpoi a înfruntat, cu stoicism viciziudinilor și orori [i] nedreptățile și le-a făcut cerbul în regimul totalitar, a prestat, pentru a supraviețui, călători diverse munici, dar nu s-a abținut de la principiile [i] valoriile și leambrul [i] să modere, să a cum o mărturisesc [i] înșali "cu o conșețenie" căremi și uimiri [i] astăzi ca om de cultură cu un statut de independent... moromejan".

II. Reparația [i] literaturii

Un amanunt din biografia tatălui, inserat în Curriculumul publicat la împlinirea vîrstăi de 60 de ani, pare să caracterizeze mai curând activitatea literară de început a criticii literare Mihai Cimpoi: "Înzcărat cu un buntatatural, originea cu generozitate, ajutându-i în nici un gând de profit totul lumea din sat. Puta un cicoan la brâu [i] un buzunar de jinte [i] împără din mersuri gădujăbrea, un acoperiș decât deteriorat, un perete din ăramă - la ei acasă sau la vecini." Era tipul de Ivan roman puternic [i] statonic, obișnuit să ducă până la capăt lucrurile începute deel sau pe cale nefi nisătede altii.

Asemenea tatălui, Mihai Cimpoi [i] a asumat în cadrul debutului său în literatură, în 1960, o sarcină dificilă, adomâna uneia dintre cele două sprezice munici ale lui Heracles, să crește și înțeleagă [i] muzeagul obscurantismului ideologic numit cu empată "realism socialist" [i] să-i redea actualii critici munisul esteticului. Anii debutului păreau oarecum mai priințici, în comparație cu precedentul deceniu al

"Caricature", caricatură - Derek GRAY, Anglia

Ofigură emblematică a culturii române[ti - Mihai CIMPOI

42

proletatismului agresiv. Grajalele oruluim unor scriitori din generația precedentă - critici și istorici literari Vasile Coroban, Ion Vasilescu, Eugen Rusov, Gheorghe Bogaci [i Nicolae Romanescu, poeți Petru Zahăraru [i George Manuc - începuse editarea noastră a cronica lor [i ale marilor clasică: Grigore Ureche, Mircea Costin, Ion Necula, Nicolae Milescu Săptaru, Dimitrie Cantemir, Gheorghe Asachi, Mihai Kogălniceanu, Constantin Stere, Vasile Alecsandri, B.P. Hașdeu, Mihai Eminescu, Ion Creangă, I.L. Caragiale, George Coțubac, Alexie Mateescu [i, ceea ce după scriitorii porneau lupta cu cohortele obscurantismului proletarist pentru a se mări literatură clasică nu era decât o manifestare a "ideologiei burgheso-mitologice".

Climatul literar se schimbase parțial odată cu debutul în presă [i în poezie lui Dr. Ioniță], Grigore Vieru, Vasile Vasilescu, Petru Căvare, Emilian Lotăreanu, Vladimirel Belegă [i, dar, în ceea ce mai mare parte, spiritul provincial, era dominant și în grupurile de politru în literatură] nu depusese armă. Cercetarea fondurilor de arhive ale făltuiei CCF PDM, deschisă în ultimii ani, scot la iveală dramatismul luptelor pe care le-a dat, la finele deceniuului cincisprezececi - începutul deceniuului [asă se colosează trecut, intelectualii basarabeni con[tin]ui] [i curajoi] cu întreaga piramidă a puterii stalinist-dogmatice, cu noua nomenclatură hrănciovoră preoccupată [în special], în Basarabia [i nordul Bucovinei], de distrugerea membrilor [i] ascensorilor, dar [i] cu proletarii [i] turnatorii din cadrul brescării [ci].

După o tentativă nerău[ti] de a debuta ca poet în paginile revistei Nistrul (a fost criticul chiar de decăd, opera cîntăvarașă-i consacre prima sa carte - poetul Grigore Vieru), într-un cont de înțelnuim acușa [i] de aprecierea ei, cînd văzuvem un mare critic literar [i] debut [i] în primăvara anului 1960, pînd cînd nu împlinise nici 18 ani, cu recenzii [i] cronică literară. Pînă la apariția primei sale cărți, apărută (împreună cu B. 8 ani de zile, dintre care 5 ai studenției) pe 100 de recenzi [i] studii literare, încercând adoma tutuiai stu, să "repere din mes" edificiul pînă defasuri al literaturii de limbă română din Basarabia.

Avea, încă de la unci, obsesia multora dintre criticii literari devalărești - descoperire [i] să promoveze Poetul generalul din care [ceapte]. Intuiția lui Iaină [i] el [i] criticul seoriene sprea poezia lui Gr. Vieru, cîteva lîi consacra, în primii săi ani deactivitate literară, cînd recenzui [i] studii, care au [i] stat la temelia primei sale cărți, dedicat [i] autorului Numelui Tu, apărut în chiar anul publicării acestei prestigioase călării de versuri. Studiul Mirajul copiilor [i] viață [i] opera poetului Grigore Vieru (1968) va fi ulterior revizuit [i] completat, devenind astăzi monografic încoartarea la izvoare (1985), redată [i]

în 2005 cu prilejul împlinirii a 70 de ani de la nașterea poetului, completat [i] reactualizat în 2009, anul disparației tragiice a poetului, [i] reactualizat și de către Grigore Vieru, poetul arheteipurilor, eseu amplu în care exprimă "arhetipitatea clasistică" (gnomici, rapsodică, folclorică), religiozitatea" universului poetic-ireean, criticul devoluimul multiple aspecte ale mitopoiei etiichă autorului Numelui Tu, "figură-simbol", al cărui destin "s-a contopit cu destinul Basarabiei".

Lui Mihai Cimpoieru revine [i] meritul descoperirii [i] promovării poetului reprezentativ al următoarei generații literare - cea a anilor '70-Nicolae Dabija. În numărul din 23 decembrie 1965 al Tineretului Moldovei el prezintă slujos găsim primele texte poetic ale lui Nicolae Dabija, pentru că tre zile mai tîrziu și-i consacre acușa. În paginile acelaia [i] revide, articoul Un nume nou: Nicolae Ciobanu (Dabija).

Dacă l-am înțins de la era a scrierilor tîcute, la începuturile anilor '60, [i] operei altor scriitori basarabeni devalăre, putem vorbi în ceea ce în Mihai Cimpoieru un criti literar cu o intuție sigură.

III. Ucenici la clasică [i] ilustru eminescogod

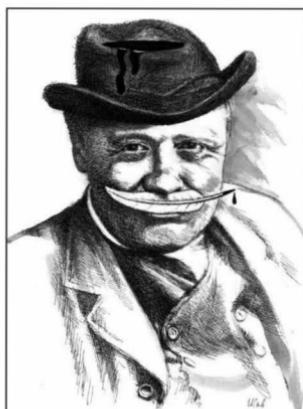
Nu [i] în cînturul Mihai Cimpoieru a fostun ucenic al criticului Vasile Coroban, cel care a încrezut în primul proletarism să ridice drapelul valorilor autentică, este, însă, cl. a jinut cont de experiență literară, dar [i] socială: recurența la clasică nu se poate limita doar la editarea [i] redactarea operelor acestora sau la edificarea Aleii Clasicilor din actuala Grădini publici [i] tefan cel Mare [i] Sfânt,

ci era, în primul rînd, un excelent prilej de amodernizadămersul critic, de a se reînviî cel puțin la principiul maiorescian al autonomie estetică [i] apicare altor principii în stabilirea grilei de valori contemporane. Opera clasicilor devin, începînd cu anul 1962, o preocupare permanentă a criticului. Studiile [i] esurîne despre opera lui Ion Creangă, Liviu Rebreanu, Vasile Alecsandri, apărute în perioadice, dar mai ales cele despre drumurile poezie noastre clasică, despre mișcarea poeziei [i] depre imaginea lui Eminescu din Alte discursi, au fost doar etape în apreneră trăpată criticului de opera eminesciană, descoptor [i] prin primul interprivitor criticăvinescian, marele critic, sevinu - cel puțin în anii formării, după paternă". Tânărul Mihai Cimpoieru spunea astfel avertismentului lui G. Călinescu că numai prin abordarea operei eminescianeun critic literar român [i] poate verifica fortele. Modelul Călinescu-adormind olugă/periodic de tînăr, devenind pentru Tânărul critic complexul Călinescu, trezind în "fascinația [i] tentația de a scrie frumos", complex pe care l-a [i] deținut, "printre-o îndelungat" [i] profundi lecturăre" a chirii operei călinesciane, dar credemnoi, [i] apărându- [i] atenție asupra operelor altor mari critici români (E. Lovinescu, T. Vianu [i], etc.), studind evoluția criticii literare [i] fenomenologia con[tin]inție critică în secolele XIX - XX (de la Sainte-Beuve [i] Albert Thibaudet la noua critica [i] Nou nou critici francezi sau la Criticismul practic al lui I.A. Richetti [i] la New criticism-ul anglo-saxon, în general). [i] Raportându-lă la literatură română, în afonamente [i] parimetrii literaturilor europeene [i] facei la literatură universală. Volumul Focul sacru (1975), în care el încearcă exceditatea misiunea criticiului literar: "De la specific

operelor pînă la cel al vîrstăi - îi drumul pe care trebuie să-l parcurgă criticul, nu [i] a lăua în considerație implicațile nuanțe dialectice", a fost un ultim exercițiu de "gimnastică" [i] intelectuală [i] spirituală înaintea de a intra în perimetru sacru al cultura române.

Ajadar, intru a-jă verifică fortele [i] instrumentul de investigație literară [i] estetică, Mihai Cimpoieru s-a orientat, în spiritul tradiției mariilor critici din perioada interbelică, spre opera eminesciană - singura în misură [i] scotă în evidență potențialul [i] valențele unui critic [i] edician din românia. Precum miturăsună într-un interviu acordat criticului Ion Cocanu (Literatura [i] artă, nr. 15 din noiembrie 1979), Eminescu "este Poetul prin studierea căruia se poate ajunge la Poezie, la înțelegere și Estetism, multă dacă atât: Muzica poeziei". Eșeu Narcisiu [i] Hyperion (1978, ediția a 2-a, revizuită în 1986, apărut în 1984 cu titlu Narcis [i] Hyperion). Eminescu - Poet al finis [i] în prestigioasa colecție Eminesciana a Editurii Junimea, [i] lăuppus definitiv nu doar printre eminescologi, ci [i] în con[tin]inție critică în întreg spațiul românesc, [i] cauză fiind un Eminescu global: un Poet al finis" (C. Ciopragă). În acest poem critic [i] în studiile de eminescologie și umerale (C. Deea în sus a Luceafărului, 1993; Eminescu, poet al finis, 1998; Plănsul demnurgului, 1999; Esenja finis, 2003, coliminduca apariția în acest an a monumentalului Dictionar encyclopedic "Mihai Eminescu"), Mihai Cimpoieru se conformă proprietăților miturii, pe hermeneutica "existențială" constituită din deșteptare complexului de arhivă ascundere și înstări finis [i] scriitorul, a codurilor psihologic-comportamentale [i] personalist-etică care definesc portretul fenomenologic, "fenomenologic [i] ontologic" imbinându-se în studiile sale "cuprindîna moderni" [i] postmodern". Echilibrul epistemologic îl are ca jumătate

*Caricature - caricatură - Ileana SAVOV, Bulgaria

O figură emblematică a culturii românești - Mihai CIMPOI

43
când "la patternul cîlinician s-a... adăugat modelul finjiană noicist [i în special cel ontologic generalizat care aplică grila existențială]". Va faceuz de acest metodologie [i] în studiile [i] eseurile de literatură universală (L. Tolstoi, F. Dostoevski, N. Gogol, A. Cehov, A. Puškin, J. R. Jheres, V. Hugo, P. Valer, M. Lemontov, George G. Byron, T. Mann, W. Whitman, R. Tagore, W. Faulkner [a] adunătoare volumul Cicatricăa lui Ulise (1982), Dumincăa valorilor (1989), Lumea ca o carte (2004) sau în monografie publicate în ultimii cincisprezece ani; Lucian Blaga, paradișiacul, luciferul, moriorul (1997), Brâncuși, poet al neșăfării (2001), Duiliu Zamfirescu între Natură [i] idee (Focani, editura Zedax, 2002)., Secoul Bacovia (2005 [i] în versiune engleză) la Londra - 2007), Leopardi. Drum neted [i] drum labiritic (2006, apliț în 2007) / Roma înversus italiano); Ion Helade Rădulescu (Panhymniciu Finjel) (2008), Grigore Alexandrescu, înflăcărarea finii (2009), Vasile Čărlova, poetul "sufului mănhăit" (2010), Ioan Al. Brîtescu-Voinescu; Prefacerea finii (2011), Sineaherale, Ion Creangă: dialecticele amintirii [i] memoriiei (2011) [a].

A [adă, de la publicarea eseului Narcis [i] Hyperion [i] până astăzi cerul criticii și teoreticii meișterăscu în foc [i] (M. Eminescu) de zecile de studii monografice, menționate mai sus [i] de eseurile consacrate operelor unor mari scriitori [i] personalități ale culturii române: Sfinte fir vizionare: clasic român (1995); Mîrul de aur. Valori românești în perspectivă europeană (1998, [i] în traducere franceză - 2001), Critice Vol. I-IX (2001- 2011) [a], E. cuceritudine, opera unuia dintre cei mai importanți exegi ai literaturii [i] culturii române din a doua jumătate a secolului XX [i] începutul secolului XXI).

IV. Spre criticii a ansamblurilor

Eseurile de filosofie a culturii: Basarabia sub steaua lui: fenomenul basarabeancă (1994); Cumpără nu doulăciuri. Carte despre finja românească (2000); Sub acuns (2003), Europa, sare, Teră... (2007) relevă dimensiunile complexă a criticului [i] esteticianului Mihai Cimpoi, hermeneut capabil să cuprindă în investigațiile sale ansamblurile, dezvoltându-le particularitățile [i] ineditul "sub semnul cîlinicului ontologic". Aceste investigații s-au desfășurat în paralel cu elaborarea celui mai amplu studiu al stării istorice deschisă a literaturii române din Basarabia (1996 [i] edițiiile ulterioare, de la editura Arc din 1997, urmate de ediția a III-a revizuită, [i] adăugită), București, Editura Fundației

Culturale Române, 2002 [i] deediția a IV-a reactualizată), apărută tot la București la editura Fundația Națională pentru [i] tinii [i] Arti în 2009), istorie care variază, cu certitudine, o parte dinemulă pentru orice studiu de viitor al fenomenului basarabeancă, o primă sinteză critică asupra literaturii de limbă română dintr-un spațiu unde teroarea istoriei a luat forme nemă întâlnite. În istorie..., la fel ca în studiile anterioare, preocupă flind de criteriul valoric - "literatura fiind esențialmente un simbol de valori" (O. istorie..., ed. 1996, p.7) - criticul [i] istoricul literar Mihai Cimpoi mai mulțumește [i] mai puțin demolăză, găsind temeuri înfințătoare [i] nu temeuri neintățăcare, întru a dezvăluia un fenomen - istoria literară, ce nu poate fi înțeleasă precum o mîntuire este el însuși, "într-o istorie culturală a Basarabiei". Un demers de o asemenea anvergură [i] cu astfel de motivări nu putea, bineînțeleasă, să nu trezească [i] admirație - "prima istorie completă" a literaturii române din Basarabia" (Alex. Tețescu), o "scriere fundamentală" (G. Munteanu) - dar [i] critici [i] chiar contestă - că nu toată literatura de limbă română poate fi subsumată principiilor aplicate de critic în istoria sa, că scriitorii din exil, originari din Basarabia, nu se înscriu în aria de preocupă în ăle literaturii din Basarabia și prea sumar reflectă fenomenul postcolonialismului sau că el literaturii antrenorăni și scrise în perioada sovietică (dacă aceste "fenomene" merită în general să fie luate în considerare) [i, a.m.d. Oricum, că cum și pe la noi - nicio fapt nu se face, cu izbăldi] - că cu pace, iar istoria... are propria via), autorul - o conținută [i] criticii al literaturii contemporane - revenind dela o edificare altă pentru a-i completa conținutul [i] a extinde arealul

Valeriu MATEI, Centrul de Cultură "George Asachi", 2010

de investigații până la ultimele apariții literare cemerită și lăstătin seamă.

Studiile monografice consecutivelor mari scriitori români - Ion Helade Rădulescu, Grigore Alexandrescu, Vasile Čărlova, Mihai Eminescu, Ion Creangă, Lucian Blaga, George Bacovia, Duiliu Zamfirescu, Ioan Al. Brîtescu-Voinescu [i] eseurile despre scriitorii români clasic [i] contemporan cuprinse în cîndrumul volume de Crítica, precum [i] în Stînte Vizionare: clasic română (1995); Mîrul de aur. Valori românești în perspectivă europeană (1998 - toate apărute după

finalizarea istoriei deschise a literaturii române din Basarabia, neîndreptăsecă a presupune că academicianul Mihai Cimpoi va purcede curând la elaborarea unui nou studiu de sinteză consacrat, de această dată istoriei întregii literaturi române de la origini până în prezent, a căruia fi cut-o cîndămăreale. C. îl nescu.

Aută a 60 de studii [i] eseuri monografice, a peste 3000 de studii [i] articole critice pe platformă [i] de pe arhivă și pe site-uri de date, dar [i] a peste 200 de studii de prezente a literaturii române apărute în Marea Britanie, Franță, Germania, Italia, Turcia, Grecia, Rusia, Letonia, Lituanie, Ucraina [a., spirit vulcanic [i], totodată, spălat de dreptă a cumpănat,] preocupat vreme de peste cincizeci de ani de tracerea de la o mentalitate literară la alta, Mihai Cimpoi, prin felul să dea în literatură, prin spiritul său viu, generator de idei [i] capabil să soluționeze cele mai dificile probleme, rămâne a fi nu doar un Om al cărei, ci [i] un termen de referință, atunci cînd se vorbește de rezistență în cultura". El face parte, deopotrivă, din toate generațiile actuală de scriitori români [i] e adomân unuia far pentru "sutile de catarge" ceseavântă pe mîrînele înțelepte ale Logosului.

Valeriu MATEI

"Cărtăgile" - caricatură - Agnieszka Armenta

"Contemporan" `n două feluri

În luna mai acestui an, s-a desfășurat la Centrul de Cultură „George Apostu” din Bacău, o nouă etapă a unui program complex de rezidență în domeniul dansului contemporan, Artist(e)sit | E-MOTIONAL Bodies & Cities. La această ediție beneficiarii programului au fost coregraful Yoko Kominami din Japonia [i muzicianul Tomás Tello, din Perú, în cadrul partenariatului încheiat de Centrul de Cultură „George Apostu” cu Centre de création chorégraphique Trasd-Luxembourg [i, deosebita, Ana-Maria Costea, coregrafă, împreună cu Larisa Crunjeanu, artist visuelă, participantă la proiectul internațional de rezidență E-MOTIONAL Bodies & Cities.

Cadrele bice, la final de stagiu, astăzi selecția îi avut pe 30 mai 2012, la Centrul „George Apostu”, o prezentare în formă de proiecție elaborată pe durata rezidenței: Garden - a borrowed landscape (Yoko Kominami și Tomás Tello) [i About pain and other crazy feelings (Ana-Maria Costea & Larisa Crunjeanu).

Rezidența oferă în aceste zile de la Centrul de Cultură „George Apostu” coregraful Andreia Novacanidze București și aduce la „Centre de création chorégraphique Trasd-L Luxemburg C-L” din Luxembourg pe stagiul său august [i se sfârșește pe 3 septembrie, cuprinzând o serie de proiecte Despre dreptate.

La Centrul de Cultură „George Apostu”, programul internațional de rezidență, va fi reconfigurat în 2013, în acord cu reprezentantul instituției parteneră luxemburgheză, domnul Bernard Baumgarten, director artistic al „Centre de création chorégraphique Trasd-L”, pentru că, în afara de la Bal du Printemps „George Apostu”, colaborator recunoscător bătăuan de cultură a devenit una dintre priorități.

O grădini de întrupăru
„Gardens beyond landscape”

Grădina, întărită de toate, sonor, înantează de o vreme, o auzim minute în [ir, reînsinăndu-se din complicații alambic muzical înfrat în fără în fără în fără publicul. O grădină bogată [i gura] căză Jung, cu sonorități când mitosose, când stridente, când înfrântă, când sunătoare, cu glasuri de apă, de pătră [i de frunze], de pîmânt [i agăță la poarta grădinăi, o separă] protector de resură luni. O fată în bal întră în sală [i parcasează] bicicleta devărăglind publicul [i-i leapt încl-n] într-o vîlcoare [i] într-o covorul de dans [i se așază] într-o postură consolării, chirici, co-împărțindu-se ca o vîrjă rea. Încetă cincuindăzii, odată cu ea, japoaneză înaltă, trece din spate în dos asupra grădinii în cel vizibil. În acel perete „de înfrumusețuit”, ecineuncioză din crică [dână] în lumă, real [i nu numai visat], de gălă cu GPS-ură, cu suspendări, în topo și. Din sprijul acesta, coregraful ne face răuă o cercu pe care „îmbrumă”-să, olurci în cumvîntă, cu untele care nu se dă gîsă nici în balcon, nici în [opron, ci de măgar] închisările.

Surprinzitor cum se poate încropa un colț al japoanezilor dintr-un braj devreșcute brune în fundal, crișate într-un gest lenormand de lăbana, [i omân] din floră baie, prospetimea mijlocul plan[e]ului negru. Tabloul concentrat

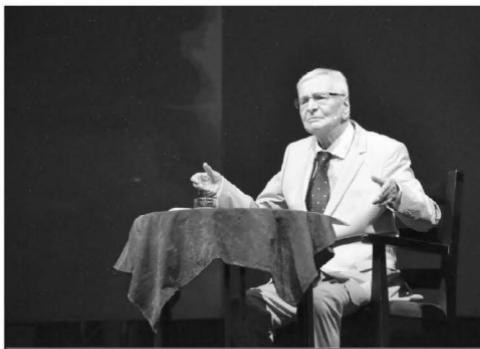
a-i putea aprecia cu justă capacitatea de a assimila creația [i] tehnica [i] structuri prefabricate ale performanțelor contemporane. Acestea sunt totuși prese evidente în construcția spectacolului - fie el [i] într-un studiu embrionar -, încât [i] vă o reizuire a dozajelor, lucrarea riscă să devină o agomoră a ideilor [elamod], desprecindă chiar care ar fi astea?

Inpirând rând construcția interactivă - implicăre publicului capătene. În af diote rând, folosirea unor obiecte cu impact sensorial - butoi [i] de carnea crudă, picături aci, unele exotice într-o farfurie, pecenăruful alb, iar cealaltă, o înimbă, elută cu mările goale [i] pedură de coloană încrezător, perând, dela performanță public. E un fel de [tafelă] improvisată a vorbitoșului, simboli evenimentă de senzații străine a contactului cu judecățul nûnd [i] de invitația artiștilor la o confidență [i] seninmentală, brodată părmigina clasice - premeditată - confuzii dintre "inimă" [i] "cord". Pentru că o examină strategie de performanță - dest de comedoi, în spate), pentru artiști - și și duci totul îndeosebi cred [i] nu excludă mă-nă-dă și evită o deosebită cinăpucă bună, de artă de trage delimită [i] deun [i] alesă sim"], psihologic, infibilă, pe larg, vreo căveie a tutelăturii.

Dacă Larisa Crunjeanu [i] i invită spectatori într-o cameră de hotel, unde îi joacă devoră, Ana-Maria Costea îl ajută în sala de spectacol. Compoziția sale îl lipsește în unitate, împărtășindu-i idei în jurul creării să se construi [i] se adâne] diferențierile care o acționează. Nuvin apriorism dictăciu, care se face spectacolul [i] întrăierea întrăierea îl dică, ci o idee", un pol inteligențial și sensibil al întregii deșuri [i] scine. Creveră și spus cu sănătății? Compoziția îl rânește, deocamdată, fracturală: într-o secțiune inițială, de postici, a prezentării, unde coregraful e peconț propriu [i] tezaurii și estetică, generală; i părea final, fără legitimitatea necesară ca prima, în care se coreografiază / dramatizează / omunitate din copilărie - recipciu la lectura unei povestiri horror, artă identificându-se empaton cu victimă feminină. Tema are un anume dramatism [i] evitând efectele barei, să parță extrage și compozitorii [i] orabilă. Ceea ce am vîzut în, în mai, dezvoltă într-o mișcare puternică lamență [i] cred pe căl al artiste. Temă, oricădebină exploata [i] verifică anterior, nu garantează, se știe, rea [i] tăinii creații; căndădeauna, dacă [i] succese] stă în detali. Or aici, modile de a se lăsa într-o poveste, într-o poveste de poveste, nu pot fi într-o poveste.

Două proiecte, două moduri diferite de a fi "artist contemporan". Restul cred că î-am spus deja.

Nicoleta POPA-BLANARIU

Planeta BELIGAN

Reîntoarcerea

Într-o dimineață a verii lui 2012, fiul meu și pictorul Baciu lui, în lumină recitator pe drumurile Thalia, să ne nelegem, venind acasă, îl au primit oamenii locului lui cu bucurie și iată daruri.

Pentru tot ceea ce l-a putut săjubascenii români [i], pentru că lăzise aproape de 94 de ani, nu-l împiedică să urce pe scenă [i] să spâlănească magic stilul hipline cu talentul din care se hrănește incredibilă luna vitalitate, bătrâniul i-a dăruit un teatru, denumindu-l cu numele lui, [i] i-a conferit titlul de Cetățean de onoare al urbei. Lui, catăreanul de onoare și scena.

Artistul a mulțumit în felul lui: s-a confesat că în 1500 de spectatori, rememorând, cutandrele [i] umor, firul carierei sale excepționale. L-am sămărtit, așa cum îl [i] am, melancolic [i] echilibrat, sensibil [i] cincis, vulnerabil în vitalitatea sa debordantă, suprem aristocrat al cui vînturilor.

Vi lăsesc mult pe Dunărevoaștă, spectacolul meu credință [i], care mă-ă lăzise cu ceea ce sună azi. Poate nă [i] cine sunteți. Sunteți cel pentru care trăiesc [i] care mă fac să trăiesc. Fără spectatori, niciun actor nu poate fi frumos. Numai cu prezența [i] reală lor colaborare, semnificău unei piezi se dezvoltă lume pe de-a-nregi, sensurile devin tangibile, iar personajele se cristalizează, în concret. Vi mulțumesc pentru toate învățăturile cu care dulce și-ai împovărat de-a lungul acestor ani. Am că lăzor și frumos împreună. Cum spunea minunatul meu prieten, Philippe Noiret, dacă viața e o călătorie scurtă, trebuie să-ncercuim să facem la clasa-năști.

Înspre finalul manifestării, într-o sensibilitate acuojunie, actorul Geo Popa a evocat momente memorabile legate de montarea, în 1989, a piesei „O scrisoare pierdută” la Teatrul Municipal Bacova. În regia lui Radu Beligan, precum și actul de recunoaștere a uriașei personalității a distulului prin atribuirea, în 1993, a Marelui Premiu „George Apostu”. Îl mulțumesc pe întratot ce-am învățat de la Domnia Sa, omului, actorului, profesorului, academicianului, prietenului nostru [i] al tuturor, Radu Beligan. Fie ca acest sprijin, careva purtă numele Excelenței Voastre, să devină în timp cea mai

înaltă tribună socială [i] să dinuiesc în vecii veclor. Am!

Vizibil emoționat, Dragoș Benea, președintele Consiliului Județean Bacău, a înregat atmosfera demore străbateoare serii magice, adresându-se, cu un lung [i] ro saluturi cordiale nu eroului, ci pe songelor memorabile cîrora le-a dat viață. Radu Beligan de-a lungul carierei

înmănlindu-i însemnale distincție [i] actul de botză al Teatrului Radu Beligan, primarul de Bacău, Romeo Stavarache, inițiatorul proiectului, a declarat că este o mare onoare pentru bătrânu să atrăgănumele membru artist căruia mai nou [i] mai modern edificu cultural din județ. Cred că, într-advei și, iubirea, [a] cum spune Maestrul, este singurul lucru care ne înține viață]. Omenete, pe pământ, [i] credință asemenea momente, cum este cel de astăzi, ne fac să simțim că suntem oameni [i] că iubim. Vi mulțumim pentru iubirea pe care o-ai transmis. Am putute spune că, printre tot ce ați făcut dumneavoastră, [i] Bacău întră în istorie”.

Seară s-a încheiat în aplauzele interminabile ale publicului ridicat în picioare, subîmpresă speranțej din cuvântele de final ale artistului născut bătrân: “Sun convins că vor veni vremuri bune, [i] vom avea aceea Românie pe care o vîd în [i] ne-o dorm cu toții”.

Val M] NESCU

Scrisoarea lui Radu BELIGAN către bătrâni

Vi mulțumesc, dragi mei bătrâni, că mă onorați a prezenta-mi numele și al tuturilor care mă deveză că [i] sunt într-o ură care-i aduce nașunii pe Alessandri [i] pe Bacova, oferindu-mi omenețe, pe pământ, [i] credință asemenea momente, cum este cel de astăzi, ne fac să simțim că suntem oameni [i] că iubim. Atâtăvreme că suntem oameni frumoși și sălăi de către lumea numără.

De foarte multe lumi, vreau am plecat de pe aceste mălaguri, dar amintirea primilor ani de viață, petrecuți în cartoulon delai Gabini, din vecinătatea Bacu lui, m-a urmat pe deosebit, petrecuți și în scena, la fizare și în scenă, la fizare succese la meu, am fost iuniorat [i] inspirat de imaginația lui meu privind obiceaiul de Hamlet în lungul neșărtărit al cărui frate, pe fondul grăilor biculinului meu, preotul Adam Beligan. Poate [i] amintirea perioadei mirificide pe Valea Săratului m-a înlimnat.

În ce peste 75 de ani pe care-i am dedicat publicului, am pus tot sufletul [i] tot viața mea în slujba teatrului românesc [i], în vremuri grele, mă-am zbatut [i] am reușit, cu ajutorul lui Dumnezeu, să facem ca arta teatrală românească să capete renumele și cunoscut în lumea întreagă.

Dar [i] acum, pentru mine, celebra întrebare „A fi sau a nu fi?” are semnificații meranice și profunzimi misterioase care încă nu le-am dezlegat. Însă, atâtăvreme căcăci semă afflă în această [i] oarecare care [i] facțimpă celebrare-actul de creație și artistic, în aceste timuri din ce în ce mai neprudențioase cu care sujeac arta, sunt împliniri [i] fericiți!

Mai ales când acești oameni respiră aerul dintr-un spațiu în care [i] eu am vîzut lumina zilei, [i]-i ridici ochii spre același cer sub care am răstărit primul [i] am desculț pe primele înțeleasuri.

De aceea, dragii mei concetăteni, sună foarte emoționat și ma plec respectuos în fața Domnului Voastră.

București, iunie 2012

Planeta BELIGAN

Forever and a day Lista de nostalgi

Paul Morand, diplomat [i] scriitor francez, care[i]-a petrecut călărașia pe meleagurile noastre, pretindea că români se nasc dorivați, antișemiti [i] francofili. Nimic mai stupid. Afirmajă și la fel de ridicol că obștina domnului Pucco Rabanu, care îl clătu zilele trecute pe Dracul prin Castelul dela Bran.

Erau și au avut un rol considerabil în cultura românească, ier viața mea a stat sub semnul admirării [i] iubirii pentru ei. Cei mai buni prieteni ai mei, oamenii careau marcat, într-un fel sau altul, formația mea ca artist [i] ca om au fost, într-o bună mără, evrei.

Jules Perelbaum, Aurel Bălu, Belu Silber, Alf Adanias, Mihai Sebastian, Harry Brauner, Ralu Wald, Aurel Beranga, Moni Ghelerter, Al. Finji, Al. Mirodan, B. Elvin, Carmen [i] Puju Karanu, Nicolae Radu [i] atâtia alii [i] mă întărit, mă ajutăt [i] mă însorit în aventurile mele spirituale, cu o prietenie constantă [i] o infinită耐dere.

Nu-mi place să fac caze de patriotismul meu. Îmi iubesc [i] sunt legat de peisajele eternității Am cîntat pe înțelegere global [i] n-am zbutuit și mă imaginiez într-un alt lume de cîteva zile. Până în ziua când am ajuns în Israel, Acolo am avut, din principiu, sentimentul că sunt acasă. Acestea sunt lucruri care, cadrăgoase, nu se pot explica. Este și în astfel.

Erau, pasionați îubitori de teatru, au astăzi la națională mea artistică în teatru! de pe strada Shriner [i] am crescut împreună în bucuria artei. Apoi viața ne-a despartit și am regăsit pe toții la Tel-Aviv, la Haifa, la Ierusalâm, la Holon, la Beer-Sheva...

Nu pot să primul meu contact cu plimbului [i] gloriei [i] ei. Avionul aterizat în treimea zilei noaptei. În jurul meu s-a adunat mulți funcționari ai aeroportului. Ca și aflu că toți erau „români” [i] eu în mijlocul postului de poliție, comandantul turnului de control [i] pompierul [i] ef. Un tanăr cu unul [i] sportiv s-a apropiat de mine [i] mi-a spus emociionant: „Eram copil când v-am vîzut jucând pe

doctorul [i] mil din «Apusdesoare». Nu vă pot uita...”. Era Beni, responsabil cu combaterea traficului de stupefianțe.

Dar întâlnirea cu foții mei colegi? Cu elevul meu Shimron Bar, care a jucat și în joacele Hamlet la Teatrul Kaneri (conducător mare și prieten Shajeke Weberberg), cu elevul meu Moscu Alcalay, devenit una dintre vedetele „Habima”, cu Carol Marcovici, cu incomparabilă Lya König, în trăsătruirea înțeleasă, cu anii în urmă, mar de prenume de interpretare la Festivalul Național de Teatru, pentru uitătoarea creație în rolul Anne Frank...

[i] revederile cu vecchi mei prieteni, celebri medici Zigi Wechsler [i] Lucian Regenboogen... Cu Titi Acs, compliceleme în atât de realizări de radio și televiziune...

Liste lungi [i] copleșită de nostalgi.

Dar publicul meu, acei minunăți [i] fidii prieteni anonimi care, în plimbăriile mele pe străzile centrului din Tel-Aviv, Dizengoff, mă oreau din cinci în cinci minute strângându-mi mâna [i] evocând zilele frumosu de la Aranjuez, cum spunea clasicul!

Odată traversând teatru, în mașina unui prieten, Sribbleanu, kilometru după kilometru [i] nicio ființă omenească, niciun animal, nicopădă. În sfârșit, ostașul debenzină în mijlocul pustului. Ne oprim să ne binecuvântăm. Într-o lăză, la o distanță destul de mare, îl face apariția un grup de făesi soldați israelieni, prăjuși, transpirați, obosiți, care se îndepărta spre stație. Într-un sprijin [i] cer, numai el, prietenul meu [i] cu mine. Când ajung la vreo zecemetri de noi, unul dintre soldați strigă: „Vite-i pe Beligan”!

Restul, cum zice Hamlet, este ceea ce...

Acum îl dojgejă de ceamănul și facă ca să declară dreptate.

În piesa lui Shakespeare, când întrebă o fată Tânărul dacă te-lăbi multă vreme, ea îi răspunde: „Forever and a day...”. Pentru totdeauna [i] încă o zi”.

Ziuăastă și plină de ceea ce am prețuit [i] de acesea m-am girbit și străbătut împreună, înaintea [i] nici...

RaduBELIGAN

Tren

Fundal de cer
cu umăruri de cer,
Capaci în goană, horă de schelete,
[i] au singher
[i] gară după gară...

Săpind pe rand, uitătăre regrete.

Cu fiecare
noul deprimare
se rup bucăți din sufletul meu greu,
trudite [i] stiri negre, cîlătoare,
să fugă fără pace în napoi,
spre cei [i] săjini în riledeieri.

Vagon funebru către nișă.
Regretele aprind, acuma, iar,
[i] noi singher
[i] gară după gară...

RaduBELIGAN
(poezie publicată în revista "Front literar"
- Brașov - septembrie 1938)

Planeta BELIGAN

Tiner eja succesiV

În Bucureşti plouă[i erai naibii defrig. Edemerie. Ultima lună a anului, ceea ce a treptat pentru că edificarea desfăşoară: 1 Decembrie, Sfântul Nicolae Cincinut, Anul Nou. Decembrie este[i luna în care la Galbeni, lângă Bacău, în Moldova, s-a născut Domnul Radu Beligan, -n zua a paisprezecea.

Ajunsasem cu zece minute mai devreme [i fumam în mașină, și ochii la ghemurire dînd îndreptă Maestrul. O clădire veche, cu bulini roșii, pe o stradă ce dă în Calea Moilor. Când s-a închis ușa [apătul] două minute, am lăsat buchetele cu trandafiri albi [i] revizuirea care-i odoareasem, [i] am intrat. O doamnă mi-a întins ună [a de la intrare. Mer gelă la Maestrul? S-i urați [i din partea noastră sintăte [i viajă lung!]

Mi-am imaginat în multe feluri în întâlnirea cu Maestrul Radu Beligan.

[Iamătă de multele urmări despre el [i totuși atât de puțin.

Intra-o apetel-amvisorat capăt un inger alb cu unipuri și, adorm creșterile cele de la lui García Marquez. Într-un vecind singurătate, îngrijul plutea firecipeazaupreseselor lumii, predeasăprivejilor noastre. O divinitate [oare! a iușilor, stăbulor visătoare! a frățimilor nostru...

Mai întâi am scriscuvântul incredibil. M-am uitat la el, cum sătare singulară păgina lui [i l-am tăiat. Era prima puțin.

După cătevaminiute am scris cuvântul brillant. [i din nou mi s-a prătăcuituiai diajuns L-am înlocuit cu sticluitor, m-am ghințuit sunătăi bine română! Dar nu, era ca și cumuăfi încercat să descriu cu un singur cuvânt tumultul mării.

Amtersi am scris, amtersi am scris [i iar amtersi am scris aci, devenirea de a defini spectacolul pe care l poartă mereu cu sine Maestrul Beligan.

Intelligent, riguros, tenace, conic, imprevedibil, decent, inepuizabil, refinat, dur, dezvoltat, serios, echilibrat, flexibil, triumfal, gingăt, febril, vizitor, magic, victorios, calm, sober, imperial - toate aceste epitetă, [i încă mult mai multe, î se potriveau doar căteodată, într-o singură ipostază.

Val Mînescu: Zia Națională a trecut. Curând vine Moi Nicolae.

Domnul Radu Beligan: Da, eluna cadourilor. De un 1 decembrie, mă schimbă. Președintele [i înălțări la conferință Ordinul Național Steaua României.

Val Mînescu: Frumoscadoul.

Domnul Radu Beligan: Un cadou trimis de stat.

Domnul Radu Beligan: Petală din nea Nuculă!

Val Mînescu: În curând lumea teatrală românească va sărbători. Euzo din viață [i deține dreptă Vlaropriile victorioase în jocul celui de la zecăea deceniu.

Domnul Radu Beligan: E o glumă proastă a unei câlderi pe care eu nu o recunosc. Eu sunt actor. În art, timpul semnifică, cu atât de ciorescine. Eu nu amadunat ani, ci mai multe tineri și succese.

Ei nu privesc înapoi că mănie, ci cu adâncă recunoaștere! [i] prezentul că de la care am învățat refabia [i pierdere sărăcătorul, carăsestingereadă, cunoscința ultimului contemporan.

Val Mînescu: Tosteazdumurile dică la teatru?

Domnul Radu Beligan: Da, Redut și cetera.

Val Mînescu: CătiSENDUR a scris un poem celebru cu carelelă aspiranții la goria Thalia și cîndeașă la Institutul de Teatru. Cu toții vor să joace Hamlet.

Domnul Radu Beligan: Hamlet a fost obșeia familiei noastre. Tatăl meu, care a predat la Teatrul Național din Iași, fascinat de acestă piesă, de acest personaj, a curat dubluri, la rolul Hamlet jucat de unul dintre cei mai mari actori ai vremii: State Dragomir. Nu-l jucat, [i] da seama... La clopoata Bulandra la clasa de actorie eu am repetat Hamlet.

Val Mînescu: Cătină ceață [i actorii deatzi vine din lecția de teatru care a păzit prințul Danemarce și célébre tragedie?

Domnul Radu Beligan: Actorii adevarăți se trag din Hamlet. Cât de spremăne, pot să spun că am fost bolnav de Hamlet.

Val Mînescu: Ați fost la El sinore?

Domnul Radu Beligan: Da, în înmormântarea lui Hamlet. M-am întîlnit epat spre ascunzutunii depe [i]. [i] amrostit în gănd "Oh that this too / too solid flesh".

[i deodată amavut atunci sentimentul că rolul pecare nu-l am jucat, pecaream [i voi juca nișteodată], ești meu, mi-e familiu și după, sunt deosebit deținător. După acest paler înaj sentimentul, care a deschis în secretă m-am oprit la colțul străzii Prin-Hamlet Hotel. Putea să răbăgoză imaginea lui Shakespeare și însoțea [i astăzi? Caunul meu cu cuiu pierdut [i tragic și devin] firu unu hotel-restaurant? M-am oprit la o masă. [i am blut obere. Ceputem face? Noroc că Dumnezeu m-a înzestrat cu darul de a-mi adaptă atitudinea milioanei de studiu, cu care mă obligă viața și mi confront [i că pot să lăsă o masă cu personajele care mi populează scene.

Val Mînescu: Care sunt amintările cele mai îndelitoțite în timp, pecareleavăi despre Bacău?

Domnul Radu Beligan: Ooo, prea puține lucruri. A treacătăvareme, iar eu eram atât de mic... Pește povestea unei ierni cumplite, când pe drumul înfrățit spre Bacău, taică-mămă putăpeu și unu cotă, transformat în sanie, spre primăvara din Galați, să mă însoțească în registrul denaturi. [i, ce crezi, deodată [i] de seamă că nu mai areordor pe sănie. Cluzeniuță padă, mi pier dusineană în mijloc. Ha, ha, ha horopeteatul românește nu numărcășă lupuf!

Val Mînescu: Dar despre Bacău?

Domnul Radu Beligan: Aja, ca prin vis, vă din tără, nițecăse diri pănete, cîrufe, centrul cu Palatul Prefecturii [i cu Teatrul frumosul Teatrul care acum văd că [i pierde tencuială... Poate [i] niște [i lung pavate cuciuni derău, lung [i] obositoarelor părăi [i coala de Bilei] depe strada Oltului...

Oricine îl privește, fie [i o singură clipă, pe Radu Beligan, nu poate să nu observe că omul acesta este un semn de întrebare. În teatrul românesc, Radu Beligan este chiar un semn de întrebare. Un motiv permanent de nedumerire [i, până la urmă, de neliniștepentru tot ceea ce este și eșat, cuminte, convenit în lumea actuală dela noi.

... Vă strecura] la ieșire prin imblăzeala aceea [la pielea la careacă] Beligan și obiceiul nivălă de public [i nu e împosibil să auți] vreun com de teatru respectabil afirmând indignat că Beligan nu e... actor. În realitate, Beligan nici nu e actor. E un poet plin de subtilitate, un cărturar către teacademici...

Camil PETRESCU

Când vedeți treacănd pe străzi sau pe scenă această siluetă subjură, legănată, acedă tip [cătă din linii ascuțite, traversate de un surâs ironic-bonom, cu această frunte căută sub stăriagă și creșătește] două lumini care fac ea neatorante, amintiți-vă că teatrul românesc că lumini în fecareanează istoric actori extraordinaire. Că ești Matei Millo pentru vremea lui [i] Nottara pentru a sa ești și Beligan pentru NOI. Nu enumești un mare artist, ci [i] un cărturar animator, profesor, președinte în instituții internaționale de Teatru. Prin numele său ne vei înțimpi puțin [i] noi, contemporani și.

Planeta BELIGAN

Dorenmelor, domni[carilor], domnilor,

Cel mai frumosul, cel mai adevarat[i înțî]toare cuvintele care ar putea fi spusă azi [i acum, după] acest[un seară magică] pe care Radu Beligan a dăruit-o Bacăului, cred că sunt cuvintele care să te cată.

Totu[și],
cu permisiunea Excelenței Voastre,
roagă-mă îngădujă mișcările mele.

Este o mare onoare și o mare fericire, pe care mi le oferă destul de vorbec despre care am estimat-o întotdeauna, arti, cultură, moral, despre care este mentor un genial intreg destit[ui] și scenă.

Nebunul, frumosul împovăratul propriului destin, aceea de a fi viața luminiță pe care îl mediești moldove, deasă foarte binecuvântată (bucură), în aceea[ci] crăciun, de astăzi pârăji peacăt[ui] deasă pe care a fost plină de la întocmai adelabotă, regătit, din fericire, pentru el, patru părți, patru litorii a culturii române ce arăpătuia capă, un minunat băstet, numele Radu Beligan.

Cred că ne aflăm în fața unei fenomene.

În fața unei fenomene care vorbește chiar [i atunci cîndtace, deprezistență] prin cultură, deprezisență [aprințătoare, primăpirit].

În fața unei fenomene care devin simbol [i purtător desen] pentru existența și fructificarea din trei.

Un fenomen care îl aduce în fața puternic înfiptă în pământul rodnic al României Mari (*M-am scutat, căci nu în România Mare [i sunt umblicale legate de ea...]), al Moldovei, al Bacăului.

Deasă [i din multă altele] pînă în Bacău.

Astăzi când a primit titlul de Cetățean de onoare al comunei în care s-a născut, Jean, devenit întrupări Filip și.

Astăzi când s-a decernat Marele Premiu „George Apostu” de la Centrul Internațional de Cultură [i Arte, George Apostu].

Astăzi când a primit titlul de Cetățean de onoare al Județului Bacău, proiect inițiat de președintele Consiliului Județean Bacău, Dragoș Benea același care va iniția un ambicioz, frumos [i bine-vînit] program numit „Cele 13 legende ale județului Bacău”, proiect care pună în valoare personalități ale culturii, [i]magine, artelor, sportului din spațiul bălcanian, în care maestrul Radu Beligan sergează să fie închinat.

Astăzi când a primit titlul de Doctor honoris causa al Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău.

Astăzi când a fost, frumos împovărat, [i]a cum îl place și spun, cu titlul de Cetățean de onoare al municipiului Bacău.

Dar [i acum când suntem mărtori unui eveniment unic, frumos [i înțî]itor, eveniment care poate aminti de Bacăul secular, atribuirea numelui Radu Beligan acestui edificiu, proiect înfațuit deprimarul Romeo Stavrache.

Sunt dovede și iubiri pentru cel care o viață întreagă a drut cărora îl iubire, adică cărora îl iubire, Radu Beligan.

Avin în față întrucăparea cea ce Tudor Vianu numește „omul de bine”, adică cea ce definește „omul moral”, „omul pentru care adăvul există”, omul care merge în sensul valorilor”.

Puteți în lumina celumindă, umanitatea din noi.

Omul, Actorul, Profesor, Academician, Președinte nostru [i] al tuturor, Radu Beligan.

Fieca acord spălu, care arătu numele Excelenței Voastre, să devin în timp „cineva înalt tribun” social, după cum spunea despre Teatrul Nicolae Iorga, [i] să dinuiesc în veci ei vecilor. Amin!

Gheorghe Geo POPA

HAFÉZ

Sunt ani de când cupelui Djam{idocat) lângă noi înima.
Cea ce avea înst[i] cor ea de la m[tez]ini!

Per la din afară codiliei lumii creare
umbri și glasuri la cer[ti]că pedumuri marine!

Spinoasă problemă i-am desfășuit-o, noaptea trecut[, Stăpânului Major,
cel acruis privire top[teorice]nigmă.

Fericit-l-am găsit [i] surăt[or], înjând înmâna cupă devin,
oglinzi în care contemplă felurile privelisit[ti].

L-am întrebat: „Cupa astă, unde lumenii se revedă[?], când în eleptul [i]-i dat-o?”
(i ar spus, „În ziuă cănd[!] a creat boala și de smal[!] azuri,

izulătoare, totale, pe care le escamintă aci
cu Sumer sem[n]au în față ciomagului [i] lumenioase măni alui Moise.”

{i am spus, „Eleptul exaltându-i puterea,
crimă lui a fost de a dezvăluī misterele.

Fieca, din nou, reînărare Duhului Sfânt de ajutor și ne fie
(i vor face) i celalii cameni cea[!]c[u]lă.”

L-am întrebat atunci: „Dece zulului iedilor adome sunu lan[?]”
(i să ar spus, „Un of Haféz rispea al inimii sale smintite.”

În nicio Măiestrie Magior, nu-în un nebun ca mine:
ci duș-mi e în gaj, la unul, pentru vin, caietul, la altul.

E înințuit sub p[er]f[um]og[ra]fia astă regă[!], înima mea,
[i]-i cer lui Dumnezeu, ca-nștiitor, o fin[!] cu judecata dară[!].

Degr[e]zi m-am lepidat, cujur[m]ânt, la unidol, văcător de vin;
„Vin n-oș mai beau denu se-arăt [i]a disp[er]o, podobă din strători[!].”

{i-am agostat apa ochilor să-mi străpesc din bel[ug] pulpana roba,
înăudejdeacă alturi o p[er]t[ur]m[an]ă sa, achipa osului tale.

Urcorul devin sl-i aduci: fără chipul Prietenului,
distrise[!j] alinimi, fice col[!] de ochi[!]e în ocean!

Îl varevală, poate, luminarea, în limba ei, secretul acestui subtil adeavr,
dacă el, fiuturele, nu va putea vorbi despreasta.

Des-a fluturat narcisac[!] și-a[!]c[u]t cu ochiul, n-ai grij[!]:
maștri prihirii nu-i urmează[!] pe orbii.

Drep[er]tul nu-mi vorbi mie, statonic Celui iubit!
Din pricina Lui [i] cupe devin, nu-ni ma egândă la nimici.

Câțr[ea]nă-apl[er]ut cu spina[!]
În pragul tavernei, cu zvon de tobă [i] fluier:

„Dei musulman[!] credin[!]a de care se j[n]etă fez,
vă [i] amar dacă ziuasta-i urmă[!] demâne!”

Lare[!]rat dezi, pas rea[!]fanej[!] or i-aspu[ro]za proaspăt deschis[!]:
„Atât de-chipuit[!] nu fi, în grădina astă au înflorit înainte-j[!] multe catine[!].”

Rispus[!]floare[!] cu un suras[!], „Dev[r]ul num[!] r[er]ințe,
totu[!]i ibitului niciun îndr[er]gostit nu-i vorbit cu aspirmel[!].”

{i dacă vrei să bei vin rubinu din Cupa astă incrustată cu gemă,
cătepe[!]lenu trebil-vast[!] spargi, vîrful genoforteale[!].”

Perfum[!]iubirii inspiră[!]niciodinu vafă[!]
de cine cu obrazul, n-amură[!], odă[!] mică[!], praful la u[!]tatavnei.

În grădina detrandăfiri din Eram, sivu[!]eraea[!]ul, noaptea trecut[,]
briză[!]a anilor i sedes[!]vinu[!]aprilă[!] zambă[!].”

Am întrebat: „Otron al lui Djam{id, unde-i care cupăce universul [i]-i re[er]ea[?]?”
(i afost răspunsul [i]a[!]: „Va, soartă mea, treză[!]odă[!], aa[!]j[!]!”

Cuvîntul iubirii nu-s dñe[!]tre ceace[!]pelelimb[!]-ji vin.
Discursul cast[!]ă scurte[!], păharice, d[!]-m[!] vin!

Lacrimilei Haféz [i] judecăt[!] au[!]neat[!]mare, [i] i[!]bdare[!]
Căci-i fac? Să-i ascund[!]n-ainch[!]zit[!] din iubire[!]tristej[!]i a sur[!].”

Cu p[er]t[ur]l în discordie, lac de apă[!], cu zâmbetul pe buze, beat,
cuvîntele[!]sf[er]ate, gaze[!]l[er]ecitănd, cu ocară[!] în mînă[!].

cu narcisale i contrare[!]i [i]buzele-i zefii[!],
lame[!]noi[!]nopi[!], ier[!], El avenir si mi se[!]a[!]zelac[!]p[!]tă[!].”

Capul [i]-a aplăscă[!]treurechea[!]mă[!]ntr[er]be
cu voce blândă[!]: „O domni, veciul meu amorez[!].”

Gnosticul, oferindu-i se[!]nzori a[!]semeneacup[!]
devine[!]iubire eretic, vinulul denu[!]s[!]ar[!]n[!]r[!]z[!].”

Hei, du-te-de-aici, ascu[!]tele, pe cui[!]cedo[!]o[!]a beau[!]nu[!]i blana[!]
în Ziuă Pictului celu[!]Dintă[!], alt prezent nu, nu-ni s-a dat.

Cea cene-aturme[!] El în cupă noi am blăut[!];
ce dacă vin din paradiș[!]a sau vinul cembalt[!]

Răsu[!]cupă[!]de vin[i]ncălcăt[!]ebule[!]-ale Frumoase[!]Figuri,
ahl cătein[!]er[!]-ausp[er]t, cum ausp[er]-ope-alui Haféz

S [tii: fort[re]a sp[er]en]e[!]e[!]ciudat de fragil[!].
Aduvin, viajanoastră[!]i a[!]eză[!]pevânt[!].

Sclav sunt înaltă[!]intenții[!]acela[!]a care, sub Roata de-azur,
neadins[!]se[!]ine de ale supunerii chipuri.

Îi voi spune ce[!]t[!]i bunene[!]a dat[!]îngerul invizibil[!]i lumi,
latăveni[!], noapte[!]trecut[!], când beat mort eran[!]:

„Om cu priirea mea[!], tu, [i]or[!]regal locuin[!]cu[!]bul din al [apt[e]la car[!],
casata nu-i un col[!]dep[!]mânt, unde s-a[!]pri[!]at[!]incer[!]nile[!].”

Din crenștiu[!]Tronul divin, trâmbijate cheam[!].
Căt[!]erlu[!]s[!]f[!]ciuzut[!]în capam[!]ci[!]n[!]o[!]au[!].”

Asculți-mi statul[!], anință[!]te[!]de[!]el[!]folos[!]te[!]Invia[!],
căci[!]dela maestrul confreriei noastre[!]străz[!]în mintevorbele[!].”

„A[!]tepi[!]fidă[!]s[!]-i filium[!]e[!]cu[!]t[!]că[!]inie[!]e[!]vânt[!],
logodnic[!]bîtrâ[!]cu[!]m[!]de[!]preferență[!].”

N-omai[!]ostenela[!]i [i]nu-[!]scote din mintepovăjama[!],
căci[!]dejubile[!]s[!]suscute[!]vorbă[!], un drume[!]mi-lespus[!].”

„Bucur[!]-te de ce[!]i s-a dat[!], iar sprâncenă[!]n-omai[!]încrun[!]:
nici[!]pentru minună[!]s[!]adeschis[!], nici[!]pentru în epărtă[!]liber[!]alegeri[!].”

În al surâsului trandafir[!]nu-i semn de[n]jelegere, nici[!]decredin[!].
Tângă[!]te, privighetoreib[!], după[!]ajutor[!]s[!]strigă[!]căt[!]loc[!]al[!].”

Lui Haféz pică[!]deces[!]-i por[!]i, r[er]uverificator[!].”

Darul deapă[!]cea[!]gră[!]a verbului doar Dumnezeul împăr[!]

Aie-a ediniminejilor q[ti, lumânares s. shadru], în zori.
De-a zâmbo numai [i ai vedecum sufulu[m] d[ai, suffetul.

Peinim!-i negra arsu], ap[ru]lui t[u] v\i[v]i[i]:
cămp de viol etefi-va-mi momentul cându[oi] vor stinge.

U[ai a ochilor deschis o am pân] la pragul speran[ei] în Tine,
a[teptând o privire doar sl[mi arund. Din a Tavedere Turn[ai] alungat!

S-i muljumesc cum, oaste de tristej[!]- Domnul și te iertea-,
c[ă] în sfâr[it, azi, singurând sunt, mintea[m] n-op[ri] se[t]il

Robsunt pupile ochiului meu ca cu totul asprimee[!],
o mie de lacrimi va sl[ci cândcum suferim[!] de nimic iar.

În fiecare urm[ai] Lui se[re] te întocma idolul nostru,
ci nu-njel[ea] nimenei ocheade[!]-i n[ec]at e o v[er]d.

Pelamormântul lui Hâfez detrece-Ns[ac]itorul cuvântul,
de iubire, în inima gropii chiar o sl[mi sfâr[iti] lin]oilul.

În prea[nicie, afrumusejii Talera[!]-i străluminoasă spari]ies arisipit.
lubira dasi s a[re]tat, lumi întregi i-adătu foc.

O revelație a feței Tale: îngerul avizat-o, îngerul iubirea n-o cunoaște.
Aprimedegăzile, în foc a preschimb[!]-i lărgind pe Adam.

Judecătar[!]-i dor de la Flac[ra] astălampl-[i aprind].
Fulguri divinele găzosi străucind, lumea a r[un]it-o.

Înfururata[!]-i fi dor sl[ci spectacolul Misterelor,
mâna invizibil[ei] lumi tocmai în inim[!]-i a lovit pe cel deconfiden[!]-en demn.

Oamenii calici], toți, la soții autrasviaj acelenie.
Cu tristețea din drogoz[!]-i se ales doar îninma noastră mălini[!].

Premierul sul[ci] se inviplat pantu[!] gropi[!] din b[r]ibiația.
Mâna[!]-i a vrâtit-o[n] inelul aceluia p[er] b[ea]zut.

Hâfez a scris... Cartea vești, a iubirii de Tine[!]-nzvia
când adădu urm[ai] legurile toate[!]-i cînd înimac[!].

Ajutor nu primim dela nimenei. Îns[ac]itorul cei si-a ntampat?
Prietena care ecănd s-a sfâr[it]! C[ă] celu[!]besc cel i-a ntampat?

S-a ntunecat o pavajiegi. Unde-i Khezru pricordale fericeite?
{i-ap[ri]st transfarul culorile. Vântul primiv[!] trac[!] cel si-a ntampat?

Nu nemai spunemini c-a avut în prietenie[!] epturi îns[ac]itorul.
Cei-a spus percu[!]nător[?] Îns[ac]itorul cei si-a ntampat?

Fu ora[!]ul îns[ac]itorilor cetea astă, lumea îndragostit[!]-ilor.
Când s-a sfâr[it] iubite[?]-i Cârmătorilor cei si-a ntampat?

Sunt anii de cîndr[!]-i piețe de conin[!]-i n-a ieșit din mina nobil[ei] conduite.
Ardui soarele cei si-a ntampat, slinje[!] vântului, plor[!]

S-a făcut aruncat, familioc, a grăies mingi[!] anobelej[!],
dernimeri i[n]aren[!] nuintri[!]. Cărăi[!] ilor cei si-a ntampat?

Oaști demidrâfari sună deschisă, dar niciun[!] jipit de pașten[!] a fost auzit.
Păstru omie de cîntecote, privighetor[!] orcei si-a ntampat?

Nu cîntă bine Venus, auraso el tutu[!]!
Gustul beijei nimerei nu mai are. Beijvorcelor cei si-a ntampat?

Hâfez, nimeni nu mai cunoaște[!] n[ec]elevdivine. Ticorel[!]
ei întră pecine[!]-i rotindu-se, timpul[!] cei si-a ntampat?

Dacă temp[!] detrît mi-a r[un]mas, la taverni m[!] voi înzorace,
pe libătina[!] să-i slujesc, grăitorasă n[am].

Fericiti ziuain[!] care, cu ochi în lacrimi,
voi ajunge[!] și stropesc pragul tavernei.

Năglutu[!] ei lumeni. F[!]i, o Dumnezeu[!] meu,
sl[ci] m[!] fieldat a-mi ofezi unul alt camp[!]! Totu[!] gura via[!]el[!]

Daci îns[ac]itorul aplacat, încuiau[!] unele vechi legături,
Dumnezeu[!] m[!] ferească[!] a-mi cîntu[!] un altul!

Dacă mijcile roji de azur favorabile se cunosc[!]-i în fie[!],
voi [!] bine[!] să-i cuceresc[!] din nou pe alt[!] cale.

Vezi ajădu că valoarea[!] secretu[!] nostrubine ascuns[!],
când cîntec[!] neîntrerupt repetat, însu[!]net detob[!] i fluier, în orice bazar.

Spiritu[!] ce[!] cîntă[!] în pace, dacă totu[!] i lăs[!]
nevinu[!]ni i ochead[!] i cărionii[!] perfizi.

Derul meum[!] plâng[!] ficea[!] cl[!]. În fiecare[!],
cerum[!] r[un]tei[!] înzorace[!]. Indurat[!], d[ai] de un alt proasp[!]tchin.

E drept[!] să spui că nu-i singur Hâfez în aventura astă[!]
atâja[!] și s[!] au înfundat într-un[!] a[!] de[!].

Nu h[un]zi vântului p[er]vut[!]-u, m[!] ai h[un]zi vântul[!]
Din vanitate rezemnu[!]-i face, m[!] ai h[un]zi temeu[!]

Lumineaz[!] și chipul [!] plimbi[!]-vei de pată de transfar[!].
Reveloz[!]-i talia[!] dechiparosm[!] vei dedeag[!]

Cunoas[!] nufteface-nin[!] ord[!] [!] i-n-oș[!] fuginun[!].
Ai lus [!] în farmec sl[ci] nu-j[!] ar[!], m[!] ai schimba[!] în Farhâdi

Nu bee ca[!] și, nuvi[!] bei singele fiscalul[!] meu!
Capul nu-i ridică, strigă[!] tu-mi n-o sl[ci] se-audi[!] în cer!

Nu-j înnodap[!]ul, m[!] vei în[!]nju[!]
Feja[!] talestr[!] uciurenu[!] i da, m[!] ai dapem[!] în vântul[!]

Nutemi[!] caprecumecu[!] pe Hâfez [!]-i ucide[!]
Cuminte[!] și fil[!] fericul[!] augur servitute[!] mi-arcu[!]ne[!] reacu[!]te[!]

Fieci[!] nu fi orice ntrunire[!]-i, atfel, m[!] ai ardel[!]
Scotie[!] i lumea din minte, încete[!] vei lamine[!] tegând[!]!

Prieten[!] celu[!] străin[!] nu fi, detinem[!] ai înstrăina[!]
Nu tînschiș[!] deal[!]-i, debucuriem[!] ai lips[!]

Ai m[!] desfracul[!] cenusit [!] vino-mi în ajutor[!],
a[!] strigă[!] meu praful[!] de lau[!] alui [!]a[!] sa[n]f[!]ul[!] vaing[!]

Ferească[!] sfântul de-acuzim[!] ser[!] c[ă]că[!] Hâfez[!]
Chiar din ziua sunt liber, cînd[!] m[!] reție[!] ale-am[!] zut!

traducere în limba română de Gheorghe ORGA

MINISTERUL CULTURII { I PATRIMONIULUI NA}IONAL

Vitraliu

Periodic al
Centrului Cultural Internațional
"George APOSTU" - Bacău

18, Crângului, Bacău, 600063
Tel. 0234-55.15.15
Fax 0234-57.10.83
e-mail: cc.apostu@gmail.com

ISSN : 1583 - 3151

• Manuscrisele trimise pe adresa
redacției se publică "în ordinea
necessităților redacționale". Materialele
nepublicate nu se restituie.

• Pentru ilustrarea num[!]rului 39 s-au folosit
imagini din albumul "I.L. CARAGIALE-UN OMAGIU
PLANETAR", lucrare monumentală, unică[!] în cultura
română, realizată de graficianul Nicolae[!]. Albumul
cuprinde peste 1700 de desene, portrete și caricaturi
care îl înfățișează[!] pe marele dramaturg în viuzină
grafică a 1500 de arti[!], din 142 de J[!]ri de pe toate
continentele.

• Această num[!]ră apare cu sprijinul financiar al
Consiliului Local Bacău [!] al Primăriei Bacău.

Este cel mai mare poet liric persan [i cel mai cunoscut în afara granițelor Iranului. Unii îl consideră poetul arheștilor. S-a născut la [i irăz], în prima jumătate a secolului al XIV-lea (probabil, în 1325) [i a murit] atunci, în 1389 (1390?), după ce, cu excepția unor scurte vizite la Yazd și la Isfahan (Spania), [i-a petrecut întreaga viaj] în orașul natal. Om studiu, în cinste spreacazin, etotădată unindu-i figurile celebre de la Curtea din [i irăz], pe atunci capitala principilor Muzafaridai [i centrul unei vieți agitate] și desori violente. Într-un secol divers [i perioadele de dezagradare], el căruj ecou dureos este cedat [operă sa, Hafez] astfel inapropiat [de majoritate] lui suveranul lor din [i irăz], mai ales lui [ān] odja (1357 - 1383). Dacă conținutul genului său, a cedat ră paraginicului, lucru rar în epocă, muljumindu-se doar cu aluzii la poetul care a se adresa lui.

Să ochemeze te porile [i irăzului], pe care l-a iubit atât, într-un moment apropiat decât al lui [i irăz], un loc de pe înaj. Popularitatea lui Hafez în Iran este atât de mare, încât lumea [în versuri] să se pedește, iar „Divân”-ul rămâne, în ciuda unei opere materiale ieșite, un mijloc de divinare: după ce se învoinează suflul poetului, se deschide carteala întâmpării [i se interpetează] versuri sau poemul care este [i spune] la întrebare (metodele sunt diverse). Hafez este atât de bogat în nuanțe [i aproapeuri, în cînd nu refuză luminile de spiritul său] ca adevarat neclădit de a se adresa lui.

Eadă vrăjărie operează de la restrâns, oferă o atât de mare bogăție, că amatoriile deliteraturii [i] personelor care pot uita în analizarea multeștecole de acum încolo. Mistică sau atât de lucrurile acestei lumi, pecare a celebrării mijloas, după un stil propriu în [i] jiloi, Hafez este probabil, [i] unul, [i] cel mai, momentele elevilor sale, cată [i] compariții, fiindcă fiecare din trei poeme sau versuri și să fie arefumul unei rare armonii verbale, o atât de exuberantă înflorire de imagini [i] semnificații, că îi ar fi grau oricărui traducător să le rezolve.

Un critic persan neidentificat a enunțat într-oare opinie: „În ceea ce privește scrierile, există trei profesi, de [i] Mohammad a spus-o, după mine nu vor mai fi profesi. Pentru descrieri, găsești [i] gazelul; acți [i] sună Ferdousi, Anwari [i] Sa'di”. Acestă afirmație a fost totuși probabil la începutul secolului al XIV-lea, când nu a primit încă [amsaldin Mohammad, „Khawâda”]. Hafez, din [i] irăz, recunoscut încă ca maestru în contestabilul „indigost”. Opar a să inspiră, se [te] „Divânul” lui Goethe [i] mărește germană vedeau în peisajele geniu fericiți [i] un ghimburiabil în viaj], precupat să atrage seminarii său și evite lucrurile nejenale [i] să profite de cele importante, „Din poeme și săte, scrie Goethe, curge o animație constantă, convertibilă modulat”; în ele, omniai apără satul [i] cui], fericiți [i] înțelegeri], ocupându-se de bunurile acestei lumi, considerând de departe ministrul Dumezei, dar înțindu-să egali într-o mără de practicile religioase [i] de donuri [i] de simțuri, ceea ce aduce gen de poezie tribuiește merjini [i] un schilitor scptic.”

Cea mai mare parte a operei lui Hafez a fost compusă în orașul [i] irăz. În opera sa, a cărăbiei (mai ales în olei) retragerei pînă cu, prevădere în grădina Ruknabâd [i] Musallah, locul de rugăciune, dincolo de perete, împrostăt de obicei tonifiant). Aluziile și peccările glam în „Divân” nu permit să deducem că s-a născut în deceniu 1317-1326 [i] a murit în 1389 sau 1390. Mongoli care au invadat teritoriile septentrionale ale Iranului au manăfestat o moderație relativă în ceea ce privește provincia Fars (Pars) acră capitală, a fost [i] irăz, dar în răvătitul [i] și edintronul [i] locali [i] cîte două invazi și redobândiri. Tamerlan nu-a uitat nicun moment delinie[te] în acest timp, Hafez abineficat deo de exponență, suficient de confortabil sub auspiciile unuia dintre protecționisti să, printre Abu [i]q Indu, care a dormit 10 ani, începând cu 1343. A fost multă vreme pretenționat un alt suveran local, [ān] odja, desori menjanat în gazelurile sale.

Ca [ān] poe[ti] care se găseau în situația de a muljni pentru favorurile primejdi, Hafez a compus paraginice la adresa prinților și vizirii [i] nobili, dar nu a fost niciodată un „mercanție”; forma de expresie a fost qâshidă, dar cu mijloacele gazelului, prin care și limbajul sufist, codificat, permitea secundană de complicitate excesivă laudelă.

Erdișii moderni, în special din Occident, pun astăzi [i] cu imprecizia [i] de la fără viață datelor furnizate de biografii pe seni, au ajuns să cerceteze „Divân” aluzii care ar putea arunca o cărare asupra evenimentelor sau persoanelor importante care au traversat viajul poetului. Se [te] primul stuc mecanu, Abu [i]q Indu, om de bună condicii, dar cu slab [i] for] de caracter, amurit pe apă [i] odja, alături de al lui, [ān] odja, pe care l-am menționat, trebuia să-l bifeze pe postul din [i] irăz la instanță [i] ale autorilor [i] lor și regiunile care dezprobau viajul sa dezordonață. [i] În cursul vieții [i] ca Hafez le-a dat în versurile sale practici deprimante [i] opiniorii hodoșoare. Această a fost perioada de exil, de departe de orășul său iubit, [i] gazeluri, în care poartă deplină de coartă sa [i] imploră pe veciul protector să îl aducă la suță.

E greu de spus dacă Hafez a fost suță sincer, în virtutea caracterului sănătic al gazelurilor [i] interpretărilor date cuvintelor. Majoritatea comentatorilor orientali atribuie versurilor, chiar [i] celor de expresie sensuală, o semnificație peuriu mystică. Cu toate acestea, un ghid clasic al susținătorilor, Djâmi (secoul al XV-lea), recunoaște pe Sa'd [i] ca peun sufi complet, încă contestă cîndatea lui Hafez, pentru că [i] tie dacă [i] consideră că gazela lui Hafez, totodată „limba încăpericabilă” [i] „interpretat secretelor” [i] afirmează că limba lui și atât de împrengnă de idei mistice, încât apoi și sună pe deplin convins [i] de apărarea [i] postului saufi.

Exitatea și de înjelie, dacă ne găndim la contradele pe care le reprezintă, diferențe printre [i] și [i] Divân]-ul. Altfel, ceea ce, în afară de către, am putea atribui multor odoare?

[i] În vîrstă peste 100 de ani de la Hafez, c. orice drum poate duce la Dumnezeu, nu ar putea să se concilieze cu credința cînă Mohamed, capostol al lui Allah, este unicul conductor care aduce salu și adevăr, și evident deci cînă devotă credințelor [i] atât sau nu în lîgea islamică, nu poate da decât o semnă călăjoratelor [i] onor

Ruptură din trecedeu[du] pînă la gazelului nu edică aparent, cîci poartă de limbă persană aranjarea versurilor și ca [i] cum ar fi în [i] rîndul de la începere, fiecare vers fiindu-i [i] suficien să fie [i] carit [i] sens, astăa ar importa] nu numai pentru diferențele în ordinea versurilor care se constată în unele copii acăzuindu-gazel, dar [i] pentru apărarea viaței de subiecte și ale acuzației [i] poem. I se atribuie lui [ān] odja, protectorul poetului, criticașul multiplicării de teme, el ar fi remarcat că nu vedea continuitatea fizurilor găzdui în aceeași ordine, în care trei sau patru versuri erau consecutive vinului, [i] „[in]țe” susținutul, iar unul sau doi, discursul subiect/ubicității, Hafez, probabil din prudență, va fi recunoscut justificată de remarcă. Adevarul și cît totuși versurile reflectă în general diferențe aspecte ale acuzației subiect sau constituie viajuri pe o terenă.

Hafez însuși [i] a încrezut interpretarea mistică [i] de surorile săi scrind: „Scopul meu, fie în moschee, fie în tâmpă, eununieacu voi; Dumnezei și mei este marțor cîn-n am avut altă glind”.

Pearansabat, totuși, atitudinea sa și aceea anului „realist” care [i] ar ironia față decamenei care se referă la pîrvescnile obiceiuite ale cîntărilor cîntărește existența lui, vinețate.

Atacurile contra similitur [i] religiozităjii ar fi fost provocate după unii comentatori moderni, de fanatul lui Mojahid al-Din, succesorul lui [ān] odja, pentru care legătură sa se obiește de ascultare caribă, mai mult pentru cîndiu] decât pentru el; acuzații comentatorilor susțin cîntăriile la multa biserică, care se găsesc în „Divân”, se referă la acăștărarea, subiectul cîntării respecte religia, supravîrșirea obi[nită [i] înnoivătoare ale poporului.

Dar nu astfel de ironii i-au atrăs înăuntru Hafez iubirea concertelor și acuzații sunt demulți, vremurile ei muzaici [i] vrăjău versurilor, imposibil derădîn orice limbă străină, de gazeluri și la trăsătri diferențe, mergînd de la exercițiile de tinereje pline de transdăruri, de privighetori [i] de spin, ale căror înțepători trebuie să le suporte cei care cîntăruiesc transdăruri la poemele de maturitate, în care să și răsupe puțin amîncuine a vieții.

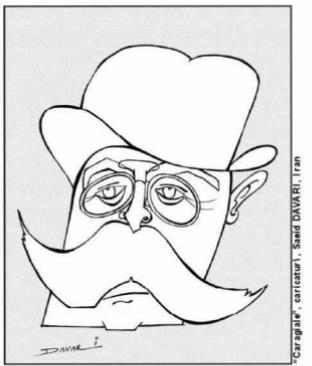
Pe gustul iranianilor, cel mai bun gazel al poetului [i] cel mai

bine adaptat locului unde a fost plasat și cel care a fost gravat pe

mormântul său, la [i] irăz, unde fricătiva este a unuia noastră, căsă

potsă mă ridic deasupra vieții?

George IORGĂ

Limba imperceptibilului: HAFEZ